

7838

అమృతప్రసాద కాశీ

శ్రీ.

స్తోత్రార్ణవః

తృతీయతరంగః

అ. బి. స్వనింహచార్యైః

పరిశోధితః.

1922

చెన్నపుర్యం

ఆనందముద్రణాలయే ముద్రితః.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీస్ ధ్యక్షైః

ప్రకటితః.

విజయ పేటరామ్.

వి ష య సూ చి కా.

1.	సక్షత్రమాహా	1
2.	శ్రీపరాంకుశాష్టకమ్	5
3.	శ్రీపరాంకుశపంచవింశతిః	6
4.	గోదాచతుష్కోక్తి	11
5.	గోదాస్తుతిః	12
6.	ప్రార్థనాపంచకమ్	17
7.	ముక్తకాని	18
8.	శ్రీరామానుజసుప్రభాతమ్	19
9.	శ్రీరామానుజాష్టకమ్	21
10.	శ్రీరామానుజచతుష్కోక్తి	23
11.	ధాటీపంచకమ్	24
12.	శ్రీరామానుజాష్టోత్తరశతనామస్తోత్రమ్	25
13.	యతిరాజదండకః	28
14.	శ్రీభాష్యకారప్రపత్తిః	33
15.	యతిరాజవింశతిః	34
16.	యతిరాజసప్తతిః	38
17.	శ్రీరామానుజప్రపత్తిః	50
18.	శ్రీరామానుజాష్టపదీ	52
19.	శ్రీరామానుజావతారాభి వర్ణనమ్	55
20.	యతిపతిదినచర్యా	77
21.	శ్రీకూరేశవింశతిః	84

22. శ్రీకూరనాథపంచాశత్	88
23. వరవరమునిశతకమ్	97
24. పూర్వదిశచర్యా	115
25. ఉత్తరదిశచర్యా	118
26. శ్రీమద్వరవరమునిశతకమ్.	121

శ్రీస్తోత్రార్ణవే
తృ తీ య భా గః.
న క్ష త్ర మా లా.

అస్తాసువత్సలతయా కృపయాచభూయః
స్వేచ్ఛానతీర్ణ మివ సౌమ్యవరం మునీంద్రిమ్ ।
అచార్యపాత్ర మభింమపరాభిధాన
మస్తద్గురుం శరమకారుణికం నమామి॥

శ్రీమాన్పరాజ్కుశముని ర్జ్జీయాద్యజ్ఞానముద్రయా ।

నేన్ద్రియాశ్వయుజోన్మాణాం నిత్యంవిషయవీధయః ॥ ౧

యదురసిభరణీయాన్ర స్వికసితవకులానధ్ధా ।

నజయతిమహిచూనాథో మురరిపుపదనక్తోనః ॥ ౨

నన్తానన్తాఙ్ఘ్రినలినయుక్తే కర్తా లోకార్తి కబలనానామ్ ।

భద్రదాయద్రావిడనిగమానాన్ద్రష్టాపుష్టాయవకులభృతస్యత్ ॥

స్యాదేనసామే ఫణితిశ్శతార్యయోదితోఽప్తస్సరణిర్జనానామ్ ।

అరోహిణీ నాప్యవరోహణీహి వేదోదితాతు ద్వయమభ్యువైతి ॥

తిలకమాహన కాచిదపి శ్రుతౌ త్రిజగతా మృగశీర్ష సముద్భవా ।

స్ఫుటతరం వకులాభరణీయవాక్సురుషమాదిమ శేషపద్దై రపి ॥ ౩

పితృదిస్సకలవిధోఽపి బన్ధవర్గో

యస్యాసీత్సరసిజవాసినీసహాయః ।

అవిస్మయ్యర్థనకరుణారసావసేకై

ధార్ద్రామే వకులభృతఃకటాక్షపాతాః ॥ ౪

తామాశ్రయామికరుణాం వకులాభిరామాం

యాసౌపునర్వసుమతీవలయేఽవతీర్ణా ।

ప్రజ్ఞాదృశోన్మిషితయా ప్రధితానుభావా

జ్యోతిః పరం యదనిదం తదిదం చకార ॥

2

రచితవతి రమాయా నాయకస్యాఙ్గీపుష్ప

త్ప్రణయరససుధాభిప్రతిసి సైవ్విరగాహమ్ ।

ప్రభవతి కలిఘర్తప్రావృషేణ్యామ్బువాహే

వకులధరమునీన్ద్రే తాపవార్తా కథం నః ॥

౫

నమజ్జనస్య చిత్తభిత్తిభక్తిచిత్రతూలికా

భవాహివీర్యభిజ్ఞనే నరేంద్రమన్త్రయన్త్రణా ।

ప్రపన్నలోకి కైరిప్రపన్నచాచంద్రికా

శతారిహస్తముద్రికా హతాత్మరోశు మే తమః ॥

౯

మనస్సుటకీర్తిర్వైప్రతిఫలత్ప్రేరబహ్మణః

ప్రదర్శనమివాచరన్ ప్రధితబోధముద్రాఙ్కితః ।

సతామభయశంసితా భవభయాభితిప్రాప్తనా

మఘాని శమయేత న శ్శతరిపో రవామః కరః ॥

౧౦

రమయతు శతశత్రురత్యున్నతాచారయైరజై

రవనతపదపద్మయగ్ధోఽనుకమ్పామృతామ్బానిధిః ।

బహువిధకృతేష్వాప్యఫలుస్యగాచారచింతాకులం

హృదయమసదృశాత్కృతాదారవిన్దానుషణ్గాన్తమ ॥

౧౧

మగ్నం మానస మాన్త భూ శ్శతరిపో రవ్యాజసిద్ధా కృపా

నాకా కాచన నావికోఽపి సపున స్సన్తారకగ్రామణీః ।

ఏ తేనో త్త్ర ఫలునీరసపరికిప్తోపభోగోర్తికం

దుఃఖావర్తదురన్తపారగమనం సంసారవారాకరమ్ ॥

౧౨

రత్నదీపికాయమాన హస్తముద్రికా కృతత్రయీగిరిన్ద్ర
 కన్దరాన్తరాలగాఢరూఢరూఢిమన్నిధానసూచనేన ।
 ద్రావిడాగమోపగీతిమూలసేకశీతవీతనిద్రపత్ర
 దివ్యతిన్త్రిణీసమీపగేన నాథవాసహం పరాఙ్ముఖేన ॥ ౧౩
 నత్యానత్యాగకారీక్షణమపి చిగచిత్రాయకామేయకామే
 ఛన్దశ్చన్దస్వరూపే మనసి కమలరూఢానమానేనమానే ।
 శ్రేయశ్శేయస్విసంఘైః పరిచయసుభిః కైసరాణాంసరాణాం
 పాతాతాతాద్యవాఙ్ధా శరరిపురిహ నోవీక్షణేనక్షణేన ॥ ౧౪
 నప్రపత్తివర్తవప్రపత్తినాపదానవాసనానుసారి
 నవ్యపేతసర్వదాజలాశయాన్వయం కథం సమం సరోజమ్ ।
 స్వాతికామియోగిబృన్దచిత్తపద్మబద్ధసౌహృదానురక్త
 రూపయోశ్శతారిపాదయోగ్యుగేన సన్నతార్తిభిజ్ఞకేన ॥ ౧౫
 నత్యాయాంకుసుమాయుధేషాధిగుచివ్యాఘాతమాతన్వతిం
 శేముష్యామహతామహాయితరుశీషజ్ఞాసుజ్ఞాతా ।
 విస్తీర్ణచ్ఛవిశాఖయూశతజితోవృత్తానుపూర్వజుషా
 జఙ్గాకల్పతిరుశ్రియాసుభిరంఘ్రిన్తావనం మామకమ్ ॥ ౧౬
 కనదవయనలోలదాభావదాతాపగోస్రోతస
 స్సముదితిగురుబుద్ధుదాకారసద్దేహసన్దాయినోః ।
 కకుదధిగతిమిత్రభావం స్వభావాద్యుగం జానునో
 ర్కమహృదిశతవైరినామ్నాముసిన్ద్రస్య సన్దీప్యతు ॥ ౧౭
 తులాసరణిసీమనిప్రథితరూపరూహస్తివాం
 కరేణకరభేణవాకవలికాప్రకాశ్ణేనవా ।
 తథోపరిచప్తశ్యతాం నయనబద్ధనజ్యేష్ఠయా
 చమత్కృతిమతీమతిః శరరిపూరులక్ష్మ్యమమ ॥ ౧౮

మహాప్రరోహమజ్ఞానీ మనోజ్వరత్న మేఖలా
కలాపపుష్పితా కటితటీపటీ శరద్విషః ।

ఉరస్యవత్ప్రభాఝరీనిచాతనిమ్ననాభికా
వటోత్థఘనమణ్డలీవితర్కమూల మేవ నః॥

౧౯

నయనసుభగనాభీ ముద్దిశ స్తీ శతారే
స్సర ఇతి పరిభాషా ధౌకతే సార్థకత్వమ్ ।

సతతమితరథా న స్సంహతా నేత్రమీనాః
కథమిహ విహరేయః కాతుకోదేకయుక్తాః ॥

౨౦

తాం మధ్యదేశసుషమా మనోకయామి
రోమానలీత్రవలికారుచిరాం శతారేః ।

రేఖోత్తరాయదుషమామధికాభిలాషా
ధౌకేతవా యది నవా వటపత్రకోభా ॥

౨౧

భాసా న న్యతిభిదురీభవన్తి భృజ్జా
హరస్థాదురసి హరిస్తణేశ్వతారేః ।

ఆయాధా వకులమయీం స్రజం సుగంధాం
శబ్దేన శ్రవణ సుఖేన యాన్తి భేదమ్॥

౨౨

దవవతః కురుతే మనోద్ధతాన్
సుఖుటయత్యబుధాన్ బుధనిష్ఠయా ।

ప్రథితిముద్రమనిద్రసరోరుహ

ప్రణయి పాణితలం శరజిన్తునేః ॥

౨౩

నేహ సంసరణరోగసంహృతి ర్జాయతే శతభిషక్పీకిత్సయా ।

లస్తరేణ శతవైరికన్ధరాలమ్బమానవకులస్రజాం రజః॥ ౨౪

జన్మధ్వంసం దిశతి జనానాం వక్త్రం దీప్రోషపదమనోజ్ఞమ్ ।

మన్మస్తేరం మధురకటాక్షం సుభూరేఖం సుభగకపోలమ్॥ ౨౫

పూర్వైస్సస్వనై చ్య మనుసంహిత మార్వవర్వై

ర్కామేవ వీక్ష్య మహతాం సతదస్తి తేమామ్ |

నైచ్యంత్యిదం శతరిపో మమ సత్యమేవ

మత్తః పరో సమలినో * వదకా విరక్తిః ||

౧౮

ఉక్త్వా స్వదోషవిషయం వచనం త్వదగ్రే

సంసారభీరురివ తేనచ వశ్యకోఽహమ్ |

సామర్థ్యమేవ శతకోప విభావయామి

సంవీక్ష్య కం గుణమిహాసి మయి ప్రసన్నః ||

౧౯

కిన్తుక్రియాసమభిహారికృతాపరాధో

హంతానుతప్య పునరప్యపరాధకారీ |

పద్మాసఖస్య పరిహాసరసోచితోఽహ

మేతిద్విలోక్య శతకోప మయి ప్రసీద ||

౨౦

కామప్రమోహ మదమత్సర మన్యులోభైః

పారంపరీత ఉదితైః పరివీక్ష్యమానమ్ |

దైవాత్త్వదీక్షణపథం దయయా శతారే

పాహి ప్రపన్న మిమ మున్నమదాగసంమామ్ ||

౨౧

కార్యా కృపా సుమతిభిః ఖలు దుఃఖతేషు

దుఃఖిమయా న సదృశో భృశదుఃఖభాజా |

తస్మాత్తవాఖిలజనేషు చ యాఽనుకమ్ప

మయ్యేవ తాంశతరిపో నిభృతం విధేహి ||

౨౨

విశోషకారక మఘార్ణవతారకం త్వ

మప్రాప్య హే శతరిపో హతవీవ పూర్వమ్ |

అద్య త్వదీయా కృపయా ప్రతిలబ్ధసత్త

స్వత్సేవనామృతరసేన సుఖి భవాని ||

౨౩

శ్రీమన్పరాజ్ఞశ నిరజ్ఞశ తత్త్వబోధ
వాత్సల్యపూర్ణ కరుణా పరిణాహరూప ।
సౌశీల్యసాగర మనన్తగుణా కరంత్యాం
సంసారతాపహరణం శరణం వృణేహమ్ ॥

౧

కాసారసంయమిముఖాః కమలాసహాయ
* భక్తాః ప్రపత్తిపదవీ నియతామహంతః ।

యన్యభవన్నవయవా నిజ పారతన్యస్య

త్తస్మై నమో వకులభూషణదేశికాయ ॥

౨

శ్రీరజ్జరాజ పదపజ్జజ సజ్జశీలం

శ్రేయఃపదం మధుగపూర్వ వే రిపూర్వమ్ ।

నాథార్యయామున యతీశ్వర భాగధేయం

నాథంకులస్య మమ నామి పరాజ్ఞశాస్త్రిమ్ ॥

౩

పాపక్రియాను నిరతాశ్శృణుతాస్తద్మక్తిం

తాపత్రయేణ భవినః పరితప్తమానాః ।

ఆపద్ధనం మధురిపోర్భవతా మవిద్యా

స్వాప్రహాణనిపుణ శ్శరణం శతారిః ॥

౪

నిత్యోదధ ముక్త ఉత తద్గుణకో ముముక్షు

ర్వాప్యసాది వద్భవగతా కిమనుప్రవిప్లవః ।

అత్యాదిసూనురివ వర్ణయుగక్రమాత్కి

మాసీత్పురాణ పురుష శ్శతవై రియోగీ ॥

౫

కర్తేతికేచి దపరే మతిరిత్యథాన్యే

భక్తిం పరే ప్రపదనం ప్రవదన్త్యుపాయమ్ ।

యనన్దలం శ్రుతిగతం ప్రణమన్తివిప్రా
 స్తస్మై నమో వకులభూషణభాస్కరాయ ॥ ౪
 పత్యుశ్శ్రియః ప్రసాదేన ప్రాప్తసార్వజ్ఞ్యసమృదమ్ ।
 ప్రపన్నజనకూటస్థం ప్రపద్యే శ్రీపరాజుశమ్ ॥ ౫
 శతకోపమునిం వందే శతానాం బుద్ధిదూషణమ్ !
 అజ్ఞానాం జ్ఞానజపకం తన్మిణీమూలసంశ్రయమ్ ॥ ౬
 వకులాభరణం వందే జగదాభరణంమునిమ్ ।
 యశ్శ్చ తే రుత్తరంభాగం చక్రే ద్రావిడభాషయా ॥ ౭
 వకులాలంకృతిం శ్రీమచ్ఛటకోప పదద్వయమ్ ।
 అస్తత్కులధనం భోగ్యమస్తు మే మూర్ధ్ని భూషణమ్ ॥ ౮
 నమజ్జనస్య చిత్తభిత్తిభక్తి చిత్రతూలికా
 భవాహినీర్యభిజ్ఞనే నరేంద్రమస్త్రయస్త్రకా ।
 ప్రపన్నలోకైః ప్రపన్నచారుదన్వికా
 శతారిహస్తముద్రికా హతాత్మకైశ్చ మే తమః॥

ఇతి శ్రీపరాజుశాస్తకమ్.

శ్రీమతే శతకోపాయనమః.

అథ శ్రీపరాజుశ పఞ్చవింశతిః.

* యఃపరాజుశమునిం ప్రసాదయన్
 పఞ్చవింశతిమయాం స్తుతిం వ్యధాత్ ।
 తంవహులమల భూషణం దయా
 వారిధిం పరదదేశికం † శ్రయే ॥
 శ్రీనివాసార్యతనయం శ్రీరజ్జేశపదాశ్రయమ్ ।
 పరదార్యమహంవందే వాఘాలకులభూషణమ్ ॥

* శ్రీపరాజుశనుతియ ఆతనోత్తత్పదాబ్జ పరభక్తి చోదితః. పా.

† భజే. పా.

యన్మణలం శ్రుతిగతం ప్రణమన్విప్రా
 నస్తస్మై నమో వకులభూషణభాస్కరాయ ॥ ౪
 పత్యుశ్శ్రీయః ప్రసాదేన ప్రాప్తసార్వజ్ఞ్యసమ్పదమ్ ।
 ప్రపన్నజనకూటస్థం ప్రపద్యే శ్రీపరాజ్కుశమ్ ॥ ౫
 శరణోపమునిం వందే శతానాం బుద్ధిదూషణమ్ !
 అజ్ఞానాం జ్ఞానజచకం తన్మిణీమూలసంశ్రయమ్ ॥ ౬
 వకులాభరణం వందే జగదాభరిణంమునిమ్ ।
 యశ్చ్యుతే రుత్తరంభాగం చక్రే ద్రావిడభాషయా ॥ ౭
 వకులాలంకృతం శ్రీమచ్ఛటకోప సదద్యయమ్ ।
 అస్తత్కులధనం భోగ్యమస్తు మే మూర్ధ్ని భూషణమ్ ॥ ౮
 నమజ్జనన్య చిత్తభిత్తిభక్తి చిత్రతూలికా
 భవాహినీర్యభిజ్ఞనే సరేన్ద్రమన్త్రయన్త్రణా ।
 ప్రపన్నలోకైః ప్రపన్నచాగుదన్త్రీకా
 శతారిహస్తముద్రికా హతాత్మిరోతు మే తమః॥

ఇతి శ్రీపరాజ్కుశాష్టకమ్.

శ్రీమతే శరణోపాయనమః.

అథ శ్రీపరాజ్కుశ పంచవింశతిః.

* యఃపరాజ్కుశమునిం ప్రసాదయన్
 పంచవింశతిమయాం స్తుతిం వ్యధాత్ ।
 తంపహులకుల భూషణం దయా
 వారిధిం పరదదేశికం † శ్రయే ॥
 శ్రీనివాసార్యతనయం శ్రీరఙ్గేశపదాశ్రయమ్ ।
 పరదార్యమహంపదే వాఘాలకులభూషణమ్ ॥

* శ్రీపరాజ్కుశమతియ ఆతినోత్తత్పదాబ్జ పరభక్తి చోదితః. పా.

† భజే. పా.

శ్రీమన్పరాజ్ఞుశ నిరజ్ఞుశ తత్త్వబోధ
వాత్సల్యపూర్ణ కరుణా సరిణాహరూప ।
సౌశీల్యసాగర మనస్తగుణా కరంత్యాం
సంసారతాపహరణం శరణం వృణోఽహమ్ ॥

౧

కాసారసంయమిముఖాః కమలాసహాయ
* భక్తాః ప్రపత్తిపదవీ నియతామహాంతః ।

యన్యాభవన్నవయవా నిజ సారితన్త్రాన్త్య

త్తస్మై నమో వకులభూషణదేశికాయ ॥

౨

శ్రీరిజ్జరాజ పదపజ్జుజ సజ్జశీలం

శ్రేయాపని మధుపూర్వక వే రిపూర్వమ్ ।

నాధార్యయామున యతీశ్వర భాగధేనుం

నాధింకులస్య మమ నామి పరాజ్ఞుశ్శాస్త్రిమ్ ॥

౩

పాపక్రియాను నిరతాశ్శృణుతాస్తద్మక్తిం

తాపత్రయేణ భవినః పరితప్తమానాః ।

ఆపద్ధనం మధురిపోర్భవతా మనిద్యా

స్వాపప్రహాణనిపుణ శృణుణం శతారిః ॥

౪

నిత్యోఽథ ముక్త ఉత తిద్గుణకో ముముక్షు

ర్వాప్యసాది వద్భవగతా కిమనుప్రవిప్లవః ।

అత్ర్యాదిసూనురివ వర్ణయుగక్రమాత్కి

మానీత్పురాణ పురుష శ్శతవై రియోగీ ॥

౫

కర్తేతికేచి దపరే మతిరిత్యథాన్యే

భక్తిం పరే ప్రపదనం ప్రవదన్త్యపాయమ్ ।

అమ్మాయసారచతురాస్త్యమితానుభావం

త్వామేవ యాన్తి శరణం శతజన్మసీద్యం ॥

౨

భక్త్యాద్యుపాయరహితః పతితో భవాన్భా

త్వత్పాదసేవనరసేపిచ దుర్బలోఽహమ్ ।

ఇత్యం సతీహ శతకోప గయైకమూర్తే

కృత్యం కిమస్తి మమ సంస్మృతిమోచనాయ ॥

౩

త్వద్దివ్యసూక్తిపరిశీలన మాత్రమేవ

నిశ్చేయసాధిగమనే నిరపేక్ష హేతుః ।

తచ్ఛాస్తి మే న శతవైరిగురో మహాత్మ

న్నుజ్జీవనం కథమహో మమ జాఘాతీశు ॥

౪

త్వన్నామకీర్తన మకృత్రిమ మాభవోతి

యస్తస్య సంసరణ నిస్తరణం ఘటేత ।

దుర్వాసనా కలుషితస్య నమేఽస్తి బుద్ధి

స్తతాపి కేసరవిభూష కి మాత్మనీనమ్ ॥

౫

* శాస్త్రేణయద్విహిత మాచరణీయ మేవ

త్సరైర్విషిద్ధమిహ యత్త దుపేక్షణీయమ్ ।

ఇత్యాదికం శతరిపో సదసి బ్రవీమి

హైసంతనోమి రహసి స్వవచోబిరుద్ధమ్ ॥

౧౦

ప్రచ్ఛన్నచాతకశతావృతచేతసా మే

సమీప్రణితాః ప్రణతి భూమికయా కయాచిత్ ।

సత్కారమూదరభరేణ పరావరజ్ఞాః

కుర్వన్తి హస్త శతవైరిమునే హతోఽస్మి ॥

౧౧

* ఇదమాదిపద్యత్రయం క్వచిత్ 'యావచ్చయచ్చ' ఇత్యేతదనస్తరం చ్యుత్యేతే.

పద్భ్యం శపే తవ శతారిమునీన్ద్ర యోఽభూ
దుద్దామదోషగణనాన్తిమకోటినిష్ఠః ।

సోఽపి ప్రకృష్టవిభవౌ యదపేక్షయా స్యా
త్తస్మాచ్చ పాపభరితోఽహమితో నపాపః ॥

౧౨

త్వత్కంకరత్వరసికాస్తవ దాసదాస
దానైర్వకరస్యముదితాశ్చ భజన్తి ముక్తిమ్ ।

తత్రతాపహం శకనవాన్ శతారియోగి
న్నత్యాహితం కథమవై తు భవ్రాత్థితంమే ॥

౧౩

త్వద్విగ్రహేక్షణమహో తవసంస్కృతిశ్చ
ముక్త్యైభవేదితి నదన్తి సరాజ్ఞశార్య ।

నిద్రాప్రమాద మనీనీకృత మానసస్య
తత్రాపి శక్తిరిహ మే న కథం భవేదుమ్ ॥

౧౪

ఏవం కదాచిదపి కుత్ర చిదస్త్వపాయో
నైవాఘనాశనవి ధౌమమ తావశ్య ।

ఆకస్తికీ తవ కృపా మహాహయా మాయా
కోలాహలప్రళమనీం కురుకాపురీశ ॥

౧౫

అవ్యాజబద్ధ మవిశేష మశేషజన్తో
రుద్వేలవత్సలతయా కృతయాచ పూర్ణమ్ ।

త్వామామనన్తి శతవైరిమునే తతస్తే
హతుంనయుక్తమపరాధిన మప్యహో మామ్ ॥

౧౬

యావచ్చ యచ్చదురితం సకలస్య జన్తో
స్తావచ్చత త్తదధికంచ సుమాన్తి సత్యమ్ ।

ఏతద్వచః కథమభూత్సతతా నృతోక్తి
శ్రీలక్ష్మమే శతరిపో తదిదం విచిత్రమ్ ॥

౧౭

పూర్వైస్సస్వనై చ్య మనుసంహిత మార్వవర్వై

ర్కామేవ వీక్ష్య మహతాం సతదస్తితేహమ్ |

నైచ్యంత్యదం శతరిపో మమ సత్యమేవ

మత్తః పరో న మలినో * వదకా విరక్తిః ||

౧౮

ఉక్త్వా స్వదోషవిషయం వచనం త్వద్రక్తే

సంసారభీరురివ తేనచ వజ్చకోఽహమ్ |

సామర్థ్యమేవ శతకోప విభావయామి

సంవీక్ష్య కం గుణమిహాసి మయి ప్రసన్నః ||

౧౯

కిన్తుక్రియాసమభిహారికృతాపరాధో

హస్తానుతప్య పునరప్యపరాధకారీ |

పద్మాసఖస్య పరిహాసరసోచితోఽహ

మేతద్విలోక్య శతకోప మయి ప్రసీద ||

౨౦

కామప్రమోహ మదమత్సర మన్యులోభైః

పారంపరీత ఉదితైః పరిపీడ్యమానమ్ |

ద్వైవాత్త్వదీక్షణపథం దయయా శతారే

పాహి ప్రపన్న మిమ మున్నమదాగసంమామ్ ||

౨౧

కార్యా కృపా సుమతిభిః ఖలు దుఃఖతేషు

దుఃఖమయా న సదృశో భృశదుఃఖభాజా |

తస్మాత్తవాఖిలజనేషు చ యాఽనుకమ్ప

మయ్యేవ తాంశతరిపో నిభృతం విధేహి ||

౨౨

విశోష్ణపకారక మఘార్ణవతారకం త్వా

మప్రాప్య హే శతరిపో హతపవ పూర్వమ్ |

అద్య త్వదీయా కృపయా ప్రతిలబ్ధస త్త

స్త్వత్సేవనామృతరసేన సుఖి భవాని ||

౨౩

అత్రాప్యముత్ర కరణత్రితయప్రవృత్త్యా
త్వత్వాదపజ్జజజమాం విదుమాం ప్రసాదమ్ ।
నిత్యంలభేమహి నచాన్య దపేక్షితం నః
ప్రత్యగ్రకేసరపరిష్కృత కారిసూనో ॥
వాధూలవేజ్కుటపతిం వరదార్యసూను
మస్తద్గురుం తవపదప్రవణం సమీక్ష్య ।
అజ్ఞం కృతాగసమనాధమకిచ్ఛనంమాం
త్వత్కింజుకరం శరరివో సతతం కురుష్వ ॥

౨౪

౨౫

ఇతి షకులధరం మునిం ఐహోభిః
శ్రుతిసుఖదై రధికం ప్రమోదయ నమ్ ।
వరదగురువరం విచిన్త్య చేతో
మమ సముపైతి మహాత్తరం ప్రమోదమ్ ॥
ఇత్యాదరం షకులమాలికన్మౌఘ మోదం
స్తుత్యా పరాజుక్తశమునే ర్వరదో గురుర్నః ॥
వాధూలవేంకటపతే స్తనయోఽస్తరజ్ఞే
రజ్జేశ దీప్యత సమాశ్మత మున్నతశీః ॥

ఇతి ౨ పరాజుక్తశపఞ్చ వింశతిః.

గోదాచతుర్శ్లోకీ.

నిత్యాభూషా నిగమశిరసాం నిస్సమోత్పల్లవార్తా
కాన్తాయస్యాః కచవిలులితైః కాముకో మాల్యరత్నైః ।
సూక్తాయస్యాః శ్రుతిసుభగయా సుప్రభాతా ధరిత్రీ
సైషా దేవీ సకలజననీ సిన్ధుతాన్తామపాక్షైః ॥
మాతాచేత్తులసీ పితాయది తవశ్రీ విష్ణుచిత్తామహా
న్భృతాచే ద్యుతిశేఖరః ప్రియతమ శ్రీ రజ్జధామా యది ।

౧

జ్ఞాతార స్తనయా స్త్వదు క్తిసరస స్తన్యేన సంవర్ధితా
గోదాదేవి కథం త్వమన్య*మనిశం సాధారణాశ్రీరసి॥ ౨

కల్పాదా హరిణాస్వయం జనహితం దృష్టేన సర్వాత్మనాం
ప్రోక్తం స్వస్యచ కీర్తనం ప్రపదనం స్వస్త్వైప్రసూనార్పణమ్।
సర్వేషాం ప్రకటంవిధాతు మనిశం శ్రీ ధన్వినవ్యేపురే
జాతాం వైదిక విష్ణుచిత్తతనయాం గోదాముదారాంస్తుమః॥3
ఆకూతస్య పరిష్క్రియా మనుపచూ మాసేచనం చక్షుషో

రానస్తస్య పరమ్పరామనుగుణా మారామ శై లేశితుః।
తద్దోర్మధ్య కిరీటకోటి ఘటిత స్సోఽన్విచ్ఛిప్త కస్తూరికా
మాల్యామోదసమేధితాత్మ విభవాం గోదాముదారాంస్తుమః॥

స్సోఽన్విచ్ఛిప్త మాలికాబద్ధ గన్ధ బద్ధరజ్జిషవే।
విష్ణుచిత్తతనూజాయై గోదాయై నిత్యమంగలమ్॥
మాదృశాకింశనత్రాణ బద్ధకంజుణాపాణయే ।
విష్ణుచిత్తతనూజాయై గోదాయై నిత్యమంగలమ్॥

ఇతి శ్రీగోదాచతుర్స్లోకీ.

గోధాస్తుతిః.

శ్రీహస్తేజ్గుటనాధార్యః.....సన్నిధతాంసదాహృది॥

శ్రీవిష్ణుచిత్తకులనందనకల్పవల్లీం
శ్రీరజ్గరాజ హరిచందన యోగదృశ్యామ్ ।
సాక్షాత్త మాం కరుణయా కమలామివాన్యాం
గోదామనన్యశరణశ్శరణం ప్రపద్యే ॥
వైదేశిక శృంగిరిరామపి భూయసీనాం
వరేషు మాతి మహిమా నహి మాదృశా నే॥

- ఇత్థం విదస్తమపి మాం సహసైవ గోదే
మానద్రుహో ముఖరయన్తి గుణాస్త్యవదీయాః ॥ ౧
- త్వత్ప్రియస శృవణయో రమృతాయమానాం
తుల్యాస్త్యవదీయమణినూపుర శిష్ణతేన |
గోదే త్వమేవ జనని త్వదభిప్రవార్తాం
వాచం ప్రసన్నమధురాం మమ సంవిధేహి ॥ 3
- కృష్ణాన్వయేన దధతీం యమునానుభావం
తీర్థైర్యథావ దవగాహ్య సరస్వతీం తే
గోదే వికస్వరధియాం భవతీకటాక్షా
ద్వాచస్సురన్తి మకరస్తముచః కవీనామ్ ॥ ౪
- అస్తాదృశామపకృతోచిరదీక్షితానా
మహ్నయ దేవి దయతే యదసా ముకున్దః |
తన్నిశ్చితం నియమితస్తవ మౌలిదామ్నా
తస్మీనినాదమధురైశ్చ గిరాం నిగుమైభః ॥ ౫
- శోణాఽధరేఽపి కుచయోరపి తుజ్జభద్రా
వాచాం ప్రవాహ విభవేఽపి సరస్వతీ త్వమ్
అప్రాకృతైరపి రసైర్విరజాస్వభావా
ద్గోదాఽపి దేవి కమితు ర్నను నర్హదాఽసి ॥ ౬
- వత్తీకత శృవణతో వసుధాత్మనస్తే
జాతోబభూవ సమునిః కవిసార్వభౌమః |
గోదే కిమద్భుతమిదం యదమీ స్వదస్తే
వక్త్రారవిన్దమకరన్దనిభాః ప్రబన్ధాః ॥ ౭
- భోక్తుం తవ ప్రియతమం భవతీవ గోదే
భక్తినిజాం ప్రణయభావనయా గృణస్తః |

- ఉచ్చాపవైర్విరహసజ్జమజై రుదనై
శ్శృంగారయన్తి హృదయం గురవస్తప్తదీయాః ॥ ౮
- మాతస్సముత్థితవతీ మధివిష్ణుచిత్తం
విశ్వోపజీవ్య మమృతం వచసా దుహానామ్
తాపచ్ఛిదం హిమరుచేరివ మూర్తిమన్యాం
సన్తఃపయోధిదుహీతుస్సహజాం విదుస్తాప్తమ్ ॥ ౯
- తాతస్తుతే మధుభిదస్తుత్తిలేశవశ్యా
త్కర్ణామృతైస్తుత్తిశతైరనవాప్తపూర్వమ్ ।
త్వన్తాలిగన్ధ సుభగా ముషహృశ్యమాలాం
లేభే మహత్తరపదానుగుణం ప్రసాదమ్ ॥ ౧౦
- ద్విగ్రహీణాపి పరిపక్తిమ పుణ్యలభ్యా
త్సర్వోత్తరా భవతి దేవి తవావతారాత్
యత్రైవ రజ్జపతినా బహుమాన పూర్వం
నిద్రాబునాపి నియతం నిహితాః కటాక్షాః ॥ ౧౧
- ప్రాయేణదేవి భవతీవ్యపదేశయోగా
ద్గోదావరీ జగదిదం పయసా పునీతే ।
యస్యాం సమేత్య సమయేషు చిరం నివాసా
ద్భాగీరథీప్రభృతయోఽపి భవన్తి పుణ్యాః ॥ ౧౨
- నాగేశయ స్సృతను పక్షిరథః కథం తే
జాతస్త్వయంవరపతిః పురుషః పురాణః ।
నివంవిధాస్సముచితం ప్రణయం భవత్యా
స్సన్దర్శయన్తి పరిహాసగిరస్సఖీనామ్ ॥ ౧౩
- స్వద్భుక్తమాల్యసురభీకృతచారుమాలే
కావాత్వాభుజాన్తరగతామపి వై జయన్తిమ్ ।

- పత్యస్తవేశ్వరి మిథః ప్రతిఘాతలోలా
బహ్లాతపత్రరుచి మారచయన్తి భృక్షాః ॥ ౧౪
- ఆమోదవత్యపి సదా హృదయంగమాపి
రాగాన్వితాఽపి లలితాపి గుణోత్తరాపి ।
మాలిస్రజా తవ ముకున్దకీరీటభాజా
గోదే భవత్యధరితా ఖలు వై జయన్తీ ॥ ౧౫
- త్వన్తాలిదామని విభోశ్శిరసాగృహీతే
స్వచ్ఛన్దకల్పితసవీతిరస్రపమోదాః ।
మజ్జస్వనా మధులిహో విడధు స్వయన్తే
స్వాయంవరం కమపి మజ్జల తూర్యఘోషమ్ ॥ ౧౬
- విశ్వామనరజసా కమలేన నాభా
వక్షస్థలేచ కమలాస్తనచన్దనేన ।
ఆమోదితోఽపి నిగమై ర్విభురజ్ఞీయుక్తే
ధత్తే నతేనశిరసా తవ మాలిమాలామ్ ॥
చూడాపదేన పరిగృహ్య తప్రోత్తరీయం
మాలామపి త్వదలకై రధివాస్యదత్తామ్ ।
ప్రాయేణ రజ్జపతిరేవ బిభర్తి గోదే
సాభాగ్యసమృదభిషేకమహాధికారమ్ ॥ ౧౭
- తుజ్జైరకృత్రిమగిరస్వయముత్తమాజ్జై
ర్యంసర్వగన్ధ ఇతి సాదర ముద్వహన్తి ।
ఆమోదమన్య మధిగచ్ఛతి మాలికాభి
స్సోఽపి త్వదీయ కుటిలాలకవాసితాభిః ॥ ౧౮
- ధన్యే సమస్తజగతాం పితౄరుత్తమాన్తీ
త్వన్తాలిమాల్యభరసంవరణేన భూయః ।

ఇంద్రవరప్రజమివాదధతి త్వదీయా

న్యాకేక రాణి బహుమానవిలోకితాని ॥ ౨౦

రణేశ్వరస్య తవచ ప్రణయానురోధా

దన్యోన్యమూల్యపరివృత్తిమభిష్టువంతః ।

వాచాలయన్తి వసుధే రసికా స్త్రిలోకీం

న్యూనాధికత్వ సమతా విషయై ర్వివాదైః ॥ ౨౧

దూర్వాదలప్రతిమయూతవ దేహకాంతాన్

గోరోచనారుచిరయాచ తథేన్దిరాయాః ।

ఆసీదన్యుజిత శిఖావల కణ్ఠశోభం

మాజ్జల్యదం ప్రణమతాం మధువైరిగాత్రమ్ ॥ ౨౨

లర్చ్యంసమర్చ్య నియమై ర్నిగమప్రసూనై

ర్నాథంత్యయా కమలయాచ సమేయివాంసమ్ ।

మాతశ్చిరం నిరవిశ్ నిజమాధిరాజ్యం

మాన్యా మను ప్రభృతయోఽపి మహీక్షితస్తే ॥ ౨౩

ఆర్ద్రాపరాధిని జనేఽప్యభిరక్షణార్థం

రణేశ్వరిస్య రమయా వినివేద్యమానే ।

పార్శ్వే షరత్ర భవతీ యాది తస్య నాసీ

త్ప్రాయేణ దేవి వదనం పరివర్తితం స్యాత్ ॥ ౨౪

గోదే గుణై రపనయ స్మృణతాపరాధా

న్యూత్నేపవ తవ భోగరసానుకూలః ।

కర్తానుబద్ధిఫలదానరతస్య భర్తు

స్వాతస్త్రియ దుర్వ్యసనమర్కభిదానిదానమ్ ॥ ౨౫

రణే తటిద్గుణవతో రమయైవ గోదే

కృష్ణామ్బుదస్య ఘటితాం కృపయా సువృష్ట్యా ।

దౌర్గత్యదుర్విషవినాశనుధానదీం త్వాం
 సంతః ప్రపద్య శమయ స్త్య చిరేణ తాపాన్ ॥ ౧౬
 జాతాపరాధమపి మామను కమ్య్య గోదే
 గోప్రీ, యదిత్వ మసి యుక్తమిదం భవత్యాః ।
 వాత్సల్యనిర్భరతయా జననీ కుమారం
 స్తస్యేన వర్దయతి దప్తపయోధరాఽపి ॥ ౧౭
 శతమఖమణినీలాచారు కహ్లాంబుజాస్తా
 స్తనభరనమితాక్షీ సాన్ద్రవాత్సల్యసింధుః ।
 అలకవినిహితాభి స్సృగ్భిరా కృష్టనాథా
 విలసతు హృది గోదా విష్ణుచిత్తాత్తజా నః ॥ ౧౮
 ఇతి వికసితభక్తే రుత్థితాం వేంకటేశా
 ద్భవగుణామణీయాం వక్త్రీ గోదాస్తుతిం యః ।
 సభవతి బహుమాన్య శ్రీమతో రజభర్తు
 శ్చరణ కమలసేవాం శాశ్వతీ మధ్యపేష్యన్ ॥ ౧౯
 ఇతి గోదాస్తుతిః.

ప్రార్థనాపంచ్చికమ్.

యతీశ్వర శృణు శ్రీమన్ కృపయా పరయా తవ ।
 మమ విజ్ఞాపన మిదం విలూక్య వరదం గురుమ్ ॥ ౧
 అనాదిపాపరచితా మన్తకరణనిష్ఠితామ్ ।
 యతీంద్ర విషయే సాన్ద్రాం వినిర్వాసయ వాసనామ్ ॥ ౨
 అపి ప్రార్థయమానానాం పుత్రక్షేత్రాదినంపదమ్ ।
 కురు వైరాగ్యమేవాత్య హితకారి యతీంద్ర నః ॥ ౩

యథాఽపరాధా న స్యుర్నే భక్తేషు భగవత్కృపి ।
 తథా లక్ష్మణయోగీంద్ర యావద్దేహం ప్రవర్తయ ॥ ౪
 ఆమోక్షం లక్ష్మణార్య త్వత్ప్రబంధపరిశీలనైః ।
 క్షాలక్షేపోఽస్తు నస్సర్భి ససహవాస ముపేయుషామ్ ॥ ౫
 పరాఙ్ముఖయతీంద్రాదిపరమాచార్యసూక్తయః ।
 స్వదంతాం మమ జిహ్వయై స్వయమేవ యతీశ్వర ॥ ౬
 ఇత్యేత త్సాదరం విద్వాన్ ప్రార్థనాపఞ్చకం పఠన్ ।
 ప్రాప్నుయాత్ పరమాం భక్తిం యతిరాజపదాబ్జయోః ॥ ౭
 ఇతి ప్రార్థనాపఞ్చకమ్.

ముక్తకాని.

కామాయశోభి కమనీయ శిఖానివేశం
 దణ్డత్రయోజ్జ్వలకరం విమలోఽపీతమ్ ।
 ఉద్యద్దినేశనిగ్ర ముల్ల సదూర్ధ్వపుష్కరా
 రూపం తవాస్తి యతిరాజ దృశోర్మనూగ్రే ॥ ౧
 ఏతాని తాని భవనత్రయసావనాని
 సంసారరోగ శకలీకరణౌషధాని ।
 జిహ్వతలే మమ లిఖాని యథా శిలాయాం
 రామానుజేతి చతురాణ్యమృతాక్షరాణి ॥ ౨
 నమఃప్రణవశోఽతం నవకిషాయఖణ్డామ్బరం
 త్రిదణ్డపరిమణ్డతం త్రివిధతత్త్వనిర్వాహకమ్ ।
 దయాఞ్చితదృగ్చ్ఛలం దలితవాదివాగ్నైభవం
 మాదిగుణసాగరం శరణమేమి రామానుజమ్ ॥ ౩

శ్రీరామానుజ సుప్రభాతమ్.

జయజయ యతిసార్వభౌమామలస్వాంత తుభ్యంనమో
జయజయ భవవార్ధిమగ్నాత్మ సంతరికగ్రామణీః।
జయజయ భజనీయ కూరేశముఖైః ప్రసీద ప్రభో
జయజయ విదుషానిధే జాగృహి శ్రీనిధే జాగృహి॥

౧

పూర్ణార్ణవపూర్ణ కరుణా పరిలబ్ధ బోధ
వైరాగ్యభక్తిముఖ దివ్యగుణామృతాభ్యే ।
శ్రీయామునార్యపదపజ్కు జరాజహంస
రామానుజార్య భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్॥

౨

శ్రీ రజరాజ పదపజ్కుజయోరశేషం
కైంకర్య మాకలయితుం సకుతూహల స్త్వమ్।
ఉత్తిష్ట నిత్య విధిమస్యఖిలంచకర్తుం
రామానుజార్య భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్ ॥

3

ఆ నేతుమద్య వరచస్యగజాద్రభర్తుః
పానీయ మచ్ఛమతిశీత మగ్నాకూపాత్ ।

భావంతా నిరస్త మరుణస్య కరై స్సమంతా
ద్రామానుజార్య భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్॥

౪

శ్రీమత్కురజపురపూర్ణ విభుస్త్వదుర్గం
శ్రీభాష్యశాస్త్ర మమలం తస్యై భక్తియుక్తః।
శ్రోతుం సమిచ్ఛతి యతీంద్ర సిహోర్ధ్వ పుణ్డ్ర
స్తంబోధయార్థ మఖిలం తవ సుప్రభాతమ్॥

౫

శ్రీమాన్ స పూర్ణ వటు రాదరతః ప్రగృహ్య
శ్రీపాదుకాం యతిపతే పదయోః ప్రయోక్తుమ్।

ద్వారిస్థితిం విశనుతే | పణతార్తిహరికా

రామానుజార్య భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్ ||

౬

ప్రాతః పఠంతి పరమద్రవిడ ప్రపన్న

గాయత్రి మస్త్ర శతమష్ట శిరస్క మచ్ఛమ్ |

శ్రీవైష్ణవాస్తవ పదాబ్జ నివిష్ట *భారా

రామానుజార్య భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్ ||

౭

కామాయవస్త్ర కటిసూత్ర కమణ్డలూశ్చ

శ్రీదస్త్రకాష్ఠమపి దేశికసార్వభౌమాః |

పాణానిధాయ నివసంతి విశుద్ధగాత్రా

రామానుజార్య భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్ ||

౮

త్వాంబోధయంతి గురవః పృథితా మహాస్తః

శ్రీ వైష్ణవాశ్చ యమినస్తవ పాదభక్తాః |

ఏకాంతినశ్చ విమలాస్తద్వదనన్యభావా

స్తా పాలయాద్య యతిశేఖర సుప్రభాతమ్ ||

౯

బ్రాహ్మే ప్రబుధ్య విబుధాస్స్వగృహం పృణమ్య

రామానుజాయ నమ ఇత్యిసక్రద్భువాణాః |

అష్టాక్షరం సచరమద్వయ ముచ్ఛరంతి

రామానుజార్య భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్ ||

౧౦

సంసేవ్య సప్త శతసంయమిసార్వభౌమైః

సద్దేశికై స్సకలశాస్త్రవిదాం పరిష్టైః |

ఏకాంతిభిః పరమ భాగవతైర్నిషేవ్య

రామానుజార్య భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్ ||

౧౧

ఆరాధనం రచయితుం కమలాసఖస్య
 శ్రీయాదవాచలపతేర్ద్వివిధోపచారైః ।
 పాతుంచ దృష్టికమలేన సతాసశేషా
 ప్రామానుజార్య భగవంస్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౨

గద్యత్రయం నిగమశేఖరదీపసారా
 శ్రుత్యర్థ సజ్జహమపి ప్రధితంచ నిత్యమ్ ।
 గీతార్థ భాష్యమపి దేశికపుష్పవానాం
 దాతుంప్రసీద యతిశేఖర సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౩

శ్రీ భాష్యమాలిఖతు మత్ర విశాలలేఖ్యః
 శ్రీవత్సచిహ్నగురురాసతదివ్యగాత్ర్యః ।
 వేదాంత సూత్ర మపి వక్తుమముష్య సర్వ
 ముత్తిష్ట లక్ష్మణమునే తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౪

రామానుజార్య రమణీయగుణాభిరామ
 రాగాదిదూరగ గురో గురుసార్వభౌమ ।
 సత్త్వప్రధాన శరణాగత వత్సల త్వ
 త్పదాబ్జయో రిహ పరత్రచ కింకరస్సాన్యమ్ ॥ ౧౫

ఇతి శ్రీ రామానుజ సుప్రభాతమ్.

శ్రీ రామానుజాష్టకమ్.

రామానుజాయ మునయే నమ ఉక్తిమాత్రం
 కామాతురోఽపి కుమతిః కలయన్నభీక్షమ్ ।
 యామామనన్తి యమినాం భగవజ్ఞనానాం
 తామేవ విస్తతి గతిం తమసఃపరస్తాత్ ॥ ౧

సోమావచూడ సుర శేఖరదుష్కరేణ

కామాతిగోఽపి తపసా క్షసయన్నఘాని ।

రామానుజాయమునయే నమ ఇత్యనుక్త్యా

కోవా మహీసహచరే కురు తేఽనురాగమ్ ॥

- ౨

రామానుజాయ నమ ఇత్యసకృద్ధృణోతే

యోమానమత్పరమదస్త్రదూషితోఽపి ।

ప్రేమాతురః ప్రియతమా మపహయ పద్మాం

భూమా భుజజశయనస్తమనుప్రయాతి ॥

౩

వామాలకానయనవాగురికాగృహీతం

క్షేమాయ కింభిదపి కర్తుమనీహమానమ్ ।

రామానుజో యతిపతి ర్యది నేక్షతే మాం

మామామకోఽయమితి ముఞ్చతి మాధవోఽపి ॥

౪

రామానుజేతి యదిదం విదితం జగత్యాం

నామాపి న శ్రుతిసమీపము వైతి యేషామ్ ।

మామామదీయ ఇతి సద్భి రుపేక్షేతాస్తే

కామానువిధమనసో నిపతస్త్యధోఽధః ॥

౫

నామానుకీర్త్య నరకార్తిహరం యదీయం

ప్ర్యామాధిరోహతి పదం సకలోఽపి లోకః ।

రామానుజోయతిపతిర్యది నావిరాసీ

తోక్త మాదృశః ప్రభవితా భవముత్తరీతుమ్ ॥

౬

సీమామహీధ్రపరిధిం పృథివీ మవాప్తుం

వై మానికేశ్వరపురీ మధివాసితుంవా ।

ప్ర్యామాధిరోఘ మపి నస్పృహయన్తి నిత్యం

రామానుజాఙ్గియుగలం శరణం ప్రపన్నాః ॥

౭

మామాధునోతి మనసోఽపిఽన గోచరంయ
ద్భూమాసఖేన పురుషేణ సహానుభూయ |
ప్రేమానువిధహృదయ ప్రియభక్తలభ్య
రామానుజాఙ్గీ కమలే రమతాం మనోమే ||

౮

శ్లోకాష్టకమిదం పుణ్యం యోభక్త్యా ప్రత్యహంపఠేత్ |

ఆకారత్రయ సమ్పన్న శ్లోకాభింతరతిద్రుతమ్ ||

ఇతి శ్రీరామానుజాష్టకమ్.

శ్రీ రామానుజ చతుశ్లోకీ.

అనిశం భజతా మనస్వభాజాం
చరణామ్భారుహమాదరేణ పుంసామ్ |
వితరన్నిభృతం విభూతియగ్ధం
జయ రామానుజ రజ్జధామ్ని నిత్యమ్ ||
మలినాన్విమతాం స్వదీయసూక్తిః
కలుషీభూయ కుద్వప్తిభిస్సమేతాన్ |
శకలీకురుతే విపక్షవృత్తాఞ్
జయరామానుజ శేషశైలశృంగే ||
శ్రుతిషు స్మృతిషు ప్రమాణతత్త్వం
కృపయాఽఽలోచ్య విశుద్ధయాహి బుద్ధ్యా |
అకరోః కిల దివ్యభావ్యరత్నం
జయ రామానుజ హస్తీధామ్ని నిత్యమ్ |

౯

౧౦

3

జయ మాయిమతాన్ధకారభానో

జయ బాహ్య పృముఖాటవీకృతానో ।

జయ సంశ్రితసిన్ధు శీతభానో

జయ రామానుజ యాదవాది శృణ్వే ॥

౪

రామానుజ చతుర్స్థోక్తిం యః పఠేన్నైత్యతన్నరః ।

ప్రాపున్నయాత్పరమాంభక్తిం యతిరాజపదాబ్జయోః ॥

ఇతి శ్రీరామానుజ చతుర్స్థోక్తిః.

ధాటీపఞ్చకమ్.

పాదుకే యతిరాజస్య కథయన్తియదాఖ్యయా ।

తస్యవాశరథేఃపాదౌ శిరసా ధారయామ్యహమ్ ॥

పాషణ్డ ద్రుమపణ్డదావదహన శ్చార్వాకశైలాశని

శ్చాబ్ధధాన్వంత నిరాసవాసరతి రైనేభకణ్టీవః ।

మాయావాదిభుజ్జభజ్జగరుడ స్త్రైవిశ్వచూడామణి

శ్రీరక్తేశజయధ్వజో విజయ తే రామానుజోఽయంమునిః ॥ ౧

పాషణ్డపణ్డగిరిఖణ్డనవజ్రదణ్డాః

ప్రచ్ఛన్నబౌద్ధమకరాలయమన్దదణ్డాః ।

వేదాన్తసారసుఖదర్శనదీపదణ్డా

రామానుజస్యవిలసన్తిమునేస్త్రీదణ్డాః ॥

౨

చారిత్రోద్ధారదణ్డం చతురనయపథాలక్ష్మీయాకేతుదణ్డం

సద్విద్యాదీపదణ్డం సకలకలికథాసంహృతేః కాలదణ్డమ్ ।

త్రయ్యంతాలమ్బదణ్డం త్రిభువనవిజయచ్ఛత్రసావర్ణదణ్డం

భక్తే రామానుజార్యః ప్రతికథకశిరోవజ్రదణ్డంత్రిదణ్డమ్ ॥ ౩

శ్రీరామానుజాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రమ్. విద్యాభిరమే

త్రయ్య మాజ్ఞల్యసూత్రం త్రియుగయుగపర్యంతం హరిసూత్రమ్. సద్విద్యాదీపసూత్రం * సగుణసయవిద్యో సద్విద్యా హరిసూత్రమ్. ప్రజ్ఞాసూత్రం బుధానాం ప్రథమధనమనన్తప్రద్య నీనాలసూత్రం, రక్షోసూత్రం మునీనాం జయతి యతిపతే ర్వక్షు సి బ్రహ్మసూత్రమ్॥ ౪

పాపణ్ణసాగర మహాబడబాముఖాగ్ని శ్రీరజ్జరాజచరణామ్బుజ మూలదాసః । శ్రీవిష్ణులోక మణిమన్తపమార్గదాయీ రామా నుజో విజయతే యతిరాజరాజః॥ ౫

ఇతి ధాటీపఞ్చకమ్.

శ్రీరామానుజాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రమ్.

రామానుజః పుష్కరాక్షో యతీంద్రః కరుణాకరః ।

కా నిమత్యాత్మజశ్రీమాన్ లీలామానుష విగ్రహః॥ ౧

సర్వశాస్త్రార్థతత్వజ్ఞ స్సర్వజ్ఞ స్సజ్జనప్రియః ।

నారాయణకృపాపాత్రం శ్రీభూతిపురనాయకః॥ ౨

అనఘో భక్తమందారః కేశవానందసర్ధనః ।

కాశ్చీపూర్ణప్రియసఖః ప్రణతార్చి వినాశనః॥ ౩

పుణ్యసక్ష్మీ ర్తనఃపుణ్యో బ్రహ్మరాక్షసమోచకః ।

యాదవాపాదితాపార్థవృక్షచ్ఛేదకుతూహినః॥ ౪

అమోఘో లక్ష్మణముని శ్శారదాశోకనాశనః ।

నిరస్తరజనాజ్ఞాననిర్దోచనవిచక్షణః॥ ౫

వేదాన్తద్వయసారజ్ఞో వరదామ్బుప్రదాయకః ।

పరాభీషాయతత్వజ్ఞో యామునాజ్ఞుః సమోచకః॥ ౬

* సకలకలికథాసంహృతేః కాలసూత్రమ్. పా॥

- దేవరాజకృపాలబ్ధ పద్మాకార్యమహాదధిః |
 పూర్ణార్యలబ్ధస్తస్త్ర శౌరిపాదాబ్జపట్పదః || 2
- త్రేదణ్డధారీ బ్రహ్మజ్ఞో బ్రహ్మధ్యానపరాయణః |
 రణేశకై జ్ఞుర్యరతో విభూతిస్వయనాయకః || ౩
- గోపీపూర్ణకృపాలబ్ధమస్త్రరాజప్రకాశకః |
 వరరక్తానుకమ్పాత్త ద్రావిడామ్నాయపారగః || ౪
- మాలాధరార్యనుజ్ఞాతద్రావిడామ్నాయతత్త్వధీః |
 చతుస్సప్తతిశిష్యాధ్యః పశ్చాచ్ఛాచార్యపదాశ్రయః || ౧౦
- ప్రతీతవిపత్తిర్థామభ్యుప్రకటికృతవైభవః |
 ప్రణతార్తిహరాచార్యదత్తభిక్షైకభోజనః || ౧౧
- పవిత్రీకృతకూరేశో భాగినేయత్రిదణ్డకః |
 కూరేశదాశరథ్యాదిచరమార్థప్రదాయకః || ౧౨
- రణేశవేంకటేశాదప్రకటికృతవైభవః |
 దేవరాజార్చనరతో మూకముక్తిప్రదాయకః || ౧౩
- యజ్ఞమూర్తిప్రతిష్ఠాతా మన్నాఘో ధరణీధరః |
 వరదాచార్యసద్భక్తో యజ్ఞేశార్తివినాశకః || ౧౪
- అనంతాభీష్టఫలదో విఠ్ఠలేంద్రప్రపూజితః |
 శ్రీశైలపూర్ణకరుణాలబ్ధరామాయణార్థకః || ౧౫
- వ్యాససూత్రార్థ తత్త్వజ్ఞో బోధాయనమతానుగః |
 శ్రీభాష్యాదిమహాగ్రంథసాధకః కలినాశనః || ౧౬
- అదైవతమతవిచ్ఛేదా విశిష్టాద్వైతపారగః |
 కురంగనగరీపూర్ణమస్త్రరతోపదేశకః || ౧౭
- వినాశితాఖిలమత శ్వేషీకృతరమాపతిః |
 పుత్రీకృతశతారాతి శ్వరజిద్వణమోచకః || ౧౮

- భాషాద త్తహయగ్రీవౌ భావ్యకారో మహాయశాః |
పవిత్రీకృతభూభాగః కూర్మనాథప్రకాశకః || ౧౯
- శ్రీవేంకటాచలాధీశశంఖచక్రప్రదాయకః |
శ్రీవేంకటేశ్వశురః శ్రీరమాసఖదేశికః || ౨౦
- కృపానూత్రప్రసన్నార్యో గోపికామోక్షదాయకః |
సమీచీనార్యసచ్చిష్యసత్కృతౌ వైష్ణవప్రియః || ౨౧
- క్రిమికిణ్వపద్మంసీ సర్వమస్త్రమహోదధిః |
అక్షీకృతాన్ధ్రపూర్ణార్ణవ స్సాలగ్రామప్రతిష్ఠితః || ౨౨
- శ్రీభక్తగ్రామపూర్ణేశో విష్ణువర్ధనరక్షకః |
బౌద్ధధ్వస్తసహస్రాంశు శ్వేషరూపప్రదర్శకః || ౨౩
- నగరీకృతవేదాద్రి ర్థి లీల్యరసమర్చితః |
నారాయణప్రతిష్ఠాతా సమృత్తుత్రి విమోచకః || ౨౪
- సనత్కుమారజనక స్సాధులోకశిఖామణిః ||
సుప్రతిష్ఠితగోవిందరాజః పూర్ణమనోరథః || ౨౫
- గోదాగ్రజో దిగ్విజేతా గోదాభీష్టప్రపూరకః |
సర్వసంశయవిచ్ఛేదా విష్ణులోకప్రదాయకః || ౨౬
- అవ్యాహతమహాద్వర్ణా యతిరాజో జగద్గురుః ||
ఏవంరామానుజార్యస్య నామ్నామష్టోత్తరం శతమ్ |
యః పఠేచ్ఛుణుయాద్వాపిసర్వాన్కామానవాప్నుయాత్ || ౨౭
- “యదాన్ధ్రపూర్ణేశ మహాత్మనేదం
స్తోత్రం కృతం సర్వజనావనాయ |
తజ్జీవభూతిం భువి వైష్ణవానాం
బభౌవ రామానుజమానసానామ్ ||” ౨౮

* యతిరాజదణ్డకః.

సమస్తయ్యస్తవ్యస్తచర్యపర్యాయ వేదసే ।
సరవేషాయ శేషాయ గురవే పరవేదినే ॥

జయ యతికులనాథ నాథాదివాచాసనాథాగమాంతానురో
ధామితాగాధబోధావధానప్రధానప్రధానూనమేధాసమాధాన
మాధాయ బాధావరోధా విధూయావధూయాద్వయధ్వాస్త
మధ్వాస్తరం శుద్ధముద్ధృత్య భాస్వత్ప్రభావం స్వభావం విభా
వ్య త్రయీదివ్య ధేనూదితానవృగవ్యాయితవ్యాస సూత్రాణి
చిత్రాణి సన్తర్గమిత్రాణి బుద్ధ్యా దురభ్యోద్ధతాబద్ధనానా
విరద్ధప్రమాణప్రసిద్ధాపసిద్ధాన్తనిర్ధారణోద్ధత్యపద్ధత్యనుచ్ఛేద్య
సద్యస్సమిద్ధాగ్నితప్తాని లుప్తాని మాసన్వితప్రేక్ష్య సాక్షాత్స
రోజాక్షవీక్ష్యమృతస్యన్దిబిన్దూపసందానితామన్దసందర్భగర్భస్ఫుర
ద్యామునేయప్రబన్ధానుసన్ధానసంజాతశీతానిలవాతజాతేన గీ
తేన సర్వావిగీతేన చైతాని శీతాని క్షిత్వా విడిత్వా నిరాబా
ధబోధాయనీయావబోధానురోధోర్జితోద్ధిర్గసత్తర్కసంచార
ణోదశ్విదాతజ్ఞునోద్వద్ధనీభావభవ్యాని సమ్భవ్య ధన్యాయిత
న్యాయసన్ధానమన్ధానదణ్డేన తణ్డోపతణ్డోత్పతత్పూర్వమిమాం
సకన్యాయరిజ్జప్రకాణ్డేన నిర్మథ్యగనిర్మాణధర్మోగ్రకర్తావలీమర్త
నిర్మూలనైకప్రధానం సదానన్దధానైకతానావపదానం బుధానన్ద
ధూనాం సుధానూనవాచానిదానం ప్రతీచాం విధానం దధా
నం ముధానల్పజల్పప్రధానద్ధమాయాకథానర్కనిర్మక్తయుక్తావ

* యథామాతృకమయం దణ్డకస్సంయోజితః॥ ౧. దుస్తాననిర్మాణ. పా॥

ధానంచ భాష్యాభిధానం కవీనద్విషత్సర్వవీనం నవీనంచ హై
యజ్ఞవీనం సముద్ధృత్య దీనాప్రవీణార్భకేభ్యస్తుస్ఫురద్గర్భకేభ్యో
వదాను ప్రదాయ స్వదాయానుభూత్యా విభూత్యా సముద్ధాన్
ప్రవృద్ధాన్ గుణజ్ఞానవృద్ధాన్ స్త్రీశ్చుద్ధామధామప్రవేశాభియో
గ్యాన్ సభాగ్యాన్ విగోక్ష్య త్రిలోక్యగ్రీపూజాముపైషి వ్యపై
షి శ్రితార్తత్రపేషీకతులం కృపాభీలవాతులవృత్త్యా నిశ్చ
త్త్యధిదృశ్యానవశ్యానుకమ్యూనవసార్య కస్తే సమస్తేజసా ॥

జననృజనహరాత్తచర్యాన్తహశ్వర్యధుర్యా త్సురాచార్యప
ర్యానుభూతాన్తహభూతపుర్యాసురీకేతవాచార్యవర్యాత్కమే
గావతీర్య స్ఫురద్భుక్తా రిత్వోవరిత్వోభణాక్షుద్రవీత్ ౧ క్షణ
ధ్యక్షీతాథోక్ష జాక్షీణదాక్షీణ్యదీత్ భవత్ప్రభవప్రక్రియా
బోభువద్ధిక్రియావిక్రియా వేదిదుర్వాదిదర్శికరాఖర్వా గర్వాది ని
ర్వాపణం నర్వతిః కుర్వతా ఖర్వితారమ్భజమ్భత్వోషా ధ్వస్త
౩ దుస్తార్కి కాశేషదోషాచరాలభ్యరతత్త్వామృతోద్ధా సిద్ధా
త్తసత్త్వేన శుద్ధత్రయీవాజ్తయేన స్థరద్విస్తయేన స్థరద్విస్త
యేన ప్రహీణ స్తయేనత్వయాసా సుకీర్తిప్రియేణోపయాతిశియా
శౌరిరేకాన్తభక్తా సుయుక్తా వివిక్తా విముక్తా నియుక్తాన
వత్యాత్మత్యో భవత్యాత్మరత్యోభున్యానదీత్సరణ్యా ధర
ణ్యాం శరణ్యాం గురూణాం వరేణ్యాం కలాపుణ్యనైపుణ్యపణ్యాం
కృపాపూర్ణపూర్ణార్యకారుణ్యగణ్యాంభ ప్రాదీర్ణధన్వాచలాధ్వన్య
ఘన్నాత్మధన్వాప్రపారూపదీవ్యత్ప్రపాలాపమేతాపృశం సర్వ
సమృత్ప్రపన్నాత్మలీలాదృశం మాదృశోపక్రియాలాభవంతం స

౧ పరీక్షాక్షణా. పా॥ ౨ ద్విషద్ధ్య. పా॥ ౩ విన్యస్త. పా॥ ౪ సౌల
భ్యతత్త్వా. పా॥

మృద్ధ్యై భవంతం భవంతం శ్రియై సంశ్రయే బ్రహ్మశక్రాదిసంస్తు
 త్యచక్రకాయధోదారచక్రాబ్జదానక్రియాగౌరవౌదారతాభార
 తీహస్తవిన్యస్తయష్టద్వచస్తోమవిస్తాపితాశీతలక్త్యైర్ద్రకాశీతలా
 ధ్వప్రకాశీకృతప్రాభవాంవైభవైప్రాదీర్ణగోష్ఠీపురీపూర్ణగోష్ఠీసదా
 రమ్యచారమ్యగీతార్థపారమ్యదిత్సావ్యపేక్షాం భవద్దివ్యవీక్షా
 ముదీక్షామహేంద్రీమహేబూమహేత్వదిగ్రాం మాధురీమా
 ధురీణాం సుధాయాధరాయాం బుధానాం వృథాయాసహస్త్రిం
 విహస్త్రిం త్రయీశృజ్జశృజ్జాటకే తాటకేయాపమారూపమా
 యాసమాయాతకాతస్కుత్రవాతతీవ్రాతపాతస్త్వచన్ద్రాతపశ్రే
 ణిచాణింధమాత్వత్ప్రణామాదిపానఃపునీహిస్వయం మాంపునీ
 హిప్రమాదంబునీహీడమంహఃపదం హస్తుమస్తన్నియస్తుర్న
 మస్తుర్నితే॥

వృజనతిమిరదోషదోషాకరే నిర్మలాశేషభాషాకరే శ్రీకరే
 లోకరక్షైకదీక్షేగకృపాపూరసాస్త్రేయతీంద్రేవసత్యంహసాం
 రంహసాకింహసాధ్యంవృథామాకృథాసాధ్యసంసాధ్యసజ్జేన
 విజ్ఞానభజ్జేనదుర్త్తానదృగ్గోచరోదాంసేవాకథాన్వాదహేవాక
 తాంయాహిమాయూహిమాయూహితాన్వాపిచేతోము
 ధైవాపచారాన్గురౌవాహరౌవాక్రుథామాకృథాఘౌర
 కామక్రియాకారకేనారకేనూపతేశ్వీపతేఃపాదపజ్జేరుహం
 సద్దదిన్ద్రాదివద్దారుమందరభూమీరుహంసస్తతంచిస్తయాస్తన
 యాకింతయాచిస్తయాకామసంకాంతయాసౌఖ్యనిష్కాన్త
 స్తయాదుష్క్రియావారకూపాయితోదారదారాత్తజారాధ
 నైకాస్తయాదాస్తవేదాస్తసిద్ధాస్తశుద్ధాస్తరక్షాన్కృతశీత

రక్షా కృపాజాతరక్షా నపాక్షా సతాం సాధు ౧ సమ్పాదయా
పాదయాత్సానభిజ్ఞా భవగ్రాహమోహ ప్రదీపానభిజ్ఞానదీపాన్
గుణాన్నిత్యసత్త్వోల్బణాన్ గౌరవాచా పిచారేణ దూరేణ దు
ర్వారగర్వాపసిద్ధాస్తసిద్ధాన్ జహీహి స్పృహహేతుకం కా
తుకిం జాతుచింత్యాకర్షిచిద్విస్తృణీహి శ్రియం మాగృణీహ్యప్రి
యం మావృణీహి ప్రసాదం గురూణాం గృహణ ప్రమోదం
దుహానా మసంజాతసౌఖ్యప్రహాణా మసన్నిగ్రహాణాం దృఢాను
గ్రహాణాం గుణామ్భోనిధీనాం బుధానామధిష్ఠాయ ౨ గోష్ఠీం
ప్రతిష్ఠాస్యమానస్వనిష్ఠామనుష్ఠాయ భూయో విధేయం భవై
షాం సమేషాం తదీయోజ్యైల దృగ్గరీ వాగ్గరీ జృమ్భదమ్భోధి
కల్లోలమాలాసమాలోలఢోలాశ తాభీల ౨లీలానువృద్ధాత్తశీలా
నుకూలాచ్యుతాలాప ౩ ఊలాదృగుస్తీలదాలభ్యవల్లభ్యసౌల
భ్య లుభ్య ద్గుణాలక్ష మోక్షోపదీక్షాం సదావృత్తిమావర్త
యావర్త ౪ వద్వర్తమానా సమానార్హ తాంయాతి సంసారితా
దూరితాఘవ్రజంవారితాఽవ్రజం పూరితాత్తాస్తరం భూరితద్భ్ర
వ్త్స సబ్రవ్త్తాం యాతి తే తం భదః॥

సమ ఇదమఖిలార్త రక్షో భరన్యాసదీక్షా సముల్లాసః క్ష్య
ప్రతాపాయ శాపాయుధాలాపగోపాయనోపాయ రూపాయ
నిర్ధూతతాపాయ విధ్వస్తపాపాయ నిత్యాభిరూపాయ సత్యాభి
లాపాయ నిర్బాధవిజ్ఞానదీపాయ సర్వాప్రకమ్ప్యానుకమ్పాన
దీపాయ బిభృత్ప్రీతిపాయ శోశుభ్యమానత్రిదణ్డాయ ౫ ని

౨ సంపాదయాపాదయాత్సానపాన్గజాన్. పా॥ గోష్ఠీమధి యమాషీ
నేతి, గోష్ఠీప్రతేష్ఠీయమానేతిచ. పా॥ ౨లీలాసమృద్ధా పా॥ ౩ హేలాతివేలా
దహోస్తీ. పా॥ ౪ మానాన్నమానార్హ తా. పా॥ ౫ మానిప్రకాణ్డాయని. పా॥

రేచదవాదోక్తిని రేచదనాభిజ్ఞానజ్ఞాయమానోక్తికాణ్డ ప్రచక్షాయ
 శుష్యద్విత్తజ్ఞాయ భాషావిభాషాయమాణప్రచారాయ దోషాతి
 దూరాయ శేషావతారాయ తారాయితోదారహారామరాహర
 నీహరధారానుధాపూరసత్పురకర్పూరవాణీ భవానీశ వీణాధర
 జ్ఞానికాశ ప్రతికాశకీర్తిప్రకాశాయ కారాగృహప్రాయకా
 యాద్యభి ప్రాయమానాయ సమామూతసంసారకింసారతాకారి
 కంసారినిత్యప్రశంసావతంసాత్మవాచావిచారాయ దిప్యోపగీతా
 య భవ్యోపవీతాయ కాషాయచేలాయ తోషైకశీలాయ సం
 పూర్ణపూర్ణాదిమోదీర్ణకర్ణామృత ద్రావిషగ్రస్థసాగస్థనాడింధ
 మామందవాచాసుధాచారుమోచామదప్రాణేతిప్రాణభ్రచ్చేణి
 నిశేణికాహృద్యగద్య త్రయోద్యానపద్యాచరత్సంశుకీభూత పీ
 తాంశుకాయ స్ఫురత్స్పృష్టపాలీభవత్పాదపాలీచలత్సూనపాలీ
 గలన్నవ్యధూలీసమశ్చన్నధూలీమిలశ్చలజ్జకేలీశుకోద్యత్ప్రతీ
 వృతోద్యానకేలీసమామూతచోలీకచాభ్రజ్జపాలీదిదృఢా కరా
 లీకృతాశ్చ స్మరాలీవివక్షానిచోలీకృతానజ్జపాలీకనత్తుజ్జనాలీక
 వలీసమాలీఢహలీసకప్రాయసహ్యత్తజాభజ్జరజ్జత్తరజ్జా స్తరజ్జ
 స్ఫురద్రజ్జభూమీవసద్రజ్జనాథ ౧౫ మూపాజ్జసంపుల్లసల్లాపనిర్లేప
 సాశ్చర్యచర్యావిలాసాయ దాసానుదాసోల్లసన్తానివాసప్రసాద
 ప్రచారాత్మవిద్యానివేశాయ తస్మై యతీశాయ తే శ్రీమతే॥

ఇతి శ్రీమతా వేంకటేశేన క్లుప్తం యతీశానగద్యం కృతీ
 శానహృద్యమ్ । భవాభౌ లుకనోఽపి నిత్యం పరస్తః శ్రయస్తే
 బుధాస్తత్పదం సమ్పదంచ॥

ఇతి యతిరాజదండకః.

శ్రీ భాష్యకార ప్రపత్తిః.

- శ్రీ వైష్ణవాగమపయోనిధిపూర్ణ చంద్ర
 శ్రీ శాస్త్రిపద్మమకరందరసజ్జ భృజ్జ ।
 గోవిందవర్యకరసారస పూజితౌ తే
 శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౧
- శ్రీశైలపూర్ణముఖదేశికలబ్ధబోధ
 తుర్యాశ్రమప్రథితమానికులప్రదీప ।
 భట్టార్యవర్యకరనీరజపూజితౌ తే
 శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౨
- కాఞ్చీపురీవరదరాజకృపైకసాత్ర
 రణేశపూర్ణకరుణాపరిణామరూప ।
 వేదాంతదేశికకరామ్బుజపూజితౌ తే
 శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౩
- శ్రీయాదవాద్రిపతిపాదసర్వజహంస
 శ్రీభూతపత్తనరమేశకటాక్షుధన్య ।
 శేషావతార కలివైరికరార్చితౌ తే
 శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౪
- శ్రీ వేంకటాచలపతిప్రియ లక్ష్మణార్య.
 సర్వజ్ఞ భవ్య యతిశేఖరసార్వభౌమ ।
 వీక్షావనేశహితకృష్ణవరార్చితౌ తే
 శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౫
- పాపణ్డజాలతరుపావక సంయమీంద్ర
 జై నేభపశ్చముఖ పాదతమోదినేశ ।

లోకార్యహస్త సరసీరుహపూజితౌ తే శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥	౬
చార్వాకశైలపతివజ్రకృపాసముద్ర కాణాదదాసవసుదర్శన మానిచంద్ర । శ్రీ వేంకటేశకరపజ్జుజ పూజితౌ శే శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥	౭
మిథ్యాకథాకుమతిశీలభుజ్జతార్థ్య కాపాలికామ్బుధరమారుత వీతరాగ । మన్నాథ కేశవగురూత్తమపూజితౌ తే శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥	౮
త్రయ్యస్తదేశికపతే వకులాభిరామ పాదారవిందరససారస సారసాక్షు । శ్రీ మచ్ఛరాణిమునివల్లభపూజితౌ తే శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥	౯
కాషాయ రఘు కమనీయ శిఖోపవీత దణ్డత్రయోజ్జ్వలకరోల్లసితోర్ధ్వపుష్కరి । ఉద్యద్విశేషరుచిశోభిత పాహి మాం శే శ్రీ భాష్యకార చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥	౧౦

ఇతిశ్రీ భాష్యకార ప్రపత్తిః.

యతిరాజ వింశతిః.

యస్తునితిం యతిపతిప్రసాదినీం వ్యాజహర యతిరాజవింశతిమ్ ।

తం ప్రపన్నజనచాతకామ్బుదం నామ సౌమ్యపరయోగిశ్చ వమ్॥

శ్రీమాధవాఙ్మయ జలజద్వయ నిత్యనేవా
 ప్రేమావిలాశియపరాఙ్ముఖపాదభక్తమ్ ।
 కామాదిదోషహర మాత్మపదాశ్రితానాం
 రామానుజం యతిపతిం ప్రణమామి మూర్ధ్నా॥

౧

శ్రీ రజ్జరాజచరణామ్బుజరాజహంసం
 శ్రీమత్పరాఙ్ముఖపదామ్బుజభృజ్జరాజమ్ ।
 శ్రీ భట్టనాథ పరకాల ముఖాబ్జ మిత్రం
 శ్రీవత్సచిహ్నశరణం యతిరాజ మీడే ॥
 పాచా యతీంద్ర మనసా వపుషాచ యుష్మ
 త్పాదారవిందయుగలం భజతాం గురుణామ్ ।
 కూరాధినాథకురు కేశముఖాద్యపుంసాం
 పాదానుచింతనపరస్పతతం భవేయమ్॥

౨

౩

నిత్యం యతీంద్ర తవ దివ్యవపుస్త్వైతౌ మే
 సక్తం మనో భవతు వాగ్గుణకీర్తనే సౌ ।
 కృత్యంచ దాస్యగకరణేశు కరద్వయస్య
 పృత్యైస్తవేస్త్యై విముఖం కరణత్రయంచ॥

౪

అష్టాక్షరాఖ్యమనురాజపదత్రయార్థ
 నిష్ఠాం మమాత్ర వితరాద్య యతీంద్రనాథ ।
 శిష్టాగ్రగణ్యజనసేవ్యభవోద్ధాతౌ
 హృష్టాస్తు నిత్యమనుభూయ మమాస్య బుద్ధిః॥
 అల్పాపి మే న భవదీయపదాబ్జభక్తి
 శ్శబ్దాదిభాగరుచి రన్వహ మేధ తే హ ।

౫

మత్పాపమేవహి నిదాన మముష్య నాన్య త్తద్వారయార్య యతిరాజ దయైకసిన్ధో॥	౬
వృత్త్యా పశుర్నరవపుస్త్యహ మీదృశోఽపి శ్రుత్యాదిసిద్ధనిఖలాత్త గుణాశ్రయోఽయమ్; ఇత్యాదరేణ కృతినోఽపి మిథః ౧ ప్రవక్తు మద్యాపి వజ్చనపరోఽత్ర యతీన్ద్ర వర్తే ॥	౭
దుఃఖావహోఽహ మనిశం తవ దుష్టచేష్ట శ్శబ్దాదిభోగనిరత శ్శరణాగతాఖ్యః। త్వత్పానభక్త ఇవ శిష్టజనాఘమధ్యే మిథ్యా చరామి యతిరాజ తతోఽస్మి మూర్ఖః॥	౮
నిత్యంత్యహం పరిభవామి గురుంచ మన్త్రం తద్దేవతామపి నకిచ్చి దహణో బిభేమి। ఇత్థం శతోఽప్యశతవద్భవదీయసజ్జే హృష్టశ్చరామి యతిరాజ తతోఽస్మి మూర్ఖః॥	౯
హాహస్త హస్త మనసా క్రియయాచ వాచా యోఽహంచరామి సతతం త్రివిధాపచారాన్। సోఽహంతవాప్రియకరః ప్రియకృద్వదేవ కాలం నయామి యతిరాజ తతోఽస్మి మూర్ఖః॥	౧౦
పాపే కృతే యది భవన్తి భయానుతాప లజ్జాః పునః కరణమన్య కథం ఘటేత। మోహేన మే నభవతీహ భయాదిలేశ స్తస్తాత్పునఃపునరఘం యతిరాజ కుర్వే ॥	౧౧

అస్తర్బహిస్సకలవస్తుషు సస్తమిశ
మన్ధః పురస్థితమివాహ మవీక్షమాణః |
కస్తర్పవశ్యహృదయ స్సతతం భవామి
హస్త త్వదగ్రగమనస్య యతీంద్ర నార్హః ||
తాపత్రయీజనితదుఃఖనిపాతినోఽపి

౧-౨

దేహస్థితౌ మమ రుచిస్తు సతిన్నివృత్తౌ |
ఏతస్యకారణ మహో మమ పాపమేవ
నాథ త్వమేవ హర తద్యతిరాజ శీఘ్రమ్ ||
వాచామగోచరమహాగుణదేశికాగ్య

౧౩

కూరాధినాథకథితాఖిలనై చ్యపాత్రమ్ |
ఏషోఽహమేవ న పునర్జగతీశ్వరస్త
ద్రామానుజార్య కరుణైవతు మద్గతిస్తే ||

౧౪

శుద్ధాత్మ యామునగురూత్తమకూరినాథ
భట్టాఖ్యదేశికవరోక్తసమస్తనై చ్యమ్ |
అద్యాస్త్యసంజుచితమేవ మయీహ లోకే

తస్మాద్యతీంద్ర కరుణైవతు మద్గతిస్తే ||

౧౫

శబ్దాదిభోగవిషయా రుచిరస్తదీయా
సప్తా భవత్విహ భవద్దయయా యతీంద్ర |

త్విద్దాసదాసగణనాచరమావధౌ య

స్తద్దాసతైకరసతాఽవిరతా మమాస్తు ||

౧౬

శ్రుత్యగ్రవేద్య నిజదివ్యగుణస్వరూపః

ప్రత్యక్షతాముపగతస్త్విహ రజ్జరాజః |

వశ్యస్సదా భవతి తే యతిరాజ తస్మా

చ్ఛక్త స్సృక్తీయజనపాపవిమోచనే త్వమ్ |

౧౭

కాలత్రయేఽపి కరణత్రయ నిర్మితాతి

పాపక్రియస్య శరణం భగవత్తమైవ |

సాచ త్వయైవ కమలారమణేఽర్థితా యత్
క్షేమ స్సవహి యతీంద్ర భవచ్ఛితానామ్ ||

౧౮

శ్రీమన్యతీంద్ర తవ దివ్యపదాబ్జసేవాం

శ్రీశైలనాథకరుణాపరిణామదత్తామ్ |

తామన్వహం మమ వివర్ధయ నాథ తస్యాః

కామం విరుద్ధమఖిలంచ నివర్తయ త్వమ్ ||

౧౯

విజ్ఞాపనం యదిదమద్యతే మౌమకీన

మగ్ధీకురుష్వ యతిరాజ దయామ్బురాశే |

అజ్ఞోఽయమాత్మగుణలేశవివర్జితశ్చ

తస్మాదనన్యశరణో భవతీతి మత్వా ||

౨౦

ఇతి యతికులధుర్య మేధమానై

శ్శ్రితిమధురై రుదితైః ప్రహర్షయంతమ్ |

వరవరమునిమేవ చింతయంతీ

మతిరియమేతి నిరత్యయం ప్రసాసంతమ్ ||

౨౧

ఇతి యతిరాజ వింశతిః.

యతిరాజ సప్తతిః.

శ్రీమాన్వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేశరీ |

వేదాంతాచార్యవశ్యోమే సన్నిధతాం సదా హృది ||

కమహ్యద్యం గురుం వందే కమలాగృహమేధినమ్ |

ప్రవక్తా చ్ఛందసాం వక్తా పశ్చరాత్రస్య యస్స్వయమ్ ||

౧

సహధర్మచరీం శౌరే స్సమృద్ధినితజగద్ధితామ్ |

అనుగ్రహమయీం వందే నిత్యమజ్ఞాత నిగ్రహమ్ ||

౨

వస్తే వైకుంఠసేనాన్యం దేవం సూత్రవతీసఖమ్ ।	
యద్వేత్రశిఖరస్పందే విశ్వమేతద్వ్యవస్థితమ్॥	3
యస్య సారస్వ(తం)తస్రో వసులామోదవాసితమ్ ।	
శ్రుతీనాం విశ్రమాయాలం శతారిం త ముపాస్తహే॥	౪
నాథేన మునినా తేన భవేయం నాథవానహమ్ ।	
యస్య నై గమికం తత్త్వం హస్తామలకతాంగతమ్॥	౫
నమస్యామ్యుంవిద్యాక్షం నాథభావే వ్యవస్థితమ్ ।	
శుద్ధసత్త్వమయం శౌరే రవతారమివాపరమ్॥	౬
అన్యు తక్షమాయోగమపుణ్యజనబాధకమ్ ।	
అస్పృష్టమదరాగంతం రామం తుర్య ముపాస్తహే॥	౭
విగాహే యామునం తీర్థం సాధుబృద్ధావనే స్థితమ్ ।	
నిరస్తజహగస్పర్శే యత్ర కృష్ణః కృతాదరః॥	౮
దయానిఘ్నం యతీంద్రస్య దేశికం పూర్ణమాశ్రయే ।	
యేన విశ్వసృజో విష్ణో రపూర్యత మనోరథః॥	౯
ప్రణామం లక్ష్మణమునిః ప్రతిగృహ్లాతు మామకమ్ ।	
ప్రసాదయతి యత్సుక్తిస్సాన్విధీనపతికాం శ్రుతిమ్॥	౧౦
ఉపవీతిన మూర్ధ్వపుణ్ణావస్తం	
త్రిజగత్పుణ్యఫలం త్రిదణ్డవాస్తమ్ ।	
శరణాగతసార్థవాహ మీడే	
శిఖయా శేఖరిణం పతిం యతీనామ్॥	౧౧
ప్రథయన్విమతేషు తీక్షణభావం	
పథు రస్తత్పరిక్షణే యతీంద్రః॥	
అపృథక్ప్రతిపన్నయన్తయత్వై	
ర్వపుధే పశ్చాభి రాయుధై ర్మరారేః॥	౧౨

శమితోదయశక్కురాదిగర్వః

స్వబలా దుద్భ్రతయాదవప్రకాశః।

అవరోపితవాఙ్ముతే రపార్థా

న్నను రామావరజ స్స(ఏవ)ఏష భూయః॥

౧౩

అబహుశ్రుతసమ్భవం శ్రుతీనాం

జరతీనామయథాయథప్రచారమ్।

వినివర్తయితుం యతీశ్వరోక్తి

ర్విదధే తాః స్థిరనీతిపజ్జరస్థాః॥

౧౪

అమునా తపనాతిశాయభూమ్నా

యతిరాజేన నిబద్ధనాయకశ్రీః ।

మహతీ గురుపక్షిహరయస్త్రి

ర్విబుధానాం హృదయంగమా విభాతి॥

౧౫

అలూనపక్షస్య యతిక్షమాభృతో

విభాతి వంశే హరిత త్వమక్షతమ్।

యదుద్భవా శ్శుద్ధసువృత్త శీతలా

భవన్తి ముక్తా (వలీ) మయభూషాం భవః॥

౧౬

అనపాయవిష్ణుపదసంశ్రయం భజే

కలయా కయాపి కలయాప్యనుజ్ఞితమ్ !

అకలజ్కుయోగమజడాశయో (దీతం)దయం

యతిరాజచంద్రముషరాగదూరగమ్॥

౧౭

అభిగమ్య సమ్యగనఘాస్సుమేధసో

యతిచక్రవర్తిపదపద్మపత్తనమ్ ।

హరిభక్తదాస్యరసికాః పరస్పరం

కృయవికృయార్హదశయా సమిన్దతే॥

౧౮

పరుషాతివాదపరవాదవై శున

ప్రభృతిప్రభూతపతనీయపజ్జిలా

స్వదతే మమాద్య సుభగా సరస్వతీ

యతిరాజకీర్తికత్తైర్విశోధితాః॥

౧౯

అనుకల్పభూతమురభిత్పదం సతా

మజహత్త్రివర్గ మపవర్గవైభవమ్

చలచిత్తవృత్తివినివర్తనాపథం

శరణం యతీంద్రచరణౌ (ణ) వృణీమహే॥

౨౦

శ్వసితావధూతపరవాదివైభవా

నిగమాస్తనీతిజలధేస్తలస్పృశః

ప్రతిపాదయన్తి గతిమాపవర్గిణీం

యతిసార్వభౌమపదసాత్కృతాశయాః॥

ప్ర ౨౧

మూలే నివిశ్య మహతాం నిగమద్రుమాణాం

ముష్ణ ప్రతారకభయం ధృతనైకదణ్డః

రజ్జశేభక్తజనమానసరాజహంసో

రామానుజ శ్చరణ మస్తు మునిస్స్వయన్నః॥

౨౨

సన్తస్త్రివిత్త్తిపతి సంయమినాం సరేంద్ర

స్సంసారజిహ్వాగముఖైస్సముపస్థితం సః

విష్వక్తతం విషయలోభవిషం నిజాభి

గ్రాధానుభావగరుడధ్వజభావనాభిః॥

౨౩

నాథస్సపష యమినాం సఖరశ్శిజాతై

రస్తర్నిలీన మపనీయ తమో మదీయమ్

విజ్ఞానచిత్ర మనఘం లిఖితీవ చిత్తే

వ్యాఖ్యానకేలిరసికేన కరామ్బుజేన॥

౨౪

ఉద్భవహతీ ముపనిషత్సు నిగూఢమర్థం
 చిత్తే నివేశయితుమల్పధియాం స్వయన్నః।
 పశ్యేమ లక్ష్మణము నేః ప్రతిపన్నహస్తా
 మున్నిద్రపద్మసుభగాముపదేశముద్రామ్॥ ౨౫
 ఆకర్షణాని నిగమాస్తసరస్వతీనా
 ముచ్చాటనాని బహిరస్తరుపప్లవానామ్।
 పథ్యాని ఘోరభవసంజ్ఞానరవీడితానాం
 హృద్యాని భాన్తి యతిరాజమునే ర్వచాంసి॥ ౨౬
 శీతస్వభావసుభగానుభవశ్శిఖావా
 న్దోషావమర్దనియతోన్నతిరోషధీశః।
 తాపానుబన్ధశమనస్తపనః ప్రజానాం
 రామానుజో జయతి సంవలితత్రిధామా॥ ౨౭
 జయతి సకలవిద్యావాహినీజన్మశైలో
 జనిపథపరివృత్తిశాస్త్రవిశాన్తిశాఖి।
 నిఖిలకుమతిమాయాశర్వరీబాలసూర్యో
 నిగమజలధివేలాపూర్ణచంద్రో యతీంద్రః॥ ౨౮
 మునిబహుమతసారా ముక్తినిశ్చేషికేయం
 సహృదయహృదయానాం శాశ్వతీ దిప్తసిద్ధిః।
 శమితవిమతగన్ధా సంయమిన్ద్రస్య సూక్తిః
 పరిచితగహనానా నః ప్రస్నువీత ప్రసాదమ్॥ ౨౯
 భవమరుపరిఖన్నస్థితపానీయసిన్ధు
 ర్దురితరహితజహ్నుర్దుగ్ధుల్యాసకుల్యా।
 శ్రుతినయనసనాభిశ్శోభతే లక్ష్మణోక్తి
 ర్మరకమథనసేవాస్వాదనాడిన్ధమా పః॥

హరిపదమకరస్తస్యన్దినస్సంశ్రితానా

మనుగతబహుళాస్తాప మున్నూలయన్తి|

శమితదురిగతన్ధా స్సంయమిన్ద్రిప్రబన్ధాః

కథకజనమనీమాకల్పనాకల్పవృక్షాః||

3౧

నానాభూతై ర్జగతి సమయై ర్నర్మలీలాం విధితోస్మి

రస్త్యం వర్ణం ప్రథయతి విభోరాదిమహ్యహాభేదే|

విశ్వం త్రాతుం విషయనియతం వ్యజ్ఞతానుగ్రహస్సక్

విష్వక్సేనో యతిపతిరభూద్వేత్రసార స్త్రిదణ్డః||

3౨

లక్ష్మ్యం బుద్ధే గర్లలితరసనాలాస్యలీలానిదానం

శుద్ధాస్వాదం కిమపి జగతి శ్రోత్రదివ్యాధగి నః|

లక్ష్మ్యోలక్ష్మ్యేస్థితజలధివద్భాతి తాత్పర్యరత్నైః

ర్లక్ష్మీకా స్తస్సటికముకురో లక్ష్మణార్యోపదేశః||

33

స్థితిమవధీరయ స్త్యతిమనోరథసిద్ధిమతీం

యతిపతిసమ్ప్రదాయనిరపాయధనోపచితాః|

మధుకరమాలిదఘ్నమదదన్తురదన్తిఘటా

హరటకటాకవాహిఘనశీకరశీభరితామ్||

3౪

నిరుపధిరజ్వల్తిరసికానభితాణ్డవయ

న్నిగమవిమర్శకేలిరసికైర్నిభృతైర్విధృతః|

గుణపరిణాధనూక్తిదృఢకోణవిఘట్టనయా

రటతి దిశాముఖేషు యతిరాజయశఃపటహః||

3౫

ఇదంప్రథమసంభవత్కుమతిజాలకూలజ్కుషా

మృషామతవిషానలజ్వలితజీవజీవాతవః |

క్షరస్యమృతమక్షరం యతిపురస్థరస్యోక్తయ
 శ్చిరస్థనసరస్వతీచికురబన్ధసైరన్ధికాః॥ 3౬
 సుభాశనసుదుర్గహశ్రుతినమష్టిముష్టిస్థయః
 కథాహవమసౌ గతాన్మపటసౌగతాస్థణయన్ ।
 మునిర్త్తససి లక్ష్మణో ముదముదఞ్చయత్యేజ్ఞసా
 ముకున్దగుణమాక్తికప్రకరశుక్తిభిస్సూక్తిభిః॥ 3౭
 కపర్దిమతకర్దమం కపిలకల్పనావాగురాం
 దురత్యయమతీత్య తద్ద్యుహితస్త్రయన్తోదరమ్ ।
 కుద్యప్తికుహనాముఖే నిపతతః పరబ్రహ్మణః
 కరగ్రహవిచక్షణో జయతి లక్ష్మణోఽయం మునిః॥ 3౮
 కణాదపరిపాటిభిః కపిలకల్పనానాటకైః
 కుమారిలకుభాషితైర్గురునిబన్ధనగ్రన్ధిభిః ।
 తథాగతకథాశతైస్తదనుసారిజలైర్పరిపి
 ప్రతారితమిదం జగత్ప్రగుణితం యతీన్ద్రోక్తిభిః॥ 3౯
 కథాకలహకౌతుకగ్రహగృహీతకౌతస్కుత
 ప్రథాజలధిసంప్లవగ్రసనకుమ్భసమ్భూతయః ।
 జయన్తి సుధియౌ యతిక్షీతిభృదన్తికోపాసన
 ప్రభావపరిపక్ష్మిమప్రమితభారతీసమ్పదః॥ ౪౦
 యతీశ్వరసరస్వతీసురభితాశయానాం సతాం
 వహామి చరణామ్బుజం ప్రణతిశాలినా మాలినా ।
 తదస్యమతదుర్తతజ్వలితచేతసాం వాదినాం
 శిరస్సు నిహితం మయా పదమదక్షిణం లక్ష్మ్యతామ్॥ ౪౧
 భజన్స్వయతిభూపతే రనిదమాదిదుర్వాసనా
 కిదధ్వపరివర్తనశ్రమనివర్తనీం వర్తనీమ్ ।

లభస్వ హృదయ స్వయం రథపదాయుధానుగ్రహ

ద్రుతప్రహృతినిస్తుటద్దురితమర్వృతిం నిర్వృతిమ్॥

౪౨

కుమతివిహితగ్రన్థగ్రన్థప్రభూతమతాన్తర

గ్రహిలమనసః పశ్యన్తస్త్వల్పం యతీశ్వరభారతీమ్|

వితతమురభిద్యక్షః పీఠీపరిష్కరణోచితః

కులగిరితులారోహే భావీ కియానివ కాన్తుభః॥

౪౩

స్థవిరనిగమస్తోమస్థే నూం యతీశ్వరభారతీం

కుమతిఫణితిక్షోభక్షీబాః క్షీపన్తు భజన్తు వా|

రసపరిమలశ్లాఘాఘోషస్ఫుటస్ఫుటభేదనం

లవణవణిజః కర్పూరార్ఘ్యం కిమిత్త్యభిమన్వతే॥

౪౪

వహతి మహిలా మాద్యో వేధాన్త్రయీ ముఖైర్ముఖై

ర్వరతనుతయా వామో భాగ శ్శివస్య వివర్తతే|

తదపి పరమం తత్త్వం గోపీజనస్య వశంవదం

మననకదనైర్న క్లిశ్యంతే యతీశ్వరసంశ్రయాః॥

౪౫

నిగమపథికచ్ఛాయాశాఖి నిరాశమహానిధి

ర్తహితవివిధచ్ఛాత్రశ్రేణీమకోరథసారధిః|

త్రిభువనతమఃప్రత్యూషోఽయన్త్రివిన్యశిఖామణిః

ప్రథయతి యతిత్వైభృత్పారాపరీమవిపర్యయామ్॥

౪౬

జడమతిముఢాదన్తాదన్తివ్యథౌషధసిద్ధయః

ప్రమతినిధయః ప్రజ్ఞాశాలిప్రపాలనయష్టయః|

శ్రుతిసురభయశ్శుద్ధానన్దాభివర్షకవారిదా

యమగతికథావిచ్ఛేదినోయతీశ్వరసూక్తయః॥

౪౭

ప్రతికలమిహ ప్రత్యక్తత్వావలోకనదీపికా

యతిపరిబృథగ్రన్థాశ్చిన్తాం నిరన్తయన్తి నః|

అకలుషపరిజ్ఞానాశ్చక్యక్షుధాతురదుర్దశా

పరిణతఫలప్రత్యాసీదత్ఫలేగ్రహి సుగ్రహః॥

౪౮

ముకుందాఙ్గిశ్రద్ధాకుముదవనచంద్రాతపనిభా

ముముక్షోమక్షోభ్యాన్దధతి మునిబృన్దారకగిరః।

స్వసిద్ధాన్తధ్వన్త స్థిరకుతుకదుర్వాదిపరిష

ద్దివాభీతప్రేతాదినకరసముత్థానపరుషాః॥

౪౯

నిరాబాధా బోధాయనఫణితినిష్యన్దసుభగా

విశుద్ధోపన్యాసవ్యతిభిదురశారీరకసయాః।

అకుణ్డైః కల్పన్తే యతిపతినిబద్ధా నిజముఖై

రనిద్రాణప్రజ్ఞారసధమనివేధాయ సుధియామ్॥

౫౦

వికల్పాటోపేన శ్రుతిపథమశేషం విఘటయ

న్యదృచ్ఛానిర్దిష్టే యతిన్మపతిశబ్దే విరమతి।

వితణ్డాహంకుర్వత్ప్రతికథకవేతణ్డపృతనా

వియాతవ్యాపారవ్యతిమథనసంరమ్భకలహః॥

౫౧

ప్రతిష్ఠా తర్కాణాం ప్రతిపదమృచాం ధామ యజమాం

పరిష్కారస్సామ్నాం పరిపణమథర్వాగ్గీరసయోః।

ప్రదీపస్తత్త్వానాం త్రితికృతిరసా తాపనగిరాం

ప్రసత్తిం సంవిత్తైః ప్రదిశతి యతీశానఫణితిః॥

౫౨

హతావద్యే హృద్యే హరిచరణపక్షేరుహాయుగే

నిబద్ధన్వైకాన్త్యం కిమపి యతిభూభృత్ఫణితయః।

శునాసీరస్కన్దద్రుహిణహరహేరమ్భమృతభు

క్ప్రభేశాదిక్షుద్రప్రణతిపరిహారప్రతిభువః॥

౫౩

యథాభూతస్వార్థా యతిన్మపతిసూక్తిర్విజయతే

౧ సుధాసన్దోహఃత్తా సుచరితవిప క్తిశ్శృతిగిరామ్|
 కథాదృప్యతౌత్తనుత్తకలహాలోలాహలహత
 త్రివేదీని ర్వేదప్రశమనవిన్దప్రణయినీ|| ౫౪
 శ్రుతిశ్రేణీచూడాపదబహునుతే లక్ష్మణముతే
 స్వపక్షస్థాన్దోహాన్వితథమతిరారోపయతి యః|
 స్వహస్తేన్దోత్తివై స్సఖిలు నిజగాత్రేషు బహులం
 గలద్భిజమాబ్జైర్గనతలమాలిమ్పతి జడః|| ౫౫
 నిరాలోకే లోకే నిరుపధిపరస్నేహభరితో
 యతిత్కాభృద్దీపో యది నకిల జాజ్వల్యత ఇహ|
 లహజ్కూరధ్వాన్తం విజహతి కథంకారశునఘః
 కుతర్కవ్యాలోఘం కుమతిమతపాతాలకుహరమ్|| ౫౬
 యతిత్కాభృద్దృష్టం మతమిహ నవీనం తదపి కిం
 తతఃప్రాగేవాన్యద్వద తదపి కిం వర్ణనికషే|
 నిశాన్యన్తాం యద్వా నిజమతితిరస్కారవిగమా
 న్నిరాతజ్కృష్టజుద్రమిడగుహదేవప్రభృతయః|| ౫౭
 సుధాసారం శ్రీమద్యతివరభువః శ్రోత్రకుహరే
 నిషిష్ఠన్తి న్య౞న్నిగమగరిమాణః ఘణితయః|
 యదాస్వాదాభ్యాసప్రచయమహిమోల్లాసితధియాం
 సదాస్వాద్యం కాతే తదమృతమనన్తం సుమనసామ్|| ౫౮
 యతిత్కోణీభ ర్తుర్యదిదమనిదమ్భోగజనతా
 శిరశ్శ్రేణీజుష్టం తదిహ దృఢం బద్ధం ప్రభవతి|
 లవిద్యారణ్యానీకుహరవిహరన్తామకమనః
 ప్రమాద్యన్తాతజ్జప్రథమనిగలం పాదయుగలమ్|| ౫౯

నవిత్రీ ముక్తానాం సకలజగదేనఃప్రళమనీ
గరీయోభి స్తీరైరుపచితరసా యామునముఖైః ।

నిరుచ్ఛేదా నిష్కేతరమపి సమాప్లావయతి మాం
యదృచ్ఛావిఘ్నేపాద్యతిపతిదయాదివ్యతటినీ॥

౬౦

చిన్తా శేషదురర్థద మ్తరవచఃక న్నాశతగ్రస్థిలా

స్సిద్ధాన్తాః ససమిన్ధతే యతిపతిగ్రన్థానుసన్ధాయినీ ।

ముక్తాశు విశుద్ధసిద్ధతటినీచూడాచూడాపదః

కింకుల్యాం కలయేతి ఖణ్డపరశురక్షాకమల్లాసికామ్॥ ౬౧

వస్తే తం యమినాంధురస్థరమహం మానాస్థకారద్రుహః

పథానం పరిపథినాం నిజగృతా రున్ధానమిన్ధానయా ।

దత్తం యేన దయాసుధాముబ్బినిధినా వీత్వా విశుద్ధం పయః

కాలే నః కరిశైలకృష్ణజలదః కాన్తాధిం నర్వతి॥ ౬౨

కాషాయేణ గృహీతపీతవసనా నన్దైస్త్రిభిర్మణితా

సా మూర్తిర్దురమర్దనస్య జయతి త్రయ్యస్తనంరక్షిణీ ।

యత్ప్రఖ్యాపితతీర్థవర్ధితధిమామభ్యస్యతాం యద్గుణా

నాసిన్ధోరనిదంప్రదేశనియతా కీర్తిః పజాగర్తి నః॥ ౬౩

లిప్సే లక్ష్మణయోగినః పనయుగం రథ్యాపరాగచ్ఛటా

రక్షోరోపణధన్యసూరిపరిపత్సీమ స్తసీమాన్తికమ్ ।

భిక్షోపర్యటనక్షణేషు బిభరాంచక్రే గలత్కిల్బిషా

యద్విన్యాసమిషేణ పత్రమకరీముద్రాం సముద్రామ్పరా॥ ౬౪

నానాతన్త్రవిలోభితేన మనసా నిర్ణీతదుర్నీతిభిః

కష్టం కుత్సితదృష్టిభిర్యతిపతేరాదేశవై దేశికైః ।

వ్యాసో హసపదీకృతః పరిహృతః ప్రాచేతసశ్చేతసః
 కృష్ణః కేలిశుకశ్శుక స్సచముఖా బాధాయ బోధాయనః॥౬౫
 అథ్యా తిష్ఠతి మామికా మతిరసావాజన్త రాజన్వతీ
 పత్యా సంయమిమనా మనేన జగతామత్యాహితచ్ఛేదినా ।
 యత్సారస్వతదుగ్ధసాగరసుధాసిద్ధాషఢాస్వాదినాం
 ప్రస్వాపాయ న భోభవీతి భగవన్తాయామహాయామినీ॥ ౬౬
 శుద్ధాదేశవశంవదీకృతయతిక్షోణీశ ౧ వాణీశతా
 ప్రత్యాదిప్రబహిర్గతిః శ్రుతిశిరఃప్రాసాః మాసీదతి ।
 దుగ్ధోదన్వదపత్యసన్నిధిసదాసామోదదామోదర
 శ్శక్త్యాలోకనదార్లలిత్యలలితోస్తేషా మనీషా మమ॥ ౬౭
 ఆస్తాంనామ యతీన్ద్రపద్ధతిజుషామాజానశుద్ధా మతి
 స్తచ్చావ్యాజవిదగ్ధముగ్ధమధుగం సారస్వతం శాశ్వతమ్ ।
 కోవా చక్షురుదఙ్చయేదపి పురస్సాటోపతిర్కచ్ఛటా
 శస్త్రాశస్త్రీవిహారసంభృతరణాస్వాదేషు వాదేషు నః॥ ౬౮
 పర్వాప్తం పర్యచైవం కణచరణాః ధా మాక్షపాదం శిశిక్షే
 మీమాంసామాంసలాత్తా సమజనిషి ముహుస్సజ్జ్యయోగౌ
 సమాఖ్యమ్ । ఇత్థంతైస్సైర్యతీన్ద్రశ్రుతితబహుమృషాతన్ద్రకాన్తా
 రసాన్తైరస్త్రోహక్షపాన్తైరహహ కిమిహ నశ్చిన్తనీయం తనీయః॥
 గాథా తాథాగతానాం గలతి గమనికా కాపిలీ కాప్తి లీనా
 క్షీణా కాణాదవాణీ ద్రుహిణహరిగిరస్సారభం నారభన్తే ।
 తౌమా కామారిలోక్తిర్జగతి గురుమతంగౌరవాద్ధూరవాన్తం
 కాశజ్జా శజ్జరాదేర్భజతి యతిపతౌ భద్ర వేదీం త్రివేదీమ్॥
 విష్వక్వాన్యపిన్యగాధేయతినృపతియశస్సమ్మదేకార్ణవేఽస్మిన్

శృద్ధాశుద్ధావగాహైశ్శుభమతిభిరసా వేఙ్మఁతుశోఽభిషిక్తః ।

ప్రజ్ఞాదార్జన్యగర్జత్ప్రతికథకవచస్తూలవాతూలవృత్త్యా
సప్తత్యాసారవత్యాసమతనుతసతాంప్రీతిమేతాంసమేతామ్॥౨౧
ఆశామతజ్జగణానవిషవ్యావేగా

న్నాదే యతిక్షీతిభృతః ప్రసభం నిరున్ధన్ ।

కార్యః కథాహవకుతూహలిభిః పరేషాం

కర్ణే నపష కవితార్కికసింహనాదః॥

2౨

ఉపశమితకుదృష్టివిప్లవానా

ముపనిషదా ముపచారదీపికేయమ్ ।

కబలితభగవద్విభూతియుగ్తా

దిశతు మతిం యతిరాజసప్తతిర్నః॥

23

కరతలామలకీకృతగసత్కథా

శ్రుతివతంసితసూన్మతసూక్తయః ।

దివసతారకయన్తి సమత్సరా

న్యతిపురన్దరసప్తతి సాదరాః॥

2౪

ఇతి కవితార్కికసింహస్య స్వరతన్త్ర స్వతన్త్రస్య
క్రిమద్వేఙ్మఁతునాథస్య వేదాన్తచార్యస్య కృతిషు
యతిరాజసప్తతిః.

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణకాలినే ।

క్రిమతే వేంకటేశాయ వేదాన్తగురవే నమః॥

శ్రీ రామానుజ ప్రపత్తిః.

శ్రీభాష్యకార భగవన్యతిసార్వభామ

శ్రీభూతదివ్యనగరీకృతనిత్యవాస ।

- శ్రీ దేవరాజచరణామ్బురుహ స్తరజ్జ
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౧
- గోష్ఠీపురేశఘనపూర్ణదృశా ప్రపూర్ణ
మాలాధరార్యవరయామునదేశికాజ్ఞాః
న్యస్తాఖిలాత్మభరణాతులవైభవో తే
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౨
- కాసారభూతమహదాహ్వయభట్టనాథ
దివ్యప్రబంధనిగమామృతపానహృష్ట
శ్రీభక్తిసారకులశేఖరసూక్తిపుష్ప
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ 3
- యోగీంద్రవాహహరిభక్తపదాబ్జరేణు
గోదాకృతద్రమిడవేదనివిష్టచిత్త
సారజ్ఞ సన్తధురపూర్వకసూరిసూక్తే
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౪
- శ్రీమన్నవారవకులాభరణోక్తిజాల
సారాథ్యోధననిరస్తరలబ్ధీక్ష
శ్రీ భూతదివ్యనగరీజనపారిజాత
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౫
- సంసారసాగరసముత్తరణైకపోతౌ
సంసేవితౌ విమలసంయమిస్తప్త శత్యా
సమ్ముల్లకోకనదకోమలపల్లవాభౌ
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥ ౬
- శ్రీభాష్యగద్యవరనిత్యవిశుద్ధగీతా
భాషాగమార్థపరిసంగ్రహసారకారిణ్

సాష్టాంగార్థముఖవాదిమదేభసింహ రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥	౭
శ్రీరజ్వేంజ్మటగజాచలయాదవాద్రి నాథాఙ్గిపజ్మజసముజ్జ్వలరాజహంస రమ్యోపవీతవిలసద్భుజమధ్యభాగ రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥	౮
యాతే యతీంద్ర గురవస్సకలాస్వసత్తా స్థిద్ధ్యే వహన్తి శిరసా జితబాహ్యసఙ్ఖ శ్రీకూరనాథగురుదాశరథిప్రధానౌ రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥	౯
శుద్ధౌ సుధాంశురుచికౌ భవదీయచిత్త బద్ధౌ విరక్తజనమానసపద్మహంసౌ హృష్టేహృతాశ్రితసమస్తవిరోధిసఙ్ఖ రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥	౧౦
సామ్యోపయస్త్రమునిపాదసరోజభృజ వాదీంద్రవణభయకృత్ప్రియ పద్మభాసౌ తాంతాపగాం కులధనం మమ సంయమిన్ద్ర రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే॥	౧౧

ఇతిశ్రీ రామానుజప్రపత్తిః.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమద్వరపరమనయే నమః.

శ్రీశైల లక్ష్మణ మునయే నమః

శ్రీ రామానుజాష్టపదీ.

శ్రీమల్లక్షణయోగీంద్ర సుప్రభాతాద్య తే నిశా ।

ఉత్తిష్టోత్తిష్ట భద్రంతే జితం తే విజయీభవ॥

రామానుజార్య యోగీంద్ర విభూతిద్వయనాయక ।

శ్రీభావ్యకార భగవన్ గోదాగ్రజ బయప్రభో॥

ఉత్తిష్టాస్తన్నహచార్య గోదాత్రింశస్త్సహమునె ।

కృపామాత్రప్రసన్నార్య వైదికాగ్య శిఖామణే॥

ఉత్తిష్ట శరణత్పాదపద్మప్రావణ్యజీవన ।

శ్రీమద్వైకటశైలేశ శంఖచక్రప్రసప్రభో॥

ఉత్తిష్టోత్తిష్ట కింశేపే. కాలోఽయమతివర్తతే ।

ఆత్మానం నాతివర్తేభాః స్వామిజాగృహిజాగృహి॥

పరేదిదం యతీశస్య నామపట్కద్వయాభ్యుతమ్ ।

ప్రభాతే నియతో భూత్వా ప్రతిబోధనపఞ్చకమ్॥

జయజయ యోగిరాజ జయ దీనదయాజలధే

జయజయ పుణ్డరీకదలలోచన లోకపతే ।

జయజయ శారదేన్దువిమలానన విశ్వగురో

జయజయ పాహి మాం త్వదవలోకనలాస్యలవైః॥

ఏతాని తాని భవనత్రయపావనాని

సంసారరోగశకలీకరణౌషధాని ।

జహ్వతలే మమ లిఖాని యథా శిలాయాం

రామానుజేతిచతురాణ్యమృతాక్షరాణి॥

శ్రీశాల్మల్య త్రిపురవిజయీ మోహనార్థామనుజ్ఞాం
విశ్వం మిథ్యా జగదితి జగౌ శంకరీభూయ భూయః॥

తస్మాత్ప్రతుం నిగమపదవీమేష జష్టే స శేషః

శ్రీమార్కరామానుజమునిరసౌ శ్రీమహాభూతధామ్ని॥

౧

కాశ్చీపూణేఽవఽరదకరుణావర్ధితాత్మా మహాత్మా

*పూర్ణం పూర్ణం గురుముపగతో యామునార్యానువర్ణమ్॥

వాణీపీఠే తదను స తయా సత్కృతో లక్ష్మణార్యో

రక్షే ౭కార్షిత్సహగురువరైః ప్రత్నవేదాన్తభాష్యమ్॥

౨

శ్రీమార్కరామానుజమునితసౌ తత్ర హరారుషిత్యా

నిత్యోద్విగ్నాన్నిగమ వచసా దుర్గతః కీటకణ్ఠాత్॥

కించ త్యక్త్వా నియతవసనం శుభ్రమాదాయ వాసః

ప్రాప్తో దేశం పరిచయపదం భోసలం సహ్యజాయాః॥

3

తత్రస్థానే విమలధిషణానున్తపేయాదవాద్రా

నిత్యాసక్తం నిగమవచసామేకవాచ్యం పుమాంసమ్॥

శ్రీమన్నారాయణమనుకలం సార్థమాచార్యవరైః

ర్థనైర్నైర్నైరపి యతివరస్సేనమానస్సహస్రైః॥

౪

శ్రీమద్రజ్జం తదను సయథాపూర్వమేత్యాతిహృష్టో

దుష్టే నష్టే నిగమసరణీకణ్ఠకే కీటకణ్ఠే॥

కూరేశాద్వైరురుభిరఖిలైస్సాదరం సేవ్యమానో

గత్వా జిత్వా భువనమఖిలం వైష్ణవాగ్ర్యం చకార॥

౫

వేదాన్తార్థశ్రవణమనసధ్యాసశిష్యోవిధానై -

ర్దాస్యోల్లాసైరపిచ నియతే వత్సరాఘే ౭ ధ నీతే॥

అర్చారూపస్సపది సభవత్భాగినేయాత్మజార్థం
 సరై వ్రస్సేవ్ర్యా భువి విజయతే శ్రీమహాభూతధామ్ని॥ ౬
 విష్ణుశ్చేషీ + శరణ్యశ్శుభగుణనిలయో విగ్రహశ్రీశ్చ
 గారి శ్రీమాతారామాజార్యః పదకమలయుగం
 భాతి రమ్యంతదీయమ్ । తస్మిన్రామానుజార్యే గురు
 రితిచ పదం భాతి నాన్యత్ర తస్మాచ్ఛిష్టం
 శ్రీమద్గురూణాంకులమిదమఖిలం తస్యనాథస్య శేషః॥ ౭
 సత్యంసత్యంపునస్సత్యంయతిరాజో జగద్గురుః।
 స ఏవ సర్వలోకానా ముద్ధర్తా నాత్ర సంశయః॥ ౮

శ్రీమతేరామానుజాయ నమః.

శ్రీరామానుజావతారాభివర్ణనమ్.

(మాలవరాగః)

యోఽభూన్నిత్యశిఖామణిర్భువనభృచ్ఛేషస్సుమిత్రాత్మజః
 కేశిప్రాణహరాగ్రజస్సుమహిమానిర్నిద్రచిచ్ఛాతరుః ।
 దివ్యైభవ్యగురుర్హృత్పతి పతి స్సామ్యోపయంతా మునిః
 సోఽయం కోఽపిపరఃప్రమాణవిజయతాం నిర్వాప్యజచింతామణిః॥

ప్రథమాష్టపదీ

మహతి పదే పరమే శ్రితవానసి దేవం, భజసి నిజాకృతిభిర్భూహం
 భావం, దేశిక ధృత శేషనిజాజ్ఞ, జయజయ యోగిపతే ॥ ౧
 శిరసి సహస్రముఖే ధృతవానసి లోకం, వితరసి ముని
 నివహస్య వివేకం, దేశిక ధృతభోగివరాజ్ఞ, జయ ... ॥ ౨

- దినకరవంశవరే కృతవానవతారం, నిజకృతి
 దర్శితదర్శనసారం, దేశిక ధృతలక్ష్మణరూప, జయ ... || 3
- అథ వసుదేవగృహే భజసే హలివేషం, మధురిపుభాషిత
 భూమవిశేషం, దేశిక ధృతహలధరరూప, జయ ... || ౪
- శతరిపువసతితలే భజసే తరుభావం, విరచితతదుచిత
 పదయుగసేవం, దేశిక ధృతభూరుహగూప, జయ ... || ౫
- గురుకులకర్ణపుటే కథితోఽసిరహస్యం, కతిపయగురు
 జనలోచనరస్యం, దేశిక ధృతభావివరాజ్ఞ, జయ ... || ౬
- ఇహాభువి భూతపురే కృతవానవతారం, నిఖిలజననయన
 హరి విహారం, దేశిక ధృతయోగివరాజ్ఞ, జయ ... || ౭
- అథ కురుకానగరే భజసే గురుభావం, రిజ్జశయనకృతనిజపద
 సేవం, దేశిక ధృతవరవరరూప, జయజయ యోగిపతే || ౮

(దేశాక్షరీరాగః)

శ్లో॥ జయతుజయతు ధీరస్సర్వవిద్యావిహార-

శ్శమనఘగుణపూరస్సత్యనిత్యాధికారిః ।

కుమతివనకుతారః కుణ్డలీశావతారః

కలికలువవిదారః కాన్తిమాన్భాష్యకారః ॥

ద్వితీయాష్టపదీ

మణినిధిగృహతనయాదిషు భావం,

కలయతి బహుదాహకరమివ దావమ్ ॥

౯

పల్లవి.

భావనా మమ భావనా భావనా యతి

శేఖరమచ్ఛతి భావనా మమ భావనా ॥

- సురపతిబహుమతమపి సుఖసారం,
నిన్దతి నన్దనసురతవిహారమ్ || భావనా ... || ౨
- విధిముఖవిపులవిభూతివిలాసం,
తృణమివ కలయతి కృతవిహారమ్ || భావనా ... || 3
- విషమివ పరిహరతీహ సుదూరం,
మాధవగుణగణభోగవిహారమ్ || భావనా ... || ౪
- నభజతి హరిపరతన్త్రసమూహం,
నాపి వినిన్దతి తదధికమోహమ్ || భావనా ... || ౫
- గురుకులమఖిలమపాకృతమోహం,
కలయతి యతివరశుభతరదేహమ్ || భావనా ... || ౬
- ప్రణమతీ ముహూరిహ భువనమశేషం,
యతివరచరణసరోరుహశేషమ్ || భావనా ... || ౭
- జనహితపరవివిధాగమభాగం,
కలయతి యతివరహృదయనియోగమ్ || భావనా ... || ౮
- సకలసుకృతఫలవిపులవిలాసం కలయతి యతివరవదనవికాసమ్ |
భావనా మమ భావనా భావనా యతిశేఖరమచ్ఛతి || ౯

(ఘూర్జరీరాగః.)

శ్లో॥ రాజచ్ఛిద్రయుతోర్ధ్వపుణ్ణమనిశంరామానుజాఖ్యంమునిం
కాషాయావృణుమబ్జసన్నిభగలం కాంతోపవీతశ్రియమ్ |
భాషాసంస్తుతవాగ్విలాసమమలం బద్ధాశ్శాలిం భాస్వరం
శ్రీవత్సాఙ్గముఖాఖిలార్యశరణం శ్రీభాష్యకారం భజే ||

తృతీయాష్టసదీ.

అఖిలశమలశమనోద్భవ - విజతోద్భవ,
భువనసదవనవిధాన॥

పల్లవి॥

జయ జయ యోగిపతే - రామానుజ - జయజయ యోగిపతే॥ ౧

హరితమహితకులభూషణ - విహతేషణ

పురవరభూతపురీజ - జయజయ ... ॥ ౨

సదభిలషితహరిచందన - కృతవందన

గురువరకేశవజాత - జయజయ ... ॥ ౩

అహృతసహజగుణభూషిత - శుభభూషిత

వరకులకాంతిమతీజ - జయజయ ... ॥ ౪

వినతవివిధజనరక్షణ - భవశీక్షణ

ప్రకటితలక్ష్మణభావ - జయజయ ... ॥ ౫

నిఖిలనిగమగణదర్శన - సమదర్శన

నిఖిలకలానిధిభూత - జయజయ ... ॥ ౬

నిగమనుగమపథదర్శన - రిపుకర్షన

విదలితయాదవగర్వ - జయజయ ... ॥ ౭

స్వగుణసరణజితయామున - హతకామన

గురుకులభవుకనిదాన - జయజయ ... ॥ ౮

రాక్షసపరిబృథమోచన - శ్రుతిలోచన

త్రిభువనజయదపదాన - జయజయ ... ॥ ౯

కుమతీకటిలమతిలాలిత - హరిపాలిత

నతినతహస్తీగీరీశ - జయజయ యోగిపతే

రామానుజ, జయజయ యోగిపతే॥ ౧౦

(వసంతరాగః.)

శ్లో॥ నమఃప్రణవశోభితం నవకషాయఖణ్డామృతం
 త్రిదణ్డపరిమణ్డితం త్రివిధతత్త్వనిర్వాహకమ్ ।
 యాశ్చితదృగ్జ్వలం దలితవాఙ్వాన్వభవం
 శమాఙ్గుణసాగరం శరణమేమి రామానుజమ్ ॥

చతుర్థాష్టపదీ.

చచ్చలసరసదృగ్జ్వలసూచితసాదరహృదయగభావే
 మజ్జలనవనవమస్తనుసుందరసిన్ధురగతిశుభసేవే ॥

పల్లవి.

విహరతి సహసితవగనసరోజే-మజ్జతి పరమసుఖే హృదయం
 మమ ముగ్ధముఖే యతిరాజే-విహరతి సహసితవదనసరోజే॥ ౧
 విదితపరాఙ్ముఖదాసముఖోద్గతయామునఫణితివిలాసే
 నమితతిదగ్గులిమోచనసూచితదర్శనవిజయవికాసే॥విహరతి ...॥
 అవగత కాశ్చిముసీంద్రముఖాగతివరదగదితసకలాశ్చే
 సంతతిచిత్తతపూర్ణగురూదితపట్నదగదితదశాశ్చే॥ విహరతి ...॥
 గురుకులపాదసరోజనిషేవణసజ్జబల్బోజితగేహే
 వరదవిత్తీర్ణతూరీయమహాశ్రమమహిమరుచిరతరదేహే॥విహరతి॥౪
 రజ్జభుజజ్జశయప్రతిపాదితనిఖలభువనవిభుభావే
 అశ్చితనిజగురుపశ్చకసంచితనిగమయుగలపరభావే॥విహరతి॥ ౫
 దీనజనార్ద్రదయావిశదీకృతపరమనిగమయుగమూలే
 స్వగురుపదామ్బుజశఫఖవిలజ్జననిఖలవిదితనిజశీలే॥విహరతి॥ ...
 నిజవిజయధ్వజదణ్డవిమణ్డితసకలమహీతలభాగే
 నిఖలదిగన్దనిరన్దరసంతతకీర్తినమేధితభాగే ॥ విహరతి ... ॥ ౭

రదన * నదినరుచిదణ్డవిదణ్డతకుటిలకుమతివరఘూకే
టఙ్కుద్రమిడముఖసూక్తినిషూచితనిగమహృదయగతశోకే॥
విహరతిసహసితవదనసరోజే మజ్జతి పరమసుఖే హృదయం
మమ ముగ్ధముఖే యతిరాజే॥

౮

(రామక్రియారాగః.)

శ్లో॥ గోష్ఠీపూర్ణ వశంవదేన కరుణాకూలఙ్కుషే తౌవతా
శ్రీమద్రఙ్గుసుధాకవీరితనుతస్థితోల్లసత్కీర్తినా ।
గీతాభాష్యకృతా జితాఖిలవిశ్వాగేయస్వచర్యామృత
త్వాభాగేన శుభాశ్రయేణ యతిమాజావితోహంసదా ॥
పశ్చిమాప్తపదీ.

కోమలదీధితి బాలదివాకరమణ్డలవసుమదహరీ
పాదసరోభవభావయుతాశయమోహతమోహతికారీ ॥

పల్లవి॥

గురురిహ సద్దతి భూతపురే - విరాజతి భవభయతాపహరే
గురురిహ సద్దతి భూతపురే॥

౯

శాసితశారదపూర్ణసుధాకరబిమ్బమడవదనశాలీ, తున్ద
మదోద్ధతసిన్ధురగతిసమమన్దచటులసుమమాలీ ॥గురురిహ ... ॥

హైమవనసకుసుమావలిసంగతసన్నధిభూషణధారీ
కల్పలతావృతమణికటకాశ్చితకాశ్చినగిరిసహచారీ॥గురురిహ॥ ౩
దివ్యసముజ్జ్వలకోటిమనభవసున్దరవిగ్రహధారీ
చరణసరోరుహమూలసమాశ్రయసజ్జనహృదయవిహరీ॥గురు ... ॥
'స్మిగ్ధసువీరవృత్తమహాయతకోమలభుజయుగధారీ

* సత్ ఇనేతి చేక్షః॥

మాధవద త్తవిభూతియుగీభర ధారణచటులవిహారీ॥ గురురిహ॥ ౫
 స్ఫటిక మహామణిదర్పణమణ్డలగణ్డలనచ్చుచిహాసం
 చక్కలనవమణిక నక వినిర్తి తకుణ్డలకిరణవికాసమ్॥ గురురిహ ... ॥
 స్థిగ్ధవిశాలభుజా న్తరవిలులితకోమలగలధృతహారం
 చందనకుంజుమపజ్కువిలేపనపిఞ్జర మధురశరీరమ్॥గురురిహ ... ॥
 వృత్తతరలరుచిమా క్తిక సరచితదివ్యతమమకుటశోభం
 భవ్యనిజాకృతీదర్శనకర్మిత మత్సరమదరసలోభమ్॥
 గురురిహ నన్దతి భూతపురే విరాజతి భవభయతాపహరే
 గురురిహ నన్దతి భూతపురే॥

౮

(వరాళిరాగః)

శ్లో॥ వేదోత్తంసగుహావిహారపటునా శ్రీశైలశృంగ్మల్లన
 న్నాయాకేసరిమానితేన గహనన్న్యాటపీచారిణా ।
 గమ్భీరేణ పరాత్త భేదనమహానాదేన నాథేన మే
 గుప్తోహం యతిసార్వభౌమహారిణా వర్తే భృశంనిర్భయః॥
 షష్టాష్టపదీ.

రచితరుచిరగతిరుచినిధనేన
 కిమిహ మహానిధినిహితధనేన॥

పల్లవి॥

యోగిపురందరభావనం
 భవభోగివిషాదధనేవనమ్॥

౯

జననమరణమయఫలకరణేన

కిమిహ సదాననవనకరణేన॥ యోగి ... ॥

౧౦

స్వకృతనుకృతలవగతివివశేన

కిము విధినా ఫలమపి గిరిశేన॥ యోగి ..॥	౬
విపులవివిధమమతావలితేన	
కిమజభగనముఖనిజకిలితేన॥ యోగి ...॥	౭
అశుభసుశుభగతిఘటనసమేన	
కిము హరిణా విహరణవివశేన॥ యోగి ...॥	౮
స్వపరపరహృదనుసరణగుణేన	
కిమిహరమాముఖఘటకగణేన॥ యోగి ...॥	౯
అగుణసగుణవిభజనహృదయేన	
కిమిహ మమేతరగురునిచయేన॥ యోగి ...॥	౧౦
విఫలవిపులతమయతనకృతేన	
కిమిహ మమేతరశరణశతేన॥	
యోగిపురస్థరభావనం భవభోగివిషాషధసేవనమ్॥	౧౧

(గుణక్రియారాగః)

శ్లో॥ మాయిత్రాతవనాసలాయ విలసన్తాలాధరార్యాదృత
 ప్రఖ్యాతద్రవిడాగమార్థనిశితప్రజ్ఞాయ సుజ్ఞానినే
 విజ్ఞాతశ్రుతిమస్తనిస్తులవచోవ్యాఖ్యానకోలాపాల
 చ్ఛాత్రైః ఘటాంతాయయోగిపతియేన్యాదన్వహంమజ్జలమ్॥
 సప్తమాష్టసదీ.

నతలోకశరణముదారం - హృదయ మయా సహ
 యోగివరంభజ సారతమాగమపారమ్॥

పల్లవి॥

సకలజనావనశీలతయా భువి భూతపురే నివసన్తం
 మదననుధాకరకమలమదానపినిజవదనేనహస్వమ్॥నతలోక॥౨

మానతమాగమసీమవిదూషకయాదవమోదహరస్తం
 శారదయాగదితేన శుభేనచ నామవరేణ లసస్తమ్||నతలోక||3
 వేదమహాసివిదారితశక్కురపజ్జీలభాషితభారం
 వ్యాసపరాశరయోగివరోదితవేదపక్షైకవిహారమ్|| నతలోక ... ||
 కపిలకణాదపతజ్జలిభాషితగరలవనాని దహస్తం
 చరణసరోజవసీతసమీహితసకలఫలాని దదస్తమ్|| నతలోక || ౫
 సంగ్రహదీపససారసుభాషణభాష్యకృతార్థవిచారం
 గద్యసనిత్యబలానుజభాషణభాష్యనిబోధితసారమ్||నతలోక ... ||
 తుజ్జకురజ్జపురీశముఖాదృతశేషమృదాహితపుణ్డ్రం
 తత్ప్రవణశ్రవణోదరభాషితతచ్ఛరణద్వయమస్తమ్|| నతలోక ||
 లజ్జనశ్చైలనికేతరమాసఖమహితశ్వశురగురుభావం
 తచ్ఛయహృదియదరారిమూర్పాత్రిభుననలసదనుభావమ్||నత||
 యాదవశ్చైలవతంసరమానిధిపరిచరణైధితహర్షం
 ప్రేమవశేననిజాఙ్కుతలాగతసంపత్సుతోదితర్షమ్||
 నతలోకశరణముదారం - హృదయమయా సహ యోగివరం
 భజసారతమాగమసారమ్||

(ఘూర్జరీరాగః)

శ్లో॥ దాస్యైర్లాస్యవతే జగన్తి సహతే సీతాపతిం సేవతే
 శౌరిం రజ్జయతే గుణైశ్శృతరిపుం వాతాతపేభ్యోఽవతే ।
 నాథాద్యాధిహృతే జగన్తి సకలాన్యాకస్తికం త్రాయతే
 సేవాం శిక్షయతే స్వకీయపదయోర్యోగీశ తుభ్యం నమః ॥
 అష్టమాష్టపదీ.

హతకలికదనే - సుమహానదనే

భూతపురవరోదరే - సరసవిహరణం

యతిపతిచరణం - వద రసన రసాదరే॥

పల్లవి॥

రమతే యతిరాడ్భవనతలే - విజయీ భవారిరధునా

రమతే యతిరాడ్భవనతలే॥

వికసితవదనే వపుషా మదనే - సకలజనమనోహరే

యతికులతీలకే - సునిటా ఫలకే

లగ నయన జితేహారే ॥ రమతే...॥

మతిమలమధనే - మహానీయధనే

శమధనమణిన త్తమే - శ్రీతశరమధనే

మతమధుమధనే - విలసతి విశ చిత్తమే॥ రమతే॥

అశరణశరణే - సుమహారణే

గురుమణినరనాయకే - శరరిపుచరణే

వరవరచరణే - లస సఖి యమినాయకే॥ రమతే...॥

ధృతనిఖిలధరం - భుజగప్రవరం

రఘుతిలకసహోదరం - విపులహలధరం

కలయవరవరం - మునిమపి యమినాంవరమ్॥ రమతే...॥

గుణగణభవనం - హతలోభవనం

సకలభవనపావనం - భవభయశమనం

భజ యమికమనం - హృదయ సుసుఖసేవనమ్॥ రమతే...॥

సుజనహృదయనం - జగతామయనం

యమినివహపరాయణం - సరసిజనయనం

మధురిపుశయనం-భజ హృదయ రసాయనమ్॥ రమతే...॥

శుభరసరచనే సుధీరవచనే - సరసిజదలలోచనే

యమికులపరమే - హృదయ విహర మే॥
సఫలితనతయాచనే - రమతే యతిరాడ్భవనతలే
విజయీభవారిరధునా - రమతే యతిరాడ్భవనతలే॥ ౨

(పాడిరాగః.)

శ్లో॥ చార్వాకామ్బుదషణ్ణచణ్ణపవనాత్సంప్రొక్తగద్యత్రయా
త్సర్వజ్ఞ్యాతివిశాలదేశికచతుస్సప్తత్యభీష్టప్రదాత్ ।
సర్వజ్ఞాద్యదుగోత్రనాథజనకాత్ సత్యం శపే దేవతా
మన్యాంవేద్దిన చాస్తి వాయతిపతే రత్రాప్యముత్రాపివా॥
నవమాప్తునదీ.

విహితవివేకం - సుమతివిపాకం - వితరతి సత్త్వవికాసం
మాభజమానస మానివిడమ్మనమనుభజ తం భుజగేశమ్॥
పల్లవి ॥

భవపరపారే - పరమోదారే-వసతి యతీడ్భవహారీ
భూమా భూతపురే శుభకేశసమన్దిగమధుగవిహారీ
భవపరపారే పరమోదారే వసతి యతీడ్భవహారీ॥ ౧
మానసుదూరం - మధురాకారం - మహితమనుజవరవేపం
కలయ హృదయ జహి కాలవిలమ్బనమనునగ తం భజశేషమ్॥
ధనమనపాయం - చరమోచాయం- సులభయతి స్వపదాబ్జం
తదలమహో జహి తదితరమోహం భావుక భజ యతిరాజమ్॥3
వపురవకాశే - హృదయాకాశే నిహితనిఖిలహరిరూపం
హృదయ సదా భజ భుజగపురస్థరయతివరసుస్థరూపమ్॥భవ॥
మనువరగదితం- మహతాంవిదితం-పరిచర యతివరరూపం
నిఖిలచరాచరనిలయనికేతనశయనశుభాననరూపమ్॥భవపర ... ॥

గురుమవిగీతం - గురుభిగీతం - చరమవచనవరగీతం

హృదయ యతీశమహీశమచే భజ సుజనహృదయరథసూతం ॥

యతివరతత్త్వం - యమినాంసత్త్వం - ద్వియగచరణపసారం

మధునిపువిగ్రహ - వకులధరాజ్ఞీయుగం

కలయే తరసారం ॥ భవపర ... ॥

2

స్వసమవిహీనం - నిఖిలాహీనం - కలయ హృదయ యమినాథం

వదన వదాజ్ఞ సమేహి నిజేహితవివశచరాచరనాథమ్ ॥

భవపరపారే పరమోదారే వసతి యతీశ్వరహారీ

భూమా భూతిపురే శుభకేశనమద్ధిరమధురవిహారీ

భవపరపారే పరమోదారే వసతి యతీశ్వరహారీ॥

(ముఖారాగః.)

శ్లో॥ హస్తస్త్రిశ్వరవర్ధితాదపి తత శ్రీరజ్జరాజార్థితా

చ్యౌశై లేశగురోః శరణంగరీపూర్ణాభికామ్యశ్రియః ।

శ్రీరామప్రియతాతభావమహితా ద్గోదాగ్రజాతాద్గురో

ర్నాథాద్యైరభిపూజితాత్కిముఖవేదన్యైఃపిధన్యగురుః ॥

దశమాష్టకాదీ.

నాథతే చరణామ్బుజం - శరణంగతంతేభయేన

పాహి మామభిషేచితం - భవవాసనాతీతయేన॥

పల్లవి ॥

హరిహరి కుతో నదయసే-కా గతిర్యతిరాజ

హరిహరి కుతో న నదయసే॥

౧

మామహా శరణంగతం - న తు భాషసే కుతుకేన

మస్తకే స్వపదామ్బుజం నిదధాసి వా బత కేన ॥ హరి ... ॥

హా భవః ప్రబలో జితా నను తే దయాపిహి తేన
 నో హి చేదపితేభవే త్క్రిమభాషణం వినతేన॥హరిహరి ...॥ ౩
 ఓఘమేఘనిభస్వనే - తవభాషణే హృదయేన
 వేదనా పరిభుజ్యతే - భృశకామనాతిశయేన ॥ హరిహరి ...॥ ౪
 మామవాధరవిద్రుమేణ - శుభద్యుత్ప్రిప్సరేణ
 మాశుచస్త్యమిత్రీణేన - సమస్తతాపహరేణ॥హరి ...॥ ౫
 పజ్జుజోదరబద్ధమాక్తిక - పజ్జీహాసకరేణ
 భాషణోల్లసితేన సార్థాయ-దస్తం జ్ఞీవరేణ॥హరి ...॥ ౬
 దేవ తే పరిభూతకోకనదోదరేణ కరేణ
 బద్ధయా భయముద్రయా స్పృశ సాధ మామచిరేణ॥ ౭
 హరిహరి కుతోన దయసే - నాథతే చరణామ్బుజేన
 కరామ్బుజేనవరేణభాషణేనచపాహిమాంశరణాగతార్తిహరేణ
 హరిహరికుతోనదయసే కాగతిర్యతిరాజహరిహరికుతోనదయసే॥

(మాలనరాగః.)

శ్లో॥ కారుణ్యాకరమానసస్య సుగుణగ్రామస్య తాపత్రయీ
 మూలస్వంసకరస్య భక్తపరిషద్ధర్మప్రసస్య ప్రభోః।
 ఉత్తీయాభయదస్య లక్ష్మణమునే గార్యస్య గోపాయితు
 స్త్రయస్తస్య సువత్సలస్య చరణద్వంద్వం సదా మే గతిః॥

ఏకాదశాష్టపదీ.

అహహ న మయా నిగమశకలమపి శీలితం
 న ఖలు మనసాపి శుభచరిత మనుప లితిమ్॥

పల్లవి॥

త్వామృతే కిమిహ శరణం - మహాకరుణ యతిసార్వభౌమ
 త్వామృతే కిమిహ శరణమ్॥

కలయ మమ తవ చరణ పరిచరణసత్ఫలం
 నిఖిలమపి జగతి విధిరనుస్మజతి యత్ఫలమ్॥ త్వామృతే ... ॥ ౨
 న యది యతిరాజ తవ .. పదయుగలసేవనం
 మమ విఫలమిహ-విఫులభోగమపి జీవనమ్॥ త్వామృతే ... ॥ ౩
 యదభిలషి తేన భవకదనమపి మర్షితం
 న ఘటయసి తదిహ భవదనుభవనహర్షితమ్॥ త్వామృతే ... ॥ ౪
 యది న యమినాథ తవ పదనలినధారణం
 శిరసి వదనేచ హృది కిమిహ మమధారణమ్॥ త్వామృతే ... ॥
 శ్రవణమపి మే విఫలమహహ యది నశ్రుతం
 తవ వచనమబ్జగలఘనరసితీవి శుతమ్ ॥ త్వామృతే ... ॥ ౬
 నయనమపి వద్ధ్యమిద మహహ యది నేక్షితం
 తవ వదనమమలరదమతిసంసవీక్షితమ్ ॥ త్వామృతే ... ॥ ౭
 కరయుగలమఫలమిదమపి వింహకర్షితం
 నయది తవ పదనలినయుగలమభిమర్శితమ్॥ త్వామృతే కిమిహశర
 ణం మహాకరుణ యతిసార్వభౌమ-త్వామృతే కిమిహశరణమ్॥౮

(సారాప్యరంగః.)

శ్లో॥ హేమోద్వేలదయాపగావరవతిఃప్రాజ్ఞస్య దోషేతిరా
 మజ్జస్యాతులశక్తికస్య జగతీనాథస్య నాథస్య మే ।
 వశ్యశ్రీరమణస్య సంయమివ తేస్తుల్యోఽధికోవాగురు
 ర్భూతోనైవ నవర్తతే సభవితా సత్యంశపేక్షాయతామ్॥
 ద్వాదశాష్టపదీ.

నిస్తతిజీవనమీశకలిత మభినస్తతి దేహవియోగం
 దారతనయమణిహరకనకవసనేషు-జహతి చ భోగమ్॥

పల్లవి ||

యోగిపతే భృశదీనం - పశ్య యోగిపతే భృశదీనం
 దాసజనం తవ పాపభయాదివ - భావనయా త్వయి లీనం
 యోగిపతే-భృశదీనం పశ్య యోగిపతే భృశదీనమ్ || ౧
 వివిధమనోరథభూమబలాహిత - తావకదాస్యవిధానం
 సుప్తిశయనసుకుమారవసనసుఖభోజనపానవిహీనమ్ || యోగిపతే ||
 భోగిభయాదివ భుజగశయనమపి - యాతి విహాయ సుదూరం
 నిద్రతి నిజపరిపన్నినమివ-హరిగుణగణభజనవిహారమ్ || యోగిపతే ||
 క్రందతి సంతతమింద్రువదన తవ చింతనతోభృశదీనం
 హా మమ హి మరణఃక్షేవ శరణమితి శోమలకలగలగానమ్ ||
 దోషతయా పరిచిన్ద్య తవేదృశ - పాదవిసతపరిభూతిం
 గోపయతి స్వజనాయ హితాయ చ నిజహృదయాధివిభూతిమ్ ||
 ఉష్ణమనుక్షణముచ్ఛ్వాసితి గరిలఘులదనలానిలవేగం
 తేనఘణీశతవాభ్యసతీవ-సుభీషణపూత్కృతియోగమ్ || యో ... ||
 విద్రుతితే విరహేణ శుభే నిజ - వపుషి సుపాణ్డరరూపం
 త్వద్భజనాదివ సిద్ధమహిప తవ-వపురిహ భజతి సయాపమ్ ||
 సర్పతి వివశతయా విషమం భువి - రజసి లుతతి నతదేహం
 జహ్నుగవర తవ నై జగతాగతి-మభినయతీవ సమోహమ్ ||
 యోగిపతే భృశదీనం-పశ్య-యోగిపతే భృశదీనం
 దాసజనంతవ పాపభయాదివ భావనయా త్వయి లీనమ్
 యోగిపతే భృశదీనం పశ్య యోగిపతే భృశదీనమ్ || ౨

(శంకరాభరణరాగః.)

శ్లో॥ సర్వోజ్జీవనహేతుభూతజననే సర్వంసహ సాదరే
 వాదేచ్ఛాగతయజ్ఞమూర్తివినుతే వంద్యమందారకే |

రక్షేణాఙ్గీసరోజపూజనరతే రామానుజాభ్యే మునౌ
రామే మే రమతాం మనోఽథ జనతారత్నైకదీక్షే సదా
త్రయోదశాష్టపదీ.

పశ్యతి దిశిదిశి హృదిచ భవంతం
భ్రమతి సరసమనుహసతి హసంతమ్॥

పల్లవి॥

యోగిపతే వరయోగిపతే - దాసజనోఽయం

సీదతి తె-యోగిపతే వరయోగిపతే॥

౧

ప్రణమతి శుక మనుభజతి మయూరం

తమభివ్రాంతి తవ భవదవహరమ్॥యోగిపతే...॥

౨

బాలభుజగమనుసరితి సరంతం

తమభి కిమపి వదతీవ భవంతమ్॥ యోగిపతే...॥

౩

విశతి జలదవృతప్రాదమివదావం

భవదభిగమనసమాధిజభావం ॥ యోగిపతే...॥

౪

అచలమభివదతి సరతినదంతం

సత్రపమచలమివ హసతి భవంతమ్॥యోగిపతే...॥

౫

సాన్త్వమభివదతి విధుముదయంతం

విశయకలక్కితమివ చ భవంతమ్॥ యోగిపతే...॥

౬

పృచ్ఛతి హరిపదభూతసమూహం

కిమిహ జయతి కలిహేతి సమోహమ్॥ యోగిపతే...॥

౭

గాయతి విహసతి విలపతి దీనం-తవ విరహే సభవిష్యతి నూనమ్

యోగిపతే వరయోగిపతే దాసజనోఽయం సీదతితే

యోగిపతే వరయోగిపతే॥

౮

(మోహనవనస్తరాగః.)

శ్లో॥ అస్తద్దేశికమూలకస్తచరణే నాథాదిసూర్యజ్ఞకే
లక్ష్మీనాయకదివ్యవిగహశతద్వేష్యజ్ఞియుగ్ధాత్తకే॥
తత్త్వేనప్రతిబోధితే యతిపతౌ సామ్యాపయన్త్రాత్మనా
స్వేనైవాఖిలలోకవద్యచరణే న్యాయే నమస్యతతిః॥

చతుర్దశాష్టపదీ.

కటిధృతపాటలరుచివనసం - కమనీయశిఖావినివేశం
కోమలదీధితిరాజపరాజిత బాలిశసుభగదినేశమ్॥

పల్లవి॥

శుద్ధే యమిరమణమ్ - అనుగతమనుభవభావే
శుద్ధే యమిరమణమ్॥

కరధృతిదణ్డనిరతితయం - జ్వలదూర్ధ్వగపుణ్యసమేతం
వర్ధితవిద్యుదవద్యశుభద్యుతిమణ్డలలసదుపవీతమ్॥ శుద్ధే ... ॥
నలినమహామణిసరసహితం - తులసీసరమురిసి దధానం

ఉన్నతసుందరకంఠరలమ్బితకుంజుమసమపరిధానమ్॥ శుద్ధే ... ॥

సతతజయద్వయమనువచనం - పులకావలికబలితదేహం

నిజభగినీజవధూలకులోద్వహదాశరధినిహితబాహుమ్॥ శుద్ధే॥౪

విరచితచాటువచనరచనం - రదనద్యుతిసుందరహాసం

కూరకులోద్వహవక్త్రవిలోకనవర్ధితవదనవికాసమ్ ॥ శుద్ధే॥ ౫

సతవటుపూర్ణకథితసువధం - తదుదారవిశేషనవీతం

భో యతిరాజ జయేతిచ సంయమిస్తప్తతవదనగీతమ్॥ శుద్ధే॥౬

గజవరమందలలితగమనం సుజనైరవశైరసుయూతం

వివిదవికాసవిహారమనుక్షణమభివతాముపయాతమ్ ॥ శుద్ధే॥ ౭

నవమణిభూషణశుభవపుషం స్ఫుటసుమనరనికరసమేతం
 రత్నతటాశ్చితకాశ్చనగిరిమివ సురలతికావలివీతమ్॥
 శుద్ధేయమిరమణమ్అనుగతమనుభవభావే శుద్ధేయమిరమణమ్॥

(బంగాళవరాళరాగః.)

శ్లో॥ శ్రీరజ్ఞాదిమదివ్యదేశనిలయ శ్రీవైష్ణవారాధిత
 ప్రాగర్వాగురుపక్షిముక్తిదపరబ్రహ్మనుభావాద్యత ।
 మాముత్తారియఘోరదుఃఖజలధౌ మగ్నం యతిత్వాపతే
 సర్వజ్ఞాచలశమృడమృరకుదృక్కజ్జాటవీకుఞ్జర॥

పంచదశాష్టపదీ.

అమ్బురుహడమ్బురహ చరణయుగలే
 పదనఖరదలితనతదురితనిగలే॥

పల్లవి ।

భజ యమీశే మానస విహారిమ్॥ ౧
 భోగివరభోగభుజయుగలమధురే
 వినతజనదురితగణగణనవిధురే॥ భజయమీశేమానస ... ॥ ౨
 కమ్బువరడమ్బుహరమృదులనుగలే
 మణిముకురధౌధలితగణ్డయుగలే॥భజ ... ॥ ౩
 బిమ్బనికురమ్బురిపురదనవనసే
 రదనరుచిక్మతకుముదమదనిరససే ॥ భజ ... ॥ ౪
 అమ్బుదికడమ్బురవరుచిరివచసే
 మధుమధురతరసరసవచసరచసే ॥ భజ ... ॥ ౫
 మజ్జలసుతుజ్జగుణ కేలిసదసే
 తరుణశశికిరణశుచిహాసితవదసే॥ భజ ... ॥ ౬

ఇన్దుగలదమృతరససదృశతిలకే

ధృతకనకనిగనిగితినిటిలఫలకే || భజ ... ||

2

మఱ్ఱుతరకఱ్ఱదలవిపులనయనే

మథుమథనభజనజనపరిషదయనే

భజ యతీశేమానస విహారమ్ ||

౫

(మాలవరాగః.)

శ్లో|| హేగోదాగ్రజ హేకృపాచలనిధే హేశ్రీనిధిశ్రీగురో

హేయోగీశ్వర హేకురజ్జనగరీపూర్ణాశ్రితాష్టాద్యయః ।

హేరామానుజ హేజగత్త్రయగురో హేపుణ్డరీకాక్ష మాం

హేరామప్రియతాత పాలయ పరం జానామి న త్వంవినా ||

పోడశాష్టపదీ.

భక్తాననశశిదర్శన వికసితవివిధవికారవిభజ్జం

జలనిధిమివ విధుమణ్డలదర్శనతరలితత్తుజ్జతరజ్జమ్ ||

పల్లవి ||

హృది యోగివరం గురు మభిలషితవిలాసం

భావయామి గుగుహార్షవశే వదవదనముదారివికాసం

హృది యోగివరం గురు మభిలషితవిలాసమ్ ||

౧

హార మమలతరతార మారసి దధతం పరిరభ్య సుదూరం

స్ఫుటతరఫేనకదమ్బకదమ్బితమివ విరజాజలపూరిమ్ || హృది ... ||

పిఙ్గలమృదులక లేబరసంగతనదరుణాకిరణదుకూలం

హేమనలినమివశోణపరాగపటలభరివలయితమూలమ్ || హృది || 3

తరలదృగ్జ్వలచలనమనోహరవదననిహతభవశోకం

స్ఫుటకమలోదరభేరితఖిజ్జనయుగమివ శరదితటాకమ్ || హృది || ౪

దలదరవిస్తవనోదరవిహరదనిలసమవదనసమీరం
 మణిగణకిరణసమూహసముజ్జ్వలభూషణసుభగళరీరమ్॥హృది॥౫
 విధుదలవిగలదమృతరససోదరతిలకలతాశ్చిత్రఫాలం
 స్ఫటికముకురధలధలితపులకతతిలలితనువిపులకపోలమ్ ॥హృది॥౬
 వదనకమలపరిశీలనమిలితమిహిరసమకుణ్డలశోభం
 స్థితరుచిరుచితరాధరపల్లవతల్లజహతభవలోభమ్॥ హృది॥ ౭
 ఛత్రావృతమకుటం చలచామరరుచియుతనిజరుచిచారుం
 గ్రహచక్రకావృతశిఖరమమరసరిదశ్చిత్రతటమివ మేరుమ్॥
 హృది యోగివరం గురు మభిలషితవిలాసం
 భావయామి గురుహర్షవశంవదవదనముదారవికాసం
 హృది యోగివరం గురుమభిలషితవిలాసమ్॥ ౮

(ఘూర్జరీరాగః.)

శ్లో॥త్వంనానోమమసంక్రయేత్రికరణైస్త్యామీక్షితోఽహంత్వ
 భద్రం తేభగవత్విభూతియుగలీత్యత్తోహిరాజన్వతీ॥ [యా
 దాసోఽభూవమహంత్వవైవ సతతం త్వయ్యేవ మే రోచతే
 ప్రీతిర్భూతపురాధినాథ విజయిన్ రామానుజార్యప్రభో॥

సప్తదశాష్టపదీ.

సుజనహృదయశుకపక్షర-యమికుక్షర
 గుణగణరజ్జితలోక॥

పల్లవి॥

జయజయ యోగిపతే - విభో
 జయజయ యోగిపతే॥

వదనవిజితవిధుమణ్డల - మణికుణ్డల

స్ఫటికముకురసుకపోలజయ ... ||

అలికతిలకలతికాఞ్చిత-పులకాఞ్చిత

వరమమనుమననశీలజయ ... ||

శిరసి మహతి వసుధాధర-ససుధాధర

విమతవిదారణశీలజయ ... ||

నున్దరదరహాసితోదయ-మహితోదయ

రదనశిఖరశుభశోభజయ ... ||

స్ఫురితశఫరయుగలోచన-కలిమోచన

సులలికానిభనాసజయ ... ||

భవిజగదవనధురస్థర-హరికంధర

క్రముకతరుణగలకణ్ణజయ ... ||

భుజగసదృశభుజమణ్డిత-శ్రుతిపణ్డిత-భవవివహరణవిలోల

జయజయ యోగిపతే-విభో-జయజయ యోగిపతే||

అనుగ్రహించుచు
అనుగ్రహించుచు
4871
శ్రీరామానుజాష్టవదీ
10-9-4
శ్రీరామానుజాష్టవదీ

౪

౫

౬

౭

౮

(సారాష్ట్రరాగః.)

శ్లో॥ త్వంవై సర్వవిభుఃపురాణపురుషాస్త్వామాహురుత్తరకం

త్రతాతాస్సురిజనాస్త్యయైవ మునయస్తభ్యంనమస్త్యజ్జ్వలాః|

త్వత్త స్సర్వహితప్రవృత్తిరతులా తే భద్రమాశాస్త్రహే

నత్యం జీవతి వేదజాత మఖిలం త్వయ్యేవ యోగీశ్వర||

మజ్జలమ్.

శ్రీశైలశృంగరమణశ్రీశృంగచక్రద విభో||

పల్లవి ।

- శ్రీయోగిరాజ జయ తే-నిత్యజయమజ్గలమ్ ॥ ౧
- శ్రీదేవరాజకథితవేదాంతతత్త్వరసికి ॥ శ్రీయోగి ... ॥ ౨
- శ్రీరజ్జశయనగదితశ్రీస్వామిభావవిభవ ॥ శ్రీయోగి ... ॥ ౩
- వేదాద్రివాసరసికశ్రీరామప్రియజనక భో ॥ శ్రీయోగి ... ॥ ౪
- శ్రీమత్కురజ్జనగరి-పూర్ణశ్రీతాజ్ఞీయుగల ॥ శ్రీయోగి ... ॥ ౫
- శ్రీభూమిప్రథితవిభవశ్రీగోదాపూర్వజవిభో ॥ శ్రీయోగి ... ॥ ౬
- వాగ్దేవీమాలిమహితశ్రీభాష్యకార భగవత్ ॥ శ్రీయోగి ... ॥ ౭
- నాథాదిసూరిమహితపాదారవిందయుగల
- శ్రీయోగిరాజ జయ తే-నిత్యజయమజ్గలమ్ ॥ ౮

శ్లో॥ శర్వాద్యాగమసారచర్వణఫలద్దుర్వాద్యఖర్వభవ
 ద్గర్వామ్భానిధిపానకుమ్భజమునిప్రచార్యభాషాఙ్కురః ।
 జియాదేష భవోపధీకృతపదామ్భాజోనమగోదయ
 ధూలీఘాసరమారుతేరితకణస్పర్శో యతీశో గురుః॥

శ్లో॥ దోర్దణ్యైతయ్యాభిక్షితిగలద్రానామ్బుమేఘీభవ
 ద్గణాఖణలహస్తమణానమహావేతణశుణామదః ।
 కామేన్దుప్రియగానకల్పకశిఖాస్వర్ధేనునిస్తామణి
 శ్రీశ్రీతదుదారభోగమధురో జీయాద్యతీశో గురుః॥

ఇతి

శ్రీమద్వహులకులతిలకశ్రీమస్తహాచార్యచరణయుగలభావితేన

* శ్రీనివాసదాసేన విరచితా రామానుజాష్టపదీ

సమాప్తా.

(త ని య 5)

శ్రీవాధూలరమాప్రవాళగుచిరస్రక్తైస్సన్యనాథాంశజ
శ్రీగుర్విస్త్రమహాయకలబ్ధనిజసత్సత్తం శ్రీతాభీష్టఽమ్|
శ్రీరామానుజముఖ్య శికలసత్కైజ్జ్యోర్యసంస్థాపకం
శ్రీమద్వేంకటలక్ష్మణార్చయమిసంతంసద్గుణమృతవయే||

(మజ్జలశ్లోకః)

శ్రీమన్మహాయకగుణాలబ్ధవిజ్ఞానసమ్మదే |
శ్రీశైలలక్ష్మణాచార్యమునయే నిత్యమజ్జలమ్||
ఇతి శ్రీరామానుజాష్టపదీ.

యతిపతిదినచర్యా.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమద్రమ్యజామత్యగురువే నమః.

యతిపతిదినచర్యాం యశ్చకారాతిభోగ్యాం
వరవరమనిపాత్రిస్సౌమ్యజామత్యనామా|
గురురమలగుణానాం వైష్ణవానాం ముదే తం
గురుజనవర మీడే గోమతాఖ్యాన్యవాయమ్ ||

శ్రీమదగ్రజే దివ్యధాన్వి శ్రీశ్రీకాస్తమనోహరే|
వసంతం గురుమార్యాణాం వందే రామానుజం మునిమ్|
బ్రాహ్మేముహూర్తేచోత్థాయ ధ్యాత్వాగురుపరంపరామ్|
రహస్యత్రితయం రమ్యం పరపూజాహాదికాం స్తథా||
పశ్చిమప్రకారాంశ్చహరే రర్చిరాదిగతేః క్రమమ్|
ధ్యాయంతం కూరనాథాద్యై స్సేవ్యమానం గురూత్మహే||

- చతుఃశ్లోకీం స్తోత్రరత్నం స్తోత్రం యామునవక్తృకమ్ |
 శక్త్యాబ్ధిరేణుశ్రీ సూక్తేః ప్రబోధనపరాశ్శుభాః || ౪
- ప్రాబోధితీశ్చగోదాయా స్ఫుర్తిర్భాగవతైస్సహ |
 అనునందధతం సమ్యగశ్రయే యతిశేఖరమ్ || ౫
- తతః ప్రత్యూషసమయే భక్తేశ్విప్రైర్యతీశ్వరైః |
 శ్రీరజ్జధామ నత్వా తదుదద్భాగాశ్రితానదీమ్ || ౬
- కావేరిం శ్రీమతీం గత్వా శ్రీశఢ్యానపురస్కరమ్ |
 శ్రీపతేరాజ్ఞయా సిద్ధాః కృత్వా పౌర్వాహ్నికీః క్రియాః || ౭
- సముపేత్య నిజంధామ నత్వాస్వారాభ్యమచ్యుతమ్ |
 న్వమతస్థాయినస్సర్వాన్వేదపారాయణేరతాన్ || ౮
- వేదాస్తతర్క మిమాంసావ్యాఖ్యాత్రాన్వైష్ణవ వాసపి |
 ఇతిహాసపురాణాదిపారాయణపరాసపి || ౯
- కర్తయోగాదినిరతాః పరపూజాహేమసిద్ధితాః |
 శ్రీమచ్ఛతారిముఖ్యానాం మునీనాంసూక్తితత్పరాన్ || ౧౦
- నర్వానుపేత్య సస్నేహం న స్తయంతం నమామి తమ్ |
 తతః శ్రీరజ్జరాజస్య సేవార్థం స్వాశ్రితైస్సహ || ౧౧
- ప్రయాంతం మస్త్రరత్నానుసంధానాన క్తచేతసమ్ |
 దక్షిణేనధృతశ్రీమద్విదణ్డమృణినాఽఽనరాత్ || ౧౨
- అన్యసాణితలస్పృష్టకూరనాధక రామ్బుజమ్ |
 ప్రదక్షిణీకృత్య శనైః శ్రీరజ్జంధామ తన్నహత్ || ౧౩
- చతురానననామానం సమేత్యానమ్య గోపురమ్ |
 గోదాం శతారిం యోగీంద్రం బలిహీతం తథేవచ || ౧౪
- ప్రదక్షిణక్రమేణైవ పాకశాలాలనూంశ్రియమ్ |
 శ్రీమద్రజ్జావరవరం విమానం రజ్జసంజ్ఞకమ్ || ౧౫

- సేనాపతించ నిచులూ నాయికాం రక్షణః పదే ।
 వాసుదేనం ద్వారపాలా వైనతేయం ప్రణమ్యుచ॥ ౧౬
- మజ్జలాశాసనం కృత్వా తత్రతత్ర యథోచితమ్ ।
 ఊరీకృత్యచ తీర్థాద్యముల్లసంతం మునింభజే॥ ౧౭
- ఛత్రోపలక్షితద్వారం తత్రశ్రేయదుపేత్యచ ।
 ఆద్యమర్చనతారాణా మావిర్భూతం యవృచ్ఛయా ॥ ౧౮
- ఇహ్వాకూణాం కులధన మిష్టదైవం శ్రియఃపతిమ్ ।
 కావేరీపులినే రమ్యే కేషపర్యజ్కుశాయినమ్॥ ౧౯
- నాధయామునపూర్వాణాం గురూణాం కులదైవతమ్ ।
 శ్రీరజ్జరాజం దేవేశం దృష్ట్వాచార్యపురస్సరమ్॥ ౨౦
- సాష్టాంగం సమ్యగానమ్య సహశిష్టైశ్చభక్తితః ।
 అస్త్యప్రవిశ్య సామోదమామోదస్తమ్భమేవచ॥ ౨౧
- శ్రీభట్టనాథశ్రీసూక్తై ర్జ్జలాశాసననాత్మకైః ।
 జితంతాస్తోత్రరత్నాభ్యాం భీతిప్రీతిపురస్సరమ్ ॥ ౨౨
- మజ్జలాశాసనం శౌరేః కుర్వంతం గురుమాశ్రయే ।
 తతో విమానేప్రణవాకారే వ్యక్తే స్వయంభువి॥ ౨౩
- దివ్యసింహాసనే రమ్యే స్థితంపద్మాసనేఽగ్రతః ।
 కస్తూరీతిలకాద్రమ్యాత్కాంతఫాలతలం హరిమ్॥ ౨౪
- కజ్జాక్షం కాంతవదనం కమనీయాజ్ఞసుందరమ్ ।
 పాణిపద్మచతుష్కేణ స్వాశ్రితాభీష్టదాయినమ్॥ ౨౫
- శశ్భుచక్రేణ దధతం గదామథయ ముద్రికామ్ ।
 ఆసన్నాభ్యాం రమాభూభ్యాంపార్శ్వయోఃపర్యుపాసితమ్॥ ౨౬
- సర్వావయవసాందర్యా దభిరామవరాభిధామ్ ।
 సత్కాంతం భట్టనాథోక్త్యా తదా గోదాసమర్పణే॥ ౨౭

- సంసేవ్యానస్తథరితం సంశ్రయే యతిశేఖరమ్।
 తతశ్రీరజ్జరాజస్య శ్రీమతశ్చేషశాయినః॥ ౨౮
- పాదారవిందే పరమే భక్త్యాభీష్టప్రదే శుభే।
 సౌవర్ణకాహలాకారే జ్వలేదవ్యేచ జానునీ॥ ౨౯
- కదలీకాణ్డకాంతోరుయుగలం చాతిసుందరమ్।
 కాంచనామృరఖణ్డాభ్యాం కమసీయకటీతటమ్॥ 30
- దివ్యంసనాభిమన్యశ్చ త్రివల్యా శోభితోదరమ్।
 లక్ష్మీకేలిగృహం రమ్యం లలితం కాస్తభశ్రియా॥ 31
- వత్సనలం మనోహరి వై జయన్త్యావిభూషితమ్।
 గ్రైవేయభూషారుచిరం కణ్ఠం కమ్బుసమాకృతిమ్॥ 32
- ఉపధానీకృతంబాహు ముత్తమాజ్ఞసమీపతః।
 దక్షిణంచ తథా జాను విశ్రాంతం దక్షిణం భుజమ్॥ 33
- పద్మాభిరామవదనం పద్మపత్రేక్షణద్వయమ్।
 సుభ్రూయుగం సునాసంచ సుకపోలతలద్వయమ్॥ 34
- సుందరం చుబుకంచాపి సుస్థితాధరపల్లవమ్।
 కాన్తకుణ్డలసంశోభి కర్ణపాశేయుగం తథా॥ 35
- సులలాటంచ తతోర్ధ్వపుణ్డం చాపి లలాటికామ్।
 సర్వాధిరాజ్యపీఠసం సర్వదేవనమస్కృతిమ్॥ 36
- దివ్యరత్నకిరీటంచ దర్శందర్శం పునఃపునః।
 మునివాహనయోగీంద్రసూక్ష్మచ్ఛారణపూర్వకమ్॥ 37
- ఆపాదచూడం సంసేవ్య సర్వావయవభోగ్యతామ్।
 శ్రీరజ్జరాజం శరణం ప్రార్థయంతం భజామి తమ్॥ 38
- తతః శ్రీరజ్జరాజస్య శ్రీమతీం ధృతశాటికామ్।
 పాద్యతీర్థం ప్రసాదంచ పాదుకాం మాలికాం శుభామ్॥ 39

లక్ష్మీకృత్య కృపామూల మనుజ్ఞాప్యశ్రితైస్సహ |
 విమానం ప్రణవాకారం విధానూస్తః ప్రదక్షిణమ్ || ౪౦
 ఛత్రోపలక్షితద్వారా త్వాగ్నేశే శ్రీశభక్తితః |
 స్థిత్యా కాలంక్షణం దేవమనుభూయ పునఃపునః || ౪౧
 ద్వారాత్తస్మాద్భూతైశ్చ త్వ సత్వా తౌమణ పూర్వకమ్ |
 బలివీరం తతః ప్రాప్యప్రణమస్తం భజామి తమ్ || ౪౨
 తతోమహామణ్యసం తదేత్య శ్రీరజశాయినః |
 కైంకర్యవర్ధకాభక్తా కింజరాంశ్చనుమాన్యచ || ౪౩
 శ్రీరజశయము ద్వేలంపరామృత్యో త్తరోత్తరమ్ |
 కలిజన్మిర్మితం సమృద్ధాన్యగాంజ్ఞయోగినః || ౪౪
 శ్రీగోపురవరాసీన మానవ్య సృహరిం తతః |
 శ్రీరజరాజమహిషీం సేవ్యాం సర్వాత్మభిన్నదా | ౪౫
 శ్రీశాశ్రయేచ జీవానాం ప్రాప్తాం పురుషకారతామ్ |
 జననీం సర్వలోకానాం శ్రియందేవీముపేత్యచ || ౪౬
 సంసేవ్య శిష్యైర్భక్తైశ్చ మణ్డలాశాస్తిపూర్వకమ్ |
 తీర్థాదికంచ స్వీకృత్య పరిక్రమ్య ప్రదక్షిణమ్ || ౪౭
 సహస్రస్తమ్భసంయుక్తం సమస్కృత్వాచ మణ్డపమ్ |
 స్వీయంమకం సమాసాద్య సచ్చిష్యైః ప్రేమపూర్వకమ్ || ౪౮
 వ్యాఖ్యానకూటే విమలే విద్వజ్జననిషేవితే |
 పద్మాసనస్థం పద్మాక్షపాదాబ్జన్యస్తమానసమ్ || ౪౯
 ప్రసన్నవదనామౌఢ్యం ప్రపుల్లామ్బుజలోచనమ్ |
 ఊర్ధ్వపుణ్డ్రాద్విరాజస్త ముల్లసద్భిర్నోహరైః || ౫౦
 బ్రహ్మసూత్రేణ శుభ్రేణ శోభితంబ్రహ్మతేజసా |
 పద్మాక్షతులసీమాలాపరిష్కృతభుజాస్తరమ్ || ౫౧

త్రిదణ్డమణ్డితోరస్కం దివ్యజ్ఞానామృతోదధిమ్ |

కాషాయవస్త్రసంశోభికటితటమనోహరమ్ ||

౫౨

శ్రీమద్వైష్ణవసిద్ధాంతప్రతిష్ఠాపనదేశికమ్ |

వేదాంతవిద్యాం విమలాం వ్యాకుర్వంతం మృదూక్తిభిః || ౫౩

శిష్యేభ్యో హితకామేభ్యః శ్రీశశేషత్వబోధినీమ్ |

భక్తైర్భాగవతైశ్చాపి సేన్యమానం యతీశ్వరమ్ ||

౫౪

శ్రీభాష్యకారం సేవేహం శ్రీకాంతానందనందనమ్ |

తతః శ్రీపాదతీర్థైస్సైన్వశ్శిష్యాణాంచ మహాత్మనామ్ ||

౫౫

సతాంసఫలయంతా తా సంత్రయే యతిశేఖరమ్ |

తతోమాధ్యాహ్నికంకృత్యమనుష్ఠాయ యథావిధి ||

౫౬

స్త్రీయం కులధనం శ్రీశమారాధ్యకరుణాకరమ్ |

శ్రీమద్రక్తాధిరాజస్య పూజాం మాధ్యాహ్నికీం శుభామ్ || ౫౭

సంజాతాంభక్తితః కృత్వా భక్తైర్యతివైస్సహ |

హర్షపూరుషభోగ్యఞ్చేత్యనుయాగం విధాయచ ||

౫౮

ప్రసాదపాత్రం కూర్వాణం భక్తవర్గం యథోచితమ్ |

ప్రపద్యే భక్తవర్గాణాం పారిజాతం యతీశ్వరమ్ ||

౫౯

తతశ్చైకాంతమాశ్రిత్య సన్నివిష్టం కృతాంజలిమ్ |

శ్రీభూపతేశ్చచరణౌచింతయంతం భజామి తమ్ ||

౬౦

తతశ్చతారియోగీంద్రసూక్త్యర్థానుభవైర్గుణః |

భక్తానాం భగవద్భక్తిం వర్ధయంతం నమామి తమ్ ||

౬౧

తతస్సాయంత్రసంకర్తృకృత్వా శ్రీరక్తశాయినమ్ |

ధ్యాత్వాప్రపద్యే దేవేశమారాధ్యస్త్రీయమచ్యుతమ్ || ౬౨

వేదార్థవాక్యతత్త్వార్థైర్విమలజ్ఞానసమ్పదః |

బోధయంతం నిజాభక్తా పుణ్యశ్లోకం నమామి తమ్ || ౬౩

తతః శ్రీశేషపర్యజ్ఞే శయానం రజ్జశాయినః।
 నర్వోపచారససీతం యోగనిద్రాత్మకం హరేః॥ ౬౪
 శ్రుత్వా శ్రీమతి పర్యజ్ఞే సామ్యే కృష్ణాజినాత్మకే।
 సంవాహ్యమానచరణం సద్భిష్యైశ్చగురూ త్తమైః॥ ౬౫
 పత్యుఃశ్రియః ప్రసాదేన భగవద్వ్యోగమాస్థితమ్।
 భగవత్ప్రాప్తిఘటకంస్వాశ్రితానాం మహాత్మనామ్॥ ౬౬
 శ్రీభాష్యకారం యమినం యతిరాజం దయామ్బుధిమ్ ।
 ప్రపన్నజనకూటస్థం ప్రపద్యే భక్తవత్సలమ్॥ ౬౭
 శేషాంశేనావతీర్ణాయ శ్రీరామానుజయోగినే।
 గురూణాంగురవే భూయాన్నిత్యశ్రీర్నిత్యమజ్గలమ్॥ ౬౮
 శ్రీమతీం యతిరాజస్య దినచార్యామిమాంపఠత్ ।
 ప్రాఘ్నయాత్పరమాంభక్తిం భాష్యకారపదాబ్జయోః॥ ౬౯
 శ్రీమద్రజ్జేమహతి నగరే నిత్యవాసీ మహాత్మా
 త్రయ్యనాథస్థితి మువదిశన్భూతిలే పుణ్యకీర్తిః॥
 శ్రీమాన్రజ్జేశ్వరచరణయోర్జ్జలాని ప్రయుజ్జత్
 శేషాంశేన ప్రథితవిభవౌ భాతి రామానుజార్యః॥ ౭౦

ఇతి యతిపతి దినచర్యా.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమద్వరపరమనయే నమః.

శ్రీరజ్జరాజకరుణాపరిణామరూపః
 శ్రీమచ్ఛతారిమునిరాజదయానిధానమ్।
 జీయాదశేషహరిభక్తజనాభివృద్ధ్యై
 శ్రీరజ్జదివ్యనగరే యతిసార్వభౌమః॥

శ్రీరజశేషగిరివారణశైలముఖ్య
స్థానేషు సర్వేషుచ వైష్ణవానామ్ |
వాసంవిధాయకృపయా మదనుగ్రహార్థం
భాతి శ్రియః పతిరివ ప్రభయా యతీంద్ర్యః ||

— ౨ —

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీ కూరేశచింతి:

శ్రీరజోజ్జ్వలమధ్యవీధినిలయం శ్రీరామసుతౌత్తజం
శ్రీభట్టార్యపదాశ్రయం శుభగుణం వాచాంజయుభాతరమ్ |
లోకార్యప్రవణం తదుక్తిరసికం సర్వజ్ఞభట్టారకం
వందే తం భువి వింశతిం వ్యతసుత శ్రీవత్సచిహ్నస్య యః ||

శ్రీరజరాజకరుణామయదృష్టివీథౌ
సంప్రాప్తసర్వగుణరాజవిరాజమానే |
శ్రీమచ్ఛత్రపమథనే స్థిరభావబంధం
శ్రీవత్సచిహ్నగురుమన్వహమాశ్రయామి ||
శ్రీయామునార్యపదపజ్కుజ సక్తచిత్తే
శ్రీమత్పరాఙ్ముఖగురూత్తమలబ్ధవిద్యే |
శ్రీలక్ష్మణే మునివరేంద్రియసర్వభారం
శ్రీవత్సచిహ్నగురు మన్వహ మాశ్రయామి ||
ఆచార్యవర్యవిభవస్యచ శిష్యవృత్తేః
సీమేతి దేశికవర్తైః పరితుష్యమాణమ్ |
నిత్యానవద్యకరుణావిలసత్కటాక్షం
శ్రీవత్సచిహ్నగురు మన్వహ మాశ్రయామి ||

౧

— ౩ —

౩

- రామానుజార్యమతసిన్ధువిధో కుద్యప్తి
బాహ్యస్థకారపటలీహరణాబ్జబద్ధో।
అస్త్వద్గురో ర్జనక భట్టపరాశరస్య
శ్రీవత్సచిహ్న శరణం భవ మే దయాలో॥ ౪
- శ్రీవత్సచిహ్న భవతశ్చరణావిన్ద
సేవామృతైకరసికాన్ కరుణానుపూర్ణాః।
భట్టార్యవర్య నిగమాస్తముఃస్థ్య లోక
గుర్వాదిదేశికవరాఙ్ శరణం ప్రపద్యే॥ ౫
- శ్రీరజ్జరాజమహిషీకరలాలనేన
సంప్రాప్తసర్వవిభవస్య పరాశరస్య।
కుర్యాం మదన్వయగురో ద్గురుతాం గతస్య
కూరాధిపస్య గురుచిన్తన మస్తరజ్జైః॥ ౬
- వైరాగ్యభక్తిజలధేః కృతినశ్చ సత్య
సంకల్పనస్య మృదితారిగణస్య నాథ।
శ్రీవత్సచిహ్న పురతస్తవ గస్తుమేవ
నార్హోఽహ మేవ మధునా ప్రలచామి హస్త॥ ౭
- మాత్సర్యభోభమదమాసవివర్జితానామ్।
శ్రీవత్సచిహ్న భవతశ్చరణాశ్రితానా
మస్తర్గతోఽప్యహమహో విభయశ్చరామి॥ ౮
- కూరాధిప త్రివిధతాపనిదానమేతత్
సంరక్త్య హేయతరమేవ కలేబరం హః।
ఆత్మస్వరూప మతినిర్మల మత్యుపేక్ష్య
తస్యానురూప ఫలశూన్య ఇహైవ వర్తే॥ ౯

జాత్యాప్యకృత్యకరణం విహితాప్రవృత్తిం
క్రూరప్రమత్తథవ జాత్యనుతాపశూన్యః।

పాపాకృతీస్తద్వదనుబద్ధిషు సజ్జనేషు

కూరాధిపాహమపి హృష్టమనాశ్చరామి॥

౧౦

*కూరాన్వయస్య మయి దోషచయస్తవేఽహం

సర్వాత్మనా భవతుమేవహి పత్సలస్య।

స్వామింస్తథాపి మమ తత్త్వరణేతు హస్త

తాపో భవత్యహరహః కథముత్సహేయః॥ P

౧౧

శ్రీవత్సచిహ్న తవ భూరిదయాపగాయాం

స్నాత్యాతినిర్మలతమోఽపి మితంపచోఽహమ్।

నిద్యేషు కర్తృనిచయేషు నిరూఢబుద్ధి

ర్మజ్ఞామృథస్తమసి హ తవ నిర్భరోఽస్మి॥

౧౨

శ్రీవత్సచిహ్న భవతశ్చరణాశ్రితానా

మస్తాకమప్యసుచితేషు భవేచ్ఛికీర్షా।

సా సర్వథా భవతి దుఃఖకరీ తవైవ

తస్మాత్త్వమేవ హర తాదృశకర్తృచింతామ్॥

౧౩

కూరాధిపాల మతివేలకృతేన కర్తృ

మూలేన యత్సుఖమవాప్తమథాపి దుఃఖమ్।

తచ్ఛక్నుమో ను న నివారయితుంచ సోఘం

తత్సజ్జమేవ వినివర్తయ తే ప్రభావాత్॥

౧౪

స్తృత్వా మదీయవిపరీతఽతీస్తదైవ

భగ్నాశయోఽప్యథచ హృష్టమనాశ్చరామి।

* స్లోకాఽయమనన్వితః, కొకాస్తరే సలక్ష్మితేచ॥

- శ్రీవత్సచిహ్న భవత స్త్వతివేలశీల
వాత్సల్య సౌహృద దయాది గుణాన్విమృశ్య॥ ౧౫
- కూరాధినాథ గుణసంతతిచి స్తనేన
కస్యాశయ స్తవ నయాతి పరంప్రమోదమ్।
నిస్సంశయత్వమథనిర్భయతాంచ సమ్య
గ్వృత్తి ప్రవృత్త్యభిరతిం పరమాం విరక్తిమ్॥ ౧౬
- శ్రీరజ్జనాయక భవత్ప్రతిభాషణాని
శ్రుత్వా ప్రహృష్టమనసా యతిశేఖరేణ।
ఉక్తాం సుభాషితనుధాంచ నిశమ్య నాథ
త్వద్భస్మతాస్తి మమచేత్యభయశ్చరామి॥ ౧౭
- శ్రీవత్సచిహ్న భవతాప్యభిమానితోఽహ
మిత్యాదరేణ సతతం మయి రజ్జనాథః।
కుర్వన్దయాం నవిజహాతి కృతాగ్రసంమాం
రక్షత్యహోత్వయితు కీడ్బగనుగ్రహోఽస్య॥ ౧౮
- శ్రీవత్సలక్షణ శరీరవశోఽపి నిత్యం
నాథానుత ప్తభవచ ప్రలపామి తేఽగ్రే ।
మైత్ర్యాశరశ్చ ఖలవఃఽ ఇతీవ మత్వా
మామన్వహం సమభిషిక్ష్వా కృపాకటాక్షైః॥ ౧౯
- ఆపన్నదీనజనరక్షణబద్ధదీక్ష
విజ్ఞాపనం త్వహ మయోదితముక్తిమాత్రమ్।
సార్థం విచార్య సహసాద్య తవైవ పూర్వ్యా
కూరాధిపోన్నమయ మామిహ సర్వథా త్వమ్॥ ౨౦

శ్రీమతేరామానుజాయ నమః.

శ్రీ కూరనాథపచ్చాశత్.

- * శ్రీశైలలక్ష్మణమునేశ్వరణాబ్జయుగ్మం
శ్రీయస్కరం తనుభృతామఖిలాఘహస్తం।
నత్వా కరోమి విబుధావలితుప్తయేహం
కూరాధిపస్తుతిమిమాం కుశలప్రదాత్రీమ్॥
జయజయ యతిరాజశ్రీపదామ్భోజయుగ్మ
ప్రసృమరమకరందాస్వాదలుభాస్తగ్గః।
జయజయ కుమతేభవ్రాతహర్యక్ష విద్య
న్మణివర నిగమాంతాకల్ప కూరాధినాథ॥ 1
- జయతి జగతి నైజోద్వేలమేధావిశేషా
దధిగతతమబోధవ్యాసవృత్త్యర్థజాలః।
జనితయతివరేణ్యస్వాస్తవిస్సీమమోదః
శ్రితజనపరిరక్షాదీక్షితః కూరనాథః॥ 2
- జయతి హరిపరత్న సాపనోద్వేలమోదా
దుపనిషదుపగూఢాన్న్యాయతోఽర్థాన్వివృణ్వన్।
లధరితశివపారమ్యార్థిచోలాధిరాజః
శమితవిమలవాదశ్శాన్తిమాన్మూరనాథః॥ 3
- భవజలనిధిమగ్నోత్తారణే బద్ధదీక్షః
సిము భువమవతీర్ణః శ్రీపతిః కిన్ను సైశ్వేత్।
ఉత శతరిపురిత్యుల్లిఖ్యమానో మహద్భి
ర్జయతి గురువరేణ్యః కూరనాథో మహాత్మా॥ ౪

* తోతాద్రుతస్థానముం శ్రీశైల లక్ష్మణమునిః॥

నిరవధికదయాభి ర్నాయ మావిర్భవేచ్ఛే
దిహ భువి విమలాత్మా కూరనాథో మహీయాన్ ।

వివిధవిషయనక్రగ్రామజుష్టం కథం వా

భవజలనిధిపూరం నిస్తరేయర్జనాఘాః॥

౫

సుచరితపరిపాకోఽస్తాదృశాం కిన్ను పద్మా

కమితురఖిలనేతుః ప్రేమసారః కృతాత్మా

విలసతి భువి కూరేశాత్మనోదీర్ఘమాణో

జయతి విబుధవరైః కూరనాథః కృపాలుః॥

౬

అపహృతభవతాపః పావనైః ప్రేమసాంద్రై

రమ్యతరసనిదానై రాత్తభాజాం కటాక్షైః

అనుకలముపకుర్వత్ శేముషీం శేషతాయా

జలధిదుహితృజానేర్భాజతే కూరనాథః॥

౭

కృతకువలయమోదః కోశభూతః కలానాం

ద్విజపతి రఖిలాశా శ్శోభయ నైజధామ్నా ।

ప్రశమితపరితాపః ప్రాప్య విష్ణోః పదంత

ద్విలసతి విబుధేడ్యః కూరనాథావధీశః॥

౮

సుజనహృదయపద్మోల్లాసమారాద్వితన్వత్

కుజనకువలయానాం మీలనం చాపి కుర్వత్ ।

ఉదయమధిగతోఽసౌ కూరనాథాంశుమాలీ

దురితతిమిరజాలం దేహభాజాం హిసన్తి॥

౯

అమృతమథనభూమిస్సంశ్రితానన్దదాయీ

సకలసుగుణార్త్నావాసభూః పూర్ణసత్త్వః ।

విమతకథకవరైర్వైర్నావికైరవ్యలఙ్ఘ్రైః

స్ఫురతి భువి గభీరః కూరనాథామృతాభిః॥

౧౦

సదాభివృద్ధి మాశ్రితోఽక్షయోఽబడాశయోదయోఽ
కలజ్జుభావభానురో నిరాకృతోగ్రసంగమః।

విరాజమానవిగ్రహోదివాపి మిత్రసన్నిధౌ
వినాకృతాస్తసంశ్రయో విభాతి కూరరాడ్విధుః॥ ౧౧

ప్రసాదమేయివాసదా ప్రకామవీక్ష్యవిగ్రహః
ప్రబోధమావహన్నృణాం ప్రణాశయంస్తమస్తతిమ్।
సదోత్తరాయనాన్వితో విముక్తతామసగ్రహ
స్త్రయీమయోఽత్ర కూరరాడ్వివాశరో విరాజతే॥ ౧౨

స్వకీయహృద్గుహాశయాలుసారసాక్షకేసరీ
పరితవాగ్ధరీభరో విరక్తముఖ్యసంశ్రయః।
విశేషశాస్త్రయుక్తి భీర్విచిత్రధాతుభిర్యుతో
విభాతి కూరరాణ్ఘోషీధరః పుమర్థసిద్ధయే॥ ౧౩

యతీశవాక్సుధార్ఘురీసదానుభూతిమత్తధీ
స్త్రయీశిరోర్ధపుజ్ఞితా స్సయుక్తిసాయకావలీః।
సృజన్ కువాదివిద్వపః ప్రకాలయన్ గురోః పడే
భిషిక్త ఏష కూరరాట్రుశాస్తి వైష్ణవీం శ్రియమ్॥ ౧౪

కథాహపూన్తుఖాన్బహూన్ కపర్దిదుర్తతాశ్రయాన్
ముధాకృతాగమశ్రమాన్విధాయ వాదినః పరాన్।
బుధాధరీకృతిక్షమై స్వవాగ్ధరీభరైరసౌ
బుధావలీసమీడితశ్చకాస్తి కూరభూపతిః॥ ౧౫

విభూతిమైహికీం త్యజన్విమోహదాయినీం భృశం
విధాత్మముఖ్యసేవితా మహంతయాఽతిదూషితామ్।
శ్రుతీడితామనిద్దితాం స్వరూపశేముషీమతాం
శ్రియం సమాశ్రయన్నసౌ విభాతి కూరభూమిపః॥ ౧౬

మృషామతం విధాయ తస్మై స్యుష్టా స్వయుక్తిభిర్జగ
 స్మృషాత్వబాధకప్రమాప్రకాశికాభిరాత్మనామ్ ।
 అనేకతామశేషతాం ప్రకాశయన్వ్యపోహయన్
 ప్రమాత్మశేఖరస్తుతః ప్రకాశతేత్ర కూరరాట్ ॥ ౧౭

శ్రుతిందృఢప్రమాణయజ్జగద్విధాతరీశ్వరే
 పరోక్తమానుమానికేశ్వరత్వమప్యదూనయన్ ।
 అణోర్జగన్నిదానతామపోహయన్విరాజతే
 స్వసూక్తిభి స్వయుక్తిభిస్సుధీవరోత్ర కూరరాట్ ॥ ౧౮

శివాత్పరం నహీతి వై లిఖేతి చోలభూపతే
 ర్వచక్ష్మ్యతేన స్తరం తదుత్తరం వచో లిఖన్ ।
 అపాహసన్తహీనురైర్య ఈడితో మహీపతిం
 విభాతి కూరరాడ్గురుస్స సర్వశాస్త్రపారగః ॥ ౧౯

యతీశ్వరగ్రహంగతాన్భూటాన్విలాక్య భూపతేః
 స్వయం త్రిదణ్డతాం భజంస్తదీయరక్షణేచ్ఛయా ।
 శిలీముఖాల్పకీటయోర్నయం సదార్యశిష్యయోః
 ప్రదర్శయ స్త్వచర్యయా చకాస్తి కూరభూపతిః ॥ ౨౦

నిరాకర్తుం మోహం నిఖిలజనచిత్తాశ్రయమసౌ
 దయాసిద్ధుస్సాన్ద్యాన్నిరవధికవిజ్ఞానవిధవాత్ ।
 మహీభాగే మాసే మకరమహితాభ్యే సమజని
 ప్రశస్తే హస్తరే శుభగుణనిధిః కూరస్థపతిః ॥ ౨౧

అనాధృప్యాం బ్రహ్మాదిభిరపి సురైరాత్మకృతిభి
 స్సదాప్యేకాకారామనధిగతవృద్ధిక్షయగతామ్ ।
 అపాంతామజ్ఞానాం ప్రకృతిమనురూపాం మమకృతేః
 పరాకూర్వన్ కూరప్రభురఖిలస్మాణాం విజయతే ॥ ౨౨

అమోఘైరుత్కూలై రనుపధిసముత్థైరనుపమైః

కటాక్షైః ప్రేమార్ద్రైః కలిమలమశేషం వ్యవసయన్ః |

జనానామానందం నిరవధికమద్యాపి జనయన్

జయత్యేష శ్రీమాన్మమ కులగురుః కూరన్మపతిః || ౨౩

అవిద్యామాహాత్మ్యా దవిదితనిజాకారవిభవా

సశేషానుద్ధర్తుం భవజలధిమగ్నాన్జనిభృతః |

అసౌ కూరాధీశః స్వయమవతరన్భూరికృపయా

నయన్నావం విష్ణుం విగతతరపణ్యాం విజయతే || ౨౪

పలాయద్వం వేగాత్క్వచన కథకాః కానసతలే

నిలీనా భూయాస్త ప్రతికథకమత్రేభమృగరాట్ |

జయీ నానాతన్త్రప్రవచనచణైః ప్రౌఢవచనైః

సమేతశ్చిష్యైః ప్రైరటతి వసుధాం కూరన్మపతిః ||

శ్రుతిశ్రేణీచూడాయసముసలమాదాయ శరజి

ద్వచశ్చేణీనిత్యానుభవనితో జృమ్భితమదః |

ప్రథావన్నభ్యేణి ప్రతికథకవాదాహవరుచిం

నిరున్ధన్మాకేశేద్విరజన్మపతిర్బృంహితరవైః || ౨౫

అసారం సంసారం బహులతరదుఃఖాకరమిమం

విస్మజ్య శ్రీమన్తం భజత విభుమానస్తభరితమ్ |

ఉదారస్సర్వభ్యో వితరతి జనా స్సేవన సమతా

మసావిత్యత్రత్యానుపదిశతి కూరాధిపగురుః || ౨౬

విరక్తానామగ్ర్యో విమలచరితో వైదికవరో

విసేతాఽచారాణాం విగతమతమోహాదిమగురుః |

అసూయానిర్దు క్తశ్శమదమముఖాన స్తనుగుణః
 నదా శ్రోత్రానన్దం కలయతి పరం కూరన్మపతిః॥ ౨౮

యదీయేతౌపాత్రం భజతి మనుజః ప్రేమపదతాం
 పరం పద్మాభర్తుః పతితజనచూడామణిరపి
 యదీయా శ్రీసూక్తి ర్నిఖిలనిగమాన్తార్థవివృతిః
 స జీయా త్కూరేశస్సకలశుభసన్తానసరణిః॥ ౨౯

విశుద్ధజ్ఞానాభిర్విగతమమకారః స్వపరయో
 ర్వివేతా సర్వేషామతివిమలబోధస్య విదుషామ్
 విహర్తా శ్రీరజప్రియతమయతీశానపదయోః
 ప్రహర్తా సామ్యానాం భవతి భవినాం కూరన్మపతిః॥ 30

పురాణానాం పుంసాం సరణిమనుయం స్తత్త్వవివృతౌ
 ప్రకృత్యాత్మేశానాం పరమతమపాస్యన్నన్మతతామ్
 పరాకుర్వన్స్తన్మత్ప్రమితపదయోర్జీవతమసోః
 సమిధే కూరేశ శ్శుక్తిశిఖరసన్తానశరణామ్॥ 31

స్వరూపాభివ్యక్తిం శ్రుతిశిఖరసిద్ధామబిదధ
 న్నిరూప్యాం వృత్తైర్వాఖిలతనుభృతాం తాంశ్చ కథయన్
 తదీయార్చాసీమాం స్వయమపి వితన్వన్యతిపతే
 రశేషం కైజుర్వ్యం జయతి సుమతిః కూరన్మపతిః॥ 32

నిరాలమ్బం కాతస్కుతమతమసారం నిజవచః
 ప్రపజ్ఞైర్వేదాన్ప్రచురఫణితార్థాననుగతైః ।
 పరాకుర్వన్ప్రౌఢప్రమితిజనకైర్లక్ష్మణమునేః
 పరిష్కర్వన్భాష్యం ప్రథయతి మతం కూరన్మపతిః॥ 33

ప్రవాలరుచిరాధరస్ఫురితచారుమందస్తితః
 ప్రకామమధురాక్షరై రభినవైః స్వవాగ్దుమ్భనైః॥

సదా వ్యవహరః కలా స్సమితి సాత్త్వికాగ్రేసరాం
 స్తనోతి బహువిన్దయాతిశయచిత్రితాన్ కూరపః॥ 3౪
 కథాహవకృతోద్యమాన్కలిమలానులిప్తాశయాం
 స్తథాగతమతానుగాంస్తదితరాన్ ద్విషద్వాదినః।
 ముధాకృతపరిశ్రమాన్సుకులితాత్తవాగ్జృమ్భణా
 న్విధాయ విబుధస్త్రోజయతి కూరనాథో గురుః॥ 3౫
 నిరాకృతదురీహితైర్నగమసారసస్థర్మభి
 ర్నిరస్తదురితాలిభిర్నిఖిలసంశయచ్ఛేదిభిః।
 నితాస్తమధురైశ్శుభైర్నిఖిలసౌఖ్యసంపాదకై
 ర్నిజైర్వచనగుమ్భనైర్జయతి కూరనాథో గురుః॥ 3౬
 కలిర్హతభశ్రౌభవత్కలుషజాతమున్మూలితం
 తమశ్చరజసా సమం విలయమాప సత్త్వం పునః।
 సమేత్యపచితిం నృణా ముదయమేతి ధీవల్లరీ
 మహీతలముసాగతే మహతి కూరనాథే గురౌ॥ 3౭
 దయాదిసుగుణావలిర్దనుజవైరిణా స్వామినా
 నియన్త్రితనిజాకృతి ర్నిలయమేత్య కూరాధిపమ్ ।
 ప్రతిక్షణవిజృమ్భితాకృతిరవాప్య లక్ష్మ్యంపరం
 ప్రకాశమధిగచ్ఛతి ప్రతిహతాత్మతుల్యాధికః॥ 3౮
 శ్రీయఃపతిరుదారధీః శ్రుతిగణైకకణ్ఠ్యేడితాం
 విహాయ పరమేశతాం భువి యదాత్తనాచార్యతామ్॥
 అవాప్తుమవతీర్య తత్సముపలబ్ధయే శిష్యతా
 మవాప యతిభూపతేర్విజయతాం స కూరాధిపః॥ 3౯
 వచోభిరన్మతేతరై రఖిలజీవజీవాతుభి
 రు, ముక్షుజసతాముదే మురరిపోరహ్వైభవః ।

సబాష్పనయనం బ్రువ స్తపులకోద్గమస్సాదరం
 సమిద్ధమధురస్త్రితం జయతి కూరపృథ్వీపతిః ॥ ౪౦
 భవాఖ్యమరుమేదినీవలనజాతతాపాతురా
 జ్జనాస్తరికథామృతైర్మధురశీతలైర్జీవయన్ ।
 తదీయపదశేషతాధియమపారముత్పదయ
 నివిభాతి భువి కూరరాడ్విబుధసంఘసంసేవితః ॥ ౪౧
 అసద్భిరనుప్రదుతా మనిదమాదివాణీం సతీ
 మనన్యపదసంశ్రితాం హరిపదానుషక్తాం పరమ్ ।
 జనార్దనపదత్పథీజనితభావబద్ధాశయై
 ర్వచోభిరుపలాలయ జ్ఞయతి కూరనాథో గురుః ॥ ౪౨
 అన స్తగుణమాక్తికై రఖిలచేతనామోదకై
 రన స్తనయసాగరాత్స్వయముపాహ్మతైశ్శోభనైః ।
 అన స్తపదసంశ్రితానభివిభూషయఞ్శోభతే
 హ్యన స్తగుణశేవధిర్జయతి కూరనాథో గురుః ॥ ౪౩
 అవాఙ్మనసగోచరామలదయాగుణై కాస్పదం
 కులాదిమదదూషితో త్తరణబద్ధదీక్షఃస్వయమ్ ।
 యతీశ్వరమఘాపహన్నిఖిలదేహినాం దర్శయన్
 విలక్షణజనాశ్రితో జయతి కూరనాథో గురుః ॥ ౪౪
 యతీశితురధీశతామసహతోఽపి రజ్జామృతా
 త్వక్తై శ్శమముఖైర్గుణైః స్వపదశివ్యతామేయుషః ।
 గురోస్సముపలబ్ధయా నిఖిలయాఽపి రజ్జశ్రియా
 యతీశమభినందయ జ్ఞయతి కూరనాథో గురుః ॥ ౪౫
 అనర విపులాంశుకస్ఫులసదూర్ధ్వపుష్కాశ్శీతః
 సరోజతులనీమణిప్రచురమాలికాలంకృతః ।

కిరీటకటకాదిభిర్వివిధభూషణైర్భూషితః
సమావహతి కూరగాడఖిలలోక సేత్రోత్సవమ్॥ ౪౬

మహాఘ్న మకుటోజ్జ్వల స్ఫురదుదారహారావలి
ర్విలోలమణికుండలాల సితపీనకణ్ఠస్థలః।
విచిత్రకుసుమావలీకలితదివ్యమాల్యాఞ్చితో
విభాతీనుధురాకృతిర్జయతి కూరరాడ్డేశికః॥ ౪౭

ఉపారూఢే భానాపుదయ మధిరుహ్యనుదివసం
విచిత్రామాన్దోలీం వివిధమణిభిః కాఞ్చనమయీమ్।
లలంకుర్వ స్వీధీరనుపదకృతాకల్పసుభగాః
సమిధే కూరేశో మకరమహాకాలేతిగుచిరః॥ ౪౮

సమాస్థాయ శ్రీమన్నిశినిశి భుజాభోగ్య మతులం
మహాయానం బ్రహ్మప్రథమఖిలభూషాఞ్చితతనుః।
త్రయీగాఢాసక్తైర్నిబిడసవిధో వైష్ణవవరై
శ్చరఞ్శ్రీవత్సాంజ్యో జయతి విశిఖాం కూరనగరే॥ ౪౯

సతామూర్ఖైర్గర్భైః కుసుమసహితైర్భక్త్యనివహై
ర్గుడాన్నాద్యైరన్నైరపి నిజమహాస్వాదమహితైః ।
కృతార్థానాతస్వన్నఖిలమనుజాన్మూగ నృపతిః
స్వజన్మక్షేపాస్తే మకరమహాకాలే విజయతామ్॥ ౫౦

శ్రీమతా శుద్ధసత్త్వేన దోష్టార్యేణ మహాత్మనా।
పఞ్చాశతకూరనాథస్య స్తోత్రమిరితముత్తమమ్॥

శ్రీమద్వరవరమునయే నమః.

శ్రీదేవరాజాచార్య విరచితం

వ ర వ ర ము ని శ త క మ్

సౌమ్యజామాతృయోగీంద్రచరణామ్బుజపట్పదమ్ ।

దేవరాజగురుం వందే దివ్యజ్ఞానప్రపంచ శుభమ్॥

ఆకల్పమత్ర భవతు ప్రథయాఁ ధరిత్రీ

మన్మథురు ర్వరవరః ప్రవరో మునీనామ్ ।

అస్తస్తమశ్శమనమన్దదృశాం యదీయ

మమ్లానపల్ల వతలారుణ మజ్జియుగమ్॥

౧

వరవరమునివర్యపాదురత్నం

వరదగురుం గురు మాశ్రయే గురూణామ్ ।

ఉపనిషదుపగీత మర్థతత్త్వం

తదిహ యదీయవశంవదం సమిధే॥

౨

గుణమణినిధయే నమోనమస్తే

గురుకులధుర్య నమోనమోనమస్తే!

వరవరమునయే నమోనమస్తే

యతివరతత్త్వవిదే నమోనమస్తే॥

౩

కురు మయి విమలం దృగ్జ్వలం తే

కుశలనిదాన దయానిధే నమస్తే!

నిశిచరపరిపన్నిత్యయుక్తే

నిమికులమజ్జలదీపికే నమస్తే॥

౪

రవిసుతనుహృదే నమోనమస్తే

రఘుకులరత్న నమోనమోనమస్తే!

దశముఖమకుటచ్ఛదే నమస్తే

దశరథసన్దస సస్తతం నమస్తే॥

౫

యదిపున రభిధేయ మద్వితీయం

కృతిభిరతః పర మీశ్వరే నకీఞ్చిత్॥

విజహతి సహి జాతు శుక్తిముక్తం

విశదశశిద్యుతి మాక్తికం విదగ్ధాః॥

౬

దేవ ప్రసీద మయి దివ్యగుణైక సిన్ధో

దృష్ట్వా దయామృతదుహా సకృదీక్షితుం మామ్!

నైతేన కృత్య మసతేతి సచిస్తయిత్యా

నారాయణం గురువరం వరదం విదన్తే॥

౭

శ్రీమద్రజ్జం జయతు పరమం ధామ తేజోనిధానం

భూమా తస్మిన్నవతు కుశలీకోఽపి భూమాసహాయః!

దివ్యం తస్మై దిశతు విభవం దేశికో దేశికానాం

కాలేకాలే వరవరమునిః కల్పయ స్తజ్జలాని॥

౮

తస్యై నిత్యం ప్రదిశత దిశే దక్షిణస్యై సమన్యాం

యన్యామావిర్భవతి జగతాం జీవనీ సహ్యాకన్యా!

పుణ్యైర్యన్యాః క్షీతితలజుషం పూరుషం రజ్జభూషాం

పశ్యన్ధన్యో వరవరమునిః పాలయన్వర్తతే నః॥

౯

ఆశాపాశై రవధివిధునై సైస్విరమాకృప్యమాణం

దూరాద్దూరం పునరపి సమే దూయతామేవ చేతః!

అస్తః కృత్వా వరవరమునే నిత్య మజ్ఞీద్యయం తే

ధారాకారస్థరణసుభగం నిశ్చలీభూయ తత్ర॥

౧౦

త్వం మే బంధుస్తవమసి జనక స్త్వం సఖా దేశిక స్త్వం

విద్యావృత్తం సుకృతమతులం విత్తమమృతమం త్వమ్!

ఆత్మా శేషీ భవసి భగవ న్నా స్తరశ్శాసితా త్వం
 యద్వా సర్వం వరవరమునే యద్యదాత్మానురూపమ్॥ ౧౧
 ఆమ్నాయేషు స్మృతిభి రమితై స్సేతిహాసేః పురాణై
 ర్ద్రవ్యం యత్యైర్వదిహ విదుషాం దేశికానాం ప్రసాదాత్ ।
 సై వ్వరాలావై స్సులభయసి త త్పశ్చ మోపాయత త్వం
 దర్శం దర్శం వరవరమునే దై న్య మస్తద్విధానామ్ ॥ ౧౨
 సత్సమ్మన్తో భవతి హిత మిత్యాత్మ నై పౌపదిప్తం
 శిష్టాచారం ద్రథయితుమిహ శ్రీ సఖో రజ్జధుర్యః ।
 ద్వారం ప్రాప్య ప్రథితవిభ పౌ దేవదేవ స్త్వదీయం
 దృష్టైవ త్వాం వరవరమునే దృశ్య తే పూర్ణ కామః॥ ౧౩
 సోఽయం భూయస్వయముపగతో దేశికై స్సంసదంతే
 శ్శుత్వా గూఢం శతరిపుగిరా మర్థత త్వం త్వదు క్తమ్ ।
 ఆగోపాలం ప్రథయతితరా మద్వితీయం త్వదీయం
 వాచాం దూరం వరవరమునే వై భవం శేషశాయీ॥ ౧౪
 సిద్ధోపాయ స్త్వమిహ సులభో లమ్భయ న్నూరుషాణా
 నజ్ఞాతాంశ్చ ప్రథయసి పునర్య త్తతో దేశిక స్త్వమ్ ।
 దేవీలక్ష్మీ ర్భవసి దయయా వత్సలత్వేనచ త్వం
 కోఽసాయస్త్యాం వరవరమునే మన్య తే నాత్మ సీనమ్॥ ౧౫
 నిత్యం పత్యుః పరిచరణతో వర్ణతో నిర్మలత్వా
 ద్వౌత్వావాచాం విబుధనరితశ్చాతురీ ముద్గిరన్త్యా ।
 శేషశ్రీమానితి రఘుపతే ర స్త రేణాపి వాణీం
 కోనామ త్వాం వరవరమునే కోవిదో నావగన్తుమ్॥ ౧౬
 సత్యంసత్యం పునరితి పురా సారవిద్భిర్యదు క్తం
 బ్రూమశ్శోత్రై శ్శృణుత సుధియో మత్సరం వర్జయిత్వా ।

తత్త్వంవిష్ణుః పరమనుపమం తత్త్వం ప్రాప్యమేవం
 తత్సంప్రాప్తా వరవరమునిరేణో దీర్ఘదశ్శీ॥ ౧౭
 లక్ష్మ్యం యస్తే భవతి భగవంశ్చేతసశ్చతుషోవా
 తుభ్యం ద్రువ్యాస్త్యపి కుమతయో యేవృథా మత్సరేణ॥
 ముక్తిం గచ్ఛేన్ముపితకలుషో మోహ ముద్ధాయ సోఽయం
 నానాభూతా న్వరవరమునే నారకాన్ప్రాప్నుయ్యస్తే ॥ ౧౮
 స్వప్నేఽపి త్వత్పదకమలయోరజ్జలిం కల్పయిత్వా
 శ్రుత్వా యద్వా సకృదపి విభో నామధేయం త్వదీయమ్॥
 నిష్ప్రత్యూహం వరవరమునే మానవః కర్తృబద్ధాన్
 భస్తీకృత్య ప్రవిశతి పరం ప్రాప్యమేవ ప్రదేశమ్॥ ౧౯
 యస్మిన్కింశ్చిద్విధిరపి యథా వీక్షీతుం సత్తుమస్సాన్
 ద్వక్తుం శక్తః కథహ భగవన్ వైభవం తత్త్వదీయమ్ ।
 యస్సర్వజ్ఞస్సఖిలు భగవా నీక్షతే తత్సమగ్రం
 తస్యాపి త్వం వరవరమునే మన్యసే తత్త్వమేకః॥ ౨౦
 కాలోఽనంతః కమలజనుషో న వ్యతీతాః కియస్త
 స్తీర్యజ్జర్జ్య స్త్రణవసలతాః ప్రస్తరోవాప్యభూవమ్॥
 ఇథం వ్యర్థైర్జనిమృతికైరేనసామేవ పాతైః
 ద్విష్టో సోఽహం వరవరమునే దృష్టిగమ్యస్తవాసమ్॥ ౨౧
 ముక్త్యైవ త్వాం వరవరమునే సమృదాం మూలకస్తం
 తేమం కింశ్చిన్నఖిలు సులభం కేశవై కాన్త్యభాజామ్ ।
 దృష్టో దైవాత్తవ పున రనుక్రోశకోశైరవాజై
 ర్నిర్తర్యాదః పశురపి భృశంనీయతే నిర్తలత్వమ్॥ ౨౨
 మర్త్యం కశ్చిద్వరవరమునే మానహీనః ప్రశంస
 న్నాచౌ తస్య ప్రపదనపరః ప్రత్యహం సేవమానః॥

తచ్చేషత్వం నిరయమపి య శ్లాఘ్యమిత్యేవ భుక్తే-
 సోఽయం ప్రాప్తః కథమివ పరాం త్వత్పదై కాస్తవృత్తిమ్॥
 నిత్యానాం యః ప్రథమగణనాం నీయసే శాస్త్రముఖైః
 కృత్యాఽకృత్యా భవసి కమలాభర్తు రేకాస్త మిత్రమ్ ।
 దేవస్సామీ స్వయమిహ భవన్సామ్యజామాతృయోగీ
 భోగీశ త్వద్విముఖమపి మాం భూయసా పశ్యసి త్వమ్॥ ౨౪
 లఙ్ఘాదార్యా దపిచ వచసా మజ్ఞసా సన్నివేశా
 దావిర్బాహ్యైరమలమతిభిర్నిత్యమారాధనియమ్ ।
 ఆశానానైర్వరవరమునే నిత్యముక్తైరభ్యం
 మర్త్యో లబ్ధుం ప్రభవతి కథం మద్విధశ్శ్రీముఖం తే॥ ౨౫
 సారాసారప్రమితరహితస్సర్వథా శాసనం తే
 సద్య శ్శ్రీమన్మహిరకృతాం మాలికామేవ కుర్యామ్ ।
 నోచేదేతద్వరవరమునే దూరదూరశ్శృతీనాం
 మాతా కుర్యాత్పురుషవృషభో మైథిలీభాగధేయమ్॥ ౨౬
 లక్ష్మ్యం త్యక్త్వా యదపి విఫలో జాయతే రామబాణో
 వాణీ దివ్యా వరవరమునే జాతు నైవం త్వదీయా ।
 సోఽయం సర్వం మదభిలషితం వర్షతి శ్రీముఖాబ్ధ
 స్తన్నే నిత్యం తదిహ పరమం ధామ కస్తాద్దురాపమ్॥ ౨౭
 ప్రేమస్థానం వరవరమునే సన్తు సన్త శ్శతం తే
 తుల్యః కోవా వరదగురుణా తేషు నారాయణేన ।
 సానుకోశ స్సతు మయి దృఢం సర్వదోషాస్పదేఽస్మిన్
 మామేవం తే మనసి కురుతే మత్సమః కోహిలోకే॥ ౨౮
 భక్త్యుత్కర్షం దిశతి యది మే పాదపద్మే త్వదీయే
 తస్మాదస్మై భవతి వరదస్సార్థనామా గురుర్మే ।

యద్వా తస్మై వరవరమునే యద్యహం ప్రేమయుక్తో
 ధన్యస్త్యం మామనుభజసి తత్కిన్న * మన్యే యదన్యైః॥
 యత్సమ్మన్థా ద్భవతి సులభం యస్యకస్యాపి లోకే
 ముక్తైర్హితైరపి దురధిగం దైవతం ముక్తిమూలమ్ ।
 తంత్యామేవం వదతి వరదే సాహృదం మే యది స్యా
 త్తస్యైవ స్యా ద్వరవరమునే సన్నిధౌ నిత్యవాసః॥ 30
 సర్వావస్థాసదృశః † విభవాశేషగస్త్యత్ప్రియాణాం
 త్యక్త్వా భర్తు సదపి పరమం ధామ తత్ప్రీతిహేతోః ।
 మగ్నానగ్నౌ వరవరమునే మాదృశా నున్నినీష
 స్త్రావాసో భవసి భగవన్స్తజ్జలం రజ్జిధామ్నః॥ 31
 ప్రత్యూషార్కద్యుతిపరిచయస్తేరపద్మాభితామ్రం
 పశ్యేయం తద్వరవరమునే పాదయుగ్లం త్వదీయమ్ ।
 పాథోబిందుః పరమణురపి స్పర్శవేదీ యదీయో
 భావేభావే విషయముషితాన్పావయత్యేవ లోకాః॥ 32
 నిత్యేలోకే నివసతి పున శ్రీమతి త్కాగతానాం
 దూరీభావః ప్రభవతి పురా దుష్కృతైర్దుర్విపాకైః ।
 సంప్రత్యేవం సకలసులభో యద్యపి త్వం దయాభే
 మామేవైకం వరవరమునే మన్యసే వర్జనీయమ్॥ 33
 త్వత్సమ్మన్థ ప్రణయవిధురో దూరగస్త్యత్ప్రియాణాం
 త్వత్సమ్మన్థ స్తరణవిముఖో వీతరాగస్త్యదుక్తః ।
 త్వత్కైశ్చర్యత్వదుపసదనత్వత్ప్రణామానభిజ్ఞో
 దూయే దూరం వరవరమునే దోషలక్షైకలక్ష్యమ్॥ 34

*. మన్యే. పా॥

† వివిధా. పా॥

ప్రాదుర్భూతప్రచురమతయో యే పరబ్రహ్మసామ్యా
 తృప్త్యస్తస్తత్పదమనుపమం యేపున శ్శుద్ధసత్త్వాః ।
 సర్వైరేతైర్వరవరమునే శశ్వదభ్యర్చితస్తే
 కాఙ్క్ష త్యేతత్కథమయమహో కామకామః సదాబ్జమ్ ॥ 3౫
 ప్రాప్తః క్షేమం ప్రకృతిమధురైః ప్రాగపి త్వత్కటాక్షై
 సోఽయం జన్తు స్త్వదనుభజనం త్వత్తపవాప్తుమిచ్ఛన్ ।
 క్రస్తత్యుచ్చైః కలుషమతిభి స్సంవసన్కామకామైః
 కాలక్షేపో వరవరమునే తత్కథం యుజ్యతే తే ॥ 3౬
 కోఽైరక్షః కుమనసమిమం నిర్మలం కల్పయిత్వా
 హాతుం దూరే వరవరమునే హా కథం యుజ్యతే తే ।
 పాథః పాతుం ప్రయతనపరః పక్షిలం శోధయిత్వా
 పక్షే ముచ్చిన్నునరిదమతః ప్రాప్నుయాదేవ కింవా ॥ 3౭
 కాలః కింస్విన్నభవతి స మే కాక్షి తః కాక్షి తానాం
 యస్మిన్నస్తాదనలజలధే రుత్ప్రుతస్తాం నమస్యే !
 సి క్తశ్శీమన్వరవరమునే శీతలై స్త్వత్కటాక్షై
 ర్మక్తస్తావై రమృతమతులం గాహతే మోదమానః ॥ 3౮
 పారావారప్లవనచతురః కుఞ్జరో వానరాణాం
 వద్వాభర్తుః ప్రియసహచరః పత్రిణా మిశ్వరోవా ।
 వాయుర్భూత్వా సపది యదివా నూర్గ ముల్లఙ్ఘ్య దుర్గం
 కాలేకాలే వరవరమునే కామయే వీక్షితుం త్వామ్ ॥ 3౯
 కామక్రోధక్షుభితహృదయాః కారణం వర్జయిత్వా
 మర్త్యాపమ్యం వరవరమునే యే పునర్నన్వతేతే ।
 దుష్టం తేషామభిమతతయా దుర్వసం దేశముజ్ఞ
 న్నస్తస్సాన్వంతం కథమపి మిథో భావయేయం భవంతమ్ ॥ ౪౦

నామైత తే నవనవరసం నాథ సజ్జీర్త్య సృత్య
 స్మస్తః కర్తుం వరవరమునే నిత్యమిచ్ఛత్యయం త్వామ్।
 అర్ధం నిద్రా హరతి దివసస్యార్ధ మన్యస్మృత్యంసో
 వాసో మూఢైర్మలినమతిభి ర్వాక్సృప్త్యం నిరుద్ధే॥ ౪౧
 అస్తథ్యాయా వరవరమునే యద్యపి త్వమజస్రం
 విశ్వం తావై స్త్రిభిరిభిహితం వీక్ష్య ముహ్యమ్యసహ్యమ్।
 త్సుత్యన్తాపత్సుభితమనసాం కోహి మధ్యే బహూనా
 మేకస్సాన్వదు * స్వయమనుభవన్నేతి చేతఃప్రసాదమ్॥ ౪౨
 సత్త్వోద్యగై స్సకలభువనశ్లాఘనీయైశ్చరిత్రై
 స్త్రయ్యన్తార్థప్రకటనపరై స్సగరగర్భై ర్వచోభిః।
 లోకో తీర్ణం వరవరమునే లోకనామాన్యదృష్ట్యా
 జానాన స్త్వాం కథమపి నమే జాయతా మక్షీగమ్యః॥ ౪౩

కల్యాణై కప్రవణమనసం కల్మషోపప్లుతానాం
 త్వాన్తిస్థేమస్రధిమసమతాశీలవాత్సల్య సిన్ధో।
 త్వమేవాయం వరవరమునే చిన్తయన్నీప్సతి త్వా
 మార్తం శ్రీమన్మృపణమపి మా మర్హసి త్రాతుమేవ ॥ ౪౪

దోషై కాన్తీ దురితజలధి ర్దేశికో దుర్మతీనాం
 మూఢో జన్తుర్ధృవమయమితి శ్రీమతా మోచనీయః।
 వాదూయగ్ధం భవదనుచరై రర్పితం భక్తిసమ్మై
 క్తౌతా కృత్వా వరవరమునే వర్తతాంతత్ర ధన్యః॥ ౪౫
 నిత్యం నిద్రావిగమసమయే నిర్విశజ్జైరనేకై
 స్త్వన్నామైషశ్రుతిసుమధురం గీయమానం త్వదీయై॥

ప్రాయస్తేపాం ప్రపదవపరో నిర్భర స్వత్ప్రియాణాం
 పాదామ్భోజే వరవరమునే పాతుమిచ్చామ్యహం తే॥ ౪౧

అన్తస్సాన్వితం కమపి మధురం మన్త్రమావర్తయన్తి
 ముద్యద్భాష్పస్తిమితనయనా ముజ్జితాశేషవృత్తిమ్ ।
 వ్యాఖ్యాగర్భం వరవరమునే త్వన్ముఖం వీక్షమాణాం
 కొణే లీనః శ్విచిదణురసా సంసదంతా ముపాస్తామ్॥ ౪౨

ఆభిభ్రాణ శ్చరణయుగళీ మర్పితాం త్వత్ప్రసాదా
 ద్వారంవారం వరవరమునే వస్తమానేన మూర్ధ్నా ।
 శృణ్వన్వాచ శ్రుతిశతశిరస్తత్త్వసంజీవనీస్తే
 పశ్యన్తూర్తిం పరిషది సతాం ప్రేక్షణీయా భవేయమ్॥ ౪౩

కాలేయస్తి సకలమలనయనం దేవమారాధయిష్య
 స్మిర్యాసి త్వం వరవరమునే నిత్యయుక్తైస్తవదీయైః ।
 అగ్రేనృత్య స్తయమపి తదా గాహతాం హర్షసిన్ధౌ
 మజ్జంమజ్జంమధువనజుషాం వైభవం యూథపానామ్॥ ౪౪

భూత్వాపశ్చాత్పునరయమథ ప్రియమ్ని గోపాయమానో
 భూయః పార్శ్వద్విలేయసుపమాసాగరం గాహమానః ।
 జల్పన్నువైర్జయజయ విభో జీవజీవేతి వాచం
 కంసన్తార్గం వరవరమునే సావిదల్లోభవేయమ్॥ ౪౫

దేవీ గోదా యతిపతిశతద్వేషిణౌ రజశ్శృణ్ణం
 నీనావాఢో విహగవృషభ శ్రీనిధిస్సిన్ధుకన్యా ।
 సూమానీలాగురుజనవృతః పూరుషశ్చైత్యమీషా
 మగ్రే నిత్యం వరవరముషే రక్షియగ్గంప్రపద్యే॥ ౪౬

శ్చైత్యైర్ద్విత్వైః ప్రియహితపరై రభ్యుతే భద్రవీతే
 క్షుణ్ణం తూర్వాదనవర మలంకుర్వత స్సోపధానమ్॥

అష్టిద్యస్త్వం వరవరమునే రజ్జపత్రాభితామ్రం
 మాతావక్త్రే భుజశిరసి మే వక్షసి న్యాత్మమేణ॥ ౫౨
 అగ్రే పశ్చాదుపరి పరిణో భూతలం పార్శ్వతో మే
 మాతావక్త్రే వపుషిసకలే మానసామ్భారుహేచ !
 దర్శందర్శం వరవరమునే దివ్యమష్టిద్యయస్తే
 నిత్యం మజ్జన్మమృతజలధౌ నిస్తరేయం భవాద్ధిమ్॥ ౫౩
 కర్తాధీనే వపుషి కుమతిః కల్పయన్నాత్మభావం
 దుఃఖే మగ్నః కిమపి సుచిరం దూయతే జన్తురేషః ।
 సర్వవత్సక్త్యా వరవరమునే సమృత్తి త్వత్ప్రసాదా
 ద్దిన్యప్రాప్తం తవపదయుగం దేహి మే సుప్రభాతమ్॥ ౫౪
 యాయా వృత్తిర్కనసి మమ సా జాయతాం సంస్కృతిస్తే
 యోయో జల్పస్సభవతు విభో నామసజ్జీర్తనస్తే ।
 యాయాచేష్టా వపుషి భగవన్నా భవేన్వందనస్తే
 సర్వమ్యూరూ ద్వరవరమునే సమ్యగారాధనస్తే॥ ౫౫
 కామావేశః కలుషమనసా మిన్ద్రియార్థేషు యోఽసా
 భూయో నాథే మమతు శతథా నిర్ధతా మేష భూయా॥
 భూయోఽప్యేవం వరవరమునే పూజనే త్వత్ప్రియాణాం
 భూయోభూయస్త్యదనుభజనైః పూర్ణ కామో భవేయమ్॥ ౫౬
 భక్త్యాభక్త్యే భయవిరహిత స్సర్వతో భక్షయిత్వా
 నేన్యానేవ్యా సమయరహిత స్సేవయా తోషయిత్వా ।
 కృత్యాకృత్యే కిమపి నవిద స్తర్జితం వాపి కృత్వా
 శర్తుం యుక్తం వరవరమునే కాక్షితం త్వత్ప్రియాణామ్॥ ౫౭
 వృత్తిం త్రాతూం వరవరమునే విశ్వతో వీతరాగైః
 పాప్యో సద్భిః పరమిదమసా నేచ్ఛతి బ్రహ్మసామ్యమ్॥

నిర్మర్యాదః పతతు నిరయే నిన్దితైరప్యనలై
 ర్లభ్యా కింశ్చిత్త్వదనుభజనం త్వన్ముఖోల్లాసమూలమ్॥ ౫౮
 నాసా వాసం నభసి పరమే వాఙ్మతి త్వత్ప్రసాదా
 న్నర్త్యావాసో యదిహ సులభః కోఽపి లాభో మహీయాన్ ।
 కించిత్కృత్వా వరవరమునే కేవలం త్వత్ప్రియాణాం
 పశ్యన్ప్రీతిం భవతి భవతో వీక్షితానాం నిధానమ్॥ ౫౯
 అస్తద్భూయ స్త్వమసి వివిధానాత్తన శ్శోభయిత్వా
 పద్మాభర్తుః ప్రతిదినమిహ ప్రేషయన్ప్రాభృతాని ।
 తస్మిన్దివ్యే వరవరమునే ధామని బ్రహ్మసామ్య
 త్పత్రీభూతో భవతి భవతో నైవ కింశ్చిద్దయూయాః॥ ౬౦
 జప్యం నాన్యత్కిమసి యదిమే దివ్యనామ్న స్త్వదీయా
 నైవ ప్రాసాన్యం నయనసులభాదక్షిణ్యుగ్తాశ్చ తే తే ।
 ప్రాప్యం కింశ్చిన్నభవతి పరంప్రేష్యభావాదృతే తే
 భూయాదస్మిన్వరవరమునే భూతతే నిత్యవాసః॥ ౬౧
 మన్త్రో దైవం ఫలమితి మయా వాఙ్మతం యద్యపి స్యా
 న్నధ్యేవాసో మలినమనసామేవమేవం యది స్యాత్ ।
 యద్వా కించిత్త్వదనుభజనం సర్వథా దుర్లభం స్యా
 ద్దేహం త్యక్తుం వరవరమునే దీయతాం నిశ్చయేమ్॥ ౬౨
 ఆచార్యత్వం తదధికమితి ఖ్యాతమామ్నాయముత్తై
 రేషశ్రీమాన్భూతతి భగవాన్శ్రీశ్వాన్వం విహాయ ।
 మన్త్రందాతా వరవరమునే మన్తరత్నం త్వదీయం
 దేవశ్రీమాన్వరవరమునిర్వర్తతే దేశిక త్వే । ౬౩
 ఆత్మానాత్మప్రమితివిహత్పత్య రత్యస్తదూరో
 ఘోరే తాప్రతియకుహరే ఘూర్ణమానో జనోఽయమ్ ।

సాదచ్చాయాం వరవరమునే ప్రాపితో యత్ప్రసాదా

త్తస్మిదేయం తదిహ కిమివ శ్రీనిధేర్విద్యతే తే || ౬౪

విఖ్యాతం యద్రథుకులపతే ర్విశ్వతః త్తాత లేఽస్మి

న్నిత్యోదగ్రం వరవరమునే నిస్సపత్నం మహాత్త్వమ్ |

పశ్యన్నథః ప్రకృతివివశో బాలిశో యాదృశోఽయం

తత్త్వం తస్య ప్రకటయసి మే తాదృశై రేవ యోగైః || ౬౫

లక్ష్మీభర్తుః పరమగురుతాం లక్షయన్తీ గురుణాం

సారమృత్యుక్రమవివరణీ యాహి వాణీ పురాణీ |

లర్థంతస్యాః ప్రథయసి చిరాదన్యతో యద్దురాపం

దివ్యస్తనే వరవరమునే వై భవం దర్శయిత్వా || ౬౬

తత్త్వంయతే కిమపి తపసా తప్యతామప్యప్రీణాం

దూరాద్దూరం వరవరమునే దుష్కృతై కాని నో మే |

వ్యాకుర్వాణః ప్రతిపదమిదం వ్యక్తమేవం దయావా

న్నాథో నై తత్కిమితి జగతి ఖ్యాతయశ్యస్వతీయమ్ || ౬౭

కాలేకాలే కమలజనుషాం నాస్తి కల్పాయుతం కిం

కల్పేకల్పే హరిరవతరన్ కల్పతే కిం నముక్ష్యే |

మృత్వామృత్వా తదపి దురితై రుద్భవన్తో దురనై

రద్యాపి త్వాం వరవరమునే హస్త నై వాశ్రయన్తే || ౬౮

కారాగారే వరవరమునే వర్తమానశ్శరీరే

తాపై రేష త్రిభిరపి చిరం దుస్తరై స్తప్యమానః |

ఇచ్ఛన్తోక్తుం తదపి విషయానేవ లోకః క్షుధార్తో

హితై వ త్వాం విలుతతి బహిర్ద్వారి పృథ్వీపతీనామ్ || ౬౯

మధ్యేమాంసక్షతజగహనం విద్యుజామేవ భోజ్యం

దీనో వ్రాధుం దృఢమితి వపుశ్చేష్టతే రాత్ర్యహని |

భగ్వే తస్మి స్పరిణచుతి యః పాతకీ యాతనార్హో
దేహీ నిత్యో వరవరమునే కేన జిజ్ఞాసనీయః॥ 20

లల్పదల్పం క్షణిక మసకృద్దుష్కృతాన్యేవ కృత్వా
దుఃఖోదగ్రం సుఖమభిలషన్ దుర్లభైరిన్ద్రియాశ్చైః।

మోఘం కృత్వా వరవరమునే ముక్తిమూలం శరీరం
మజ్జత్యస్తే తమసి మనుజ స్త్వపియ స్త్వత్ప్రియాణామ్॥ 21

పశ్యన్నేవ ప్రభవతి జనో నేషీతుం త్వత్ప్రభావం
ప్రాజ్ఞైరుక్తం పునరపి హసన్ దర్శయత్యభ్యసూయామ్ ।

సత్యత్యేనం వరవరమునే నాథ యుక్తం తదస్తిన్
ప్రత్యక్షం త త్పరికలయితుం త త్వమప్రాకృతం తే॥ 22

పత్యోన్నేష పముషితమనఃకల్పమై స్స త్వనిష్ఠైః
స్సజ్జం త్యక్త్వా సగలమపి యస్సేవ్యసే వీతతాగైః ।

తస్మై తుభ్యం వరదామునే దర్శయన్నభ్యసూయాం
కస్తేకృత్వా కిమివ కుమతిః కల్పతా మిష్టసిద్ధ్యై॥ 23

దిష్టం త స్తే యదిహ కృపయా దేవదేవ్రాపదిష్టం
త త్త్వం భూయా ద్వరవరమునే సర్వలోకోపలభ్యమ్।

వ్యక్తే తస్మి నివృజధతి భవ ద్వైభవద్యేషిణో యే
ద్యేషం త్యక్త్వా సపది దురితధ్వంసినీం త్వత్ససర్వామ్॥ 24

కేచిత్స్వేరం వరవరమునే కేశవం సంశ్రయస్తే
* తానప్యన్యే తమపి సుధియస్తోషయన్త్యాత్మసృత్యా ।

త్వత్తో నాన్యత్కిమపి శరణం యన్య సోఽయం త్వదీయో
భృతోన్య నిర్ఘ్నం భవతి భవతః ప్రేయసాం ప్రేమపాత్రమ్॥ 25

దీనే పూర్ణాం భవదనుచరే దేహి దృష్టిం దయార్ద్రాం
 భక్త్యుత్కర్షం వరవరమునే తాదృశం భావయ స్తేమ్ |
 యేన శ్రీమన్ ద్రుణమహమితః ప్రాప్య యుష్మత్పదాబ్జం
 త్వద్విశ్లేషే తనువరహిత స్తత్ర లీనో భవేయమ్ || 2౬

త్వత్పదాబ్జం భవతు భగవన్ దుర్లభం దుష్కుతోమే
 వాసోఽపి స్యా ద్వరవరమునే దూరత స్త్వత్ప్రియాణామ్ |

త్వద్దేవముఖ్యా ద్విఫలజనుషో యే పునస్తూర్ణమేషాం
 దూరీభూతః క్వచనగహనే పూర్ణ కామో భవేయమ్ || 2౭

సింహవ్యాఘ్రా సపది విపినే పన్నగః పావకోవా
 కురుః ప్రాణాస్తకమపి భయం కో విరోధ స్తతోమే |

నైతే దోషగ్రహణరుచయ స్త్వప్రియైర్నిర్నిమితై
 ర్నానాజలై ర్వరవరమునే నాశయ స్త్వన్తిస్థాన్ || 2౮

త్వద్భృత్యానామనుభజతి యస్సర్వతో భృత్యకృత్యం
 తద్భృత్యానా మభిలషతి యస్తాదృశం ప్రేష్యభావమ్ |
 మద్భత్యోఽసావితీ మయి స చే త్సానుకమ్పైరపాజైః
 క్షేమం కుర్యాద్వరవరమునే కింపునశ్శిష్యతే మే || 2౯

క్వాహం క్షుద్రః కులిశహృదయో దుర్క్రతిః క్వాత్కచిన్తా
 త్రయ్యన్తానామసులభతరం తత్పరం క్వాత్కత త్త్వమ్ |
 ఇత్థంభూతే వరవరమునే యత్పునస్సాత్కరూపం
 ద్రష్టుం తత్తత్సమయసదృశం దేహి మే బుద్ధియోగమ్ || ౩౦

సోధుం తావ ద్రఘుపరిబృథో నక్షమ స్త్వ ద్వియోగం
 సద్యః కాఙ్క్షి న్వరవరమునే సన్నికర్షం తవైషః |
 సాయం ప్రాతస్తవ పదయుగం శశ్వదుద్దిశ్య దివ్యం
 ముత్సాన్బాష్పం ముకులితకరో వస్తతే హస్త మూర్ధ్నా || ౩౧

అస్తస్తామ్యసఘపతిరసా వన్తికే త్వమదృష్ట్యా
 చింతాక్రాంతో వరవరమునే చేతసో విశ్రమాయ |
 త్వన్నామైవ శ్రుతిసుఖమితి శ్రోతుకామో ముహూర్తాం
 కృత్యైరన్యైః కిమిహ తదిదం కీర్తయేతి బ్రవీతి || ౧౨
 భుక్త్యై నైవ ప్రథమకబలే యత్త్వయా నోపభుక్తే
 నిద్రా నైవ స్పృశతి సుహృదం త్వంవినా యస్య నేత్రే |
 హీనోయేన త్వమసి సలిగోత్త ప్రమీనోపమానః
 కోఽసౌ సోధుం వరవరమునే రాఘవ స్త్వద్వియోగమ్ || ౧౩
 పత్రం మూలం సలిలమపి యత్పాణినోపాహృతస్తే
 మాత్రా దత్తా దపి బహుమతం పత్యురేతద్రఘూణామ్ |
 శాఖాగేహం వరవరమున్య సమృతం సౌధశృంగం
 భూత్వా వాసో మహదపి వనం భోగభూమి స్త్వయాభూత్ || ౧౪
 అధ్వశ్రాంతిం హరిసి సరసై గార్ద్రశాఖాసమీరైః
 సాదా సంవాహయసి కురుషే పర్ణ శాలాం విశాలామ్ |
 భోజ్యం దత్త్వా వరవరమునే కల్పయన్పుష్పశయ్యాం
 పశ్యన్ధన్యో నిశి రఘుపతిం పాసి పత్నీసహాయమ్ || ౧౫
 పశ్యన్నగ్రే పరిమితహితస్నిగ్ధవాగ్ద్వత్తియోగం
 సద్యశ్శృంగప్రశమనపరం సాన్త్యయన్తమృవన్తమ్ |
 ప్రాజ్ఞో జజ్ఞే సఖిలు భగవాన్ దూయమానో వనాన్తే
 పశ్యాత్కర్తుం వరవరమునే జానకీప్రయోగమ్ || ౧౬
 సుగ్రీవో నశ్వరణమితి యత్సృతం భ్రాతురథి
 పమ్పాతీరే పవనజనుషా భాషితం శోభ నేతే |
 కాలాతీతే కపికులపతౌ దేవ తత్రైవ పశ్యా
 చ్చాపం ధూన్వన్వరవరమునే యద్భవాన్నిగ్రహేఽభూత్ || ౧౭

యస్మిన్ప్రీతిం మనభిలషితా మార్యపుత్రో విధితే
 యేనోపేత స్మరతి నపితు స్సోతిపీఠో గతిరే॥
 ఇత్యేవం త్వాం ప్రతి రఘుపతిప్రేమసీ సద్విశస్తి
 వ్యక్తం దేవీ వరవరమునే తత్త్వమాహ త్వదీయమ్॥ ౮౮
 బాణైర్యస్య జ్వలనవదనై ర్వాహినీ వానరాణాం
 వాత్యాశేగభ్రమితజలఃస్తామసాధర్మ్యమేతి ।
 సోఽయం భగ్నో వరవరమునే మేఘనాద శ్శరైస్తే
 రక్షోనాథః కథమితరథా హన్యశే రాఘవేణ॥ ౮౯
 హిత్వా పృథ్వీం పునరపి దివం ప్రేయసీమశ్నువానాం
 దృష్త్వా శ్రీమద్యదనకమలై దత్తకృష్టిః ప్రసీదత్ ।
 ప్రేమాదగైర్వరవరమునే భృత్యకృత్యైస్త్యస్తదీయై
 ర్మితఃప్రీతిం ప్రతిదినమసౌ శాసితా నైఋతానామ్॥ ౯౦
 సోదర్యేషు త్వమసి దయితో యస్య భృత్య స్సుహృద్వా
 సోధప్ర్యాభూత్త్వయి సహచరే జానకీవిప్రయోగః ।
 ధ్యాయంధ్యాయం వరవరమునే తస్య తే విప్రయోగం
 మన్యేనిద్రా మరతిజనితాం మానయశ్శ్రోగజోఽయమ్ ॥ ౯౧
 ముగ్ధాలోకం ముఖమనుభవన్తోదతే నైవ దేవ్యాః
 స్మిగ్ధాలాపం కపికులపతిం నైవ సింహుత్పాజ్ఞైః ।
 త్వామేవైకం వరవరమునే సోదరం ద్రష్టుకామో
 నాథో నైతి క్వచిదపి రతిం దర్శనే యూథపానామ్॥ ౯౨
 ఏవం దేవ స్వయమభిలషన్నేష తే శేషవృత్తిం
 జజ్ఞే భూయస్తదను జగదానందనో నందనూనుః ।
 దూరీభావం వరవరమునే దుస్సహం పూర్వజస్తే
 ధన్యస్త్యక్త్వా ధయతు సచిరాచ్ఛఙ్గుమా రాఘవస్తామ్॥ ౯౩

పాయంపాయం ప్రణయమధురే పాదపద్మే నృసింహే
పశ్యేయం తత్కిమపి మనసా భావయంతం భవంతం ।

కామక్రోధప్రభృతిరహితైః కాక్షి తన్విత్రసాదై
స్సద్భిస్సాకం వరవరమునే సంతతం వర్తిషీయమ్ ॥

౯౪

పశ్యత్వేనం జనకతనయా పద్మగర్భై రపాజైః
ప్రారబ్ధాని ప్రళమయతు మే భాగధేనుం రఘూకామ్ ।

ఆవిర్యాయా దమలకమబోదగమన్యోః పదం మే
దివ్యం తేజో వరవరమునే దేవదేవ త్వదీయమ్ ॥

౯౫

రామశ్రీయా రవిసుతసఖో వర్ధతాం యూథపాలై
ర్దేవీ తస్మై దితృ కుశలం మైథిలీ నిత్యయోగాత్ ।

సానుక్రోశో జయతు జనయ స్సర్వతస్త్రప్రసాదం
సౌమిత్రీర్తే సఖిలు భగవాన్సమ్యజామాతృయోగీ ॥

౯౬

యస్తాదేలిద్యదుపనిషదా మప్రమేయం ప్రమేయం
కుర్వాణస్తత్సకలసులభం కోమలైరేవ వాక్యైః ।

నీరోగస్త్యం వరదగుణా నిత్యయిక్తో ధరిత్రీం
సాహి శ్రీమ న్వరవరమునే పద్మయోగేర్దినాని ॥

౯౭

అపగతమదమానై రన్తిమోసాయనిష్ఠై
రధిగతపరమార్థైర్ధకామానపేక్షైః ।

నిఖిలజనసుహృద్భిర్భిర్జిత కోగ్రహాభై
ర్వరవరమునిభృత్యైరస్తుమే నిత్యయోగః ॥

౯౮

వరవరమునివర్య చింతా మహంతాముషం తావకీ
మవితమనువర్తమానా నమానావమానానిమాన్ ।

నిరవధిపదభక్తినిష్ఠాననుష్ఠాననిష్ఠానహం
ప్రతిదినమనుభూయ భూయో నభూయానమాయానభూ ॥౯౯

వరవరమునివర్యపాదా పుపాదాయ సాదామినీ
 విలసితవిభవేషు విత్తేషు పుత్తేషు ముక్తేషణాః ।
 కతిచన యతివర్యగోష్ఠీ బహిష్ఠీకృతస్థీవనా
 విజహతి జనిమృత్యునిత్యానువృత్త్యా యదత్యాహితమ్ ॥ ౧౦౦
 నిరవధినిగమా నైవిద్యానిషద్యానజద్యాశయాన్
 యతిపతిపదపద్మబద్ధానుసంధానసంధాయినః ।
 వరవరమునివర్యసమ్మన్విసమ్మన్విసమ్మన్వినః
 ప్రతిదినమనుభూయ భూయో నభూయాసమాయాసభూః ॥ ౧౦౧
 యన్మూలమాశ్వయుజమాస్యవతారమూలం
 కాన్తోవయ స్త్రయమినః కరుణైకసిన్ధోః ।
 ఆసీ దసత్సు గణితస్య మమాపి సత్తా
 మూలం తదేవ జగదభ్యుదయైకమూలమ్ ॥ ౧౦౨
 యదవతరణమూలం ముక్తిమూలం ప్రజానాం
 శతరిపుమునిదృష్టామ్నాయసామ్రాజ్యమూలమ్ ।
 కలికలుషసమాలోన్మూలనే మూలమేత
 త్సభవతు వరయోగీ స స్సమస్తార్థమూలమ్ ॥ ౧౦౩
 మూలం శతారిముఖసూక్తివివేచనాయాః
 కూలజ్కువేరిదుహితు స్సముపాగతస్య ।
 ఆలమ్బనస్య మమ సౌమ్యవరస్య జన్మ
 మూలం విభాతి సతులం వితులంచ చిత్రమ్ ॥ ౧౦౪
 అనుదినమనవదైర్యః పద్యబద్ధైరమిభి
 ర్వరవరమునితత్త్వం వ్యక్త ముద్ఘోషయన్తమ్ ।
 అనుపదమనుగచ్ఛన్నప్రమేయశ్రుతీనా
 మభిలషిత మశేషం సూయతే శేషశాయీ ॥ ౧౦౫

జయతు యశసా తుజ్గం రజ్గం జగత్త్రయమజ్గలం
 జయతు సుచిరం తస్మిన్మామా రమామణిభూషణమ్ ।
 వరదగురుణాసార్థం తస్మై శుభాన్యభివర్ధయ
 న్వరవరమునిః శ్రీమానామానుజో జయతు క్షీతౌ॥ ౧౦౬
 పతతి శతకమేతత్ప్రత్యహం యస్మైజన్తా జానన్
 సహి భవతి నిదానం సమ్పదా మీప్సితానామ్ ।
 ప్రళయతి విపాకం పాతకానాం గురూణాం
 ప్రథయతిచ నిదానం పారమాత్మం భవాభ్యే॥ ౧౦౭

వరవరమునిశతకం సంపూర్ణమ్.

— —

పూర్వదినచర్య

సామ్యజామాతృయోగీంద్ర చరణామ్బుజ పట్పదమ్ ।

దేవరాజగురుం వందే దివ్యజ్ఞానప్రదం శుభమ్ ॥

అజ్ఞేకవేరకన్యాయాస్తుజ్ఞే భవనమజ్గలే ।
 రజ్జేధామ్ని సుఖాసీనం వందే వరవరమ్మనిమ్॥ ౧
 మయి ప్రవిశతి శ్రీమన్మన్దిరం రజ్జశాయినిః ।
 పత్యుః పదామ్బుజం ద్రష్టుమాయాన్తమవిదూరతః॥ ౨
 సుధానిధిమివ సైవ్వరస్వీకృతోదగ్రవిగ్రహమ్ ।
 ప్రసన్నార్కప్రతీకాశప్రకాశపరివేష్టితమ్॥ ౩
 పార్శ్వతః పాణిపద్మాభ్యాం పరిగృహ్య భవత్ప్రియా ।
 విన్యస్తంతం శనైరక్ష్యే మృదుతా మేదినీతలే॥ ౪

అమూనకోమలాకారమాతామవిమలామృరమ్ ।	
అపీనవిపులోరస్క మాజానుభుజభూషణమ్॥	౫
మృణాలతస్తుసంతాన సంస్థానధవలత్విషా ।	
శోభితం యజ్ఞ సూత్రేణ నాభిబిమ్బసనాభినా॥	౬
అమౌఘబీజమాలాభి రభిజాశభుజా న్తరమ్ ।	
ఊర్ధ్వపుణ్డైరుపశ్చిష్టముచితస్థానలక్షణైః॥	
కాశ్చీరకేసరస్తోమ కడారస్నిగ్ధగోచిషా ।	
కాశేయేన సమిద్ధానం స్కంధమాలావలమ్బినా॥	౭
మస్త్రరత్నానుసంధాన సంతతస్ఫురితాధరమ్ ।	
తదగత త్వనిధ్యాన సన్నద్ధ పులకోద్ధిమమ్॥	౮
స్వయమానముఖామౌఘం దయమానదృశ్యలమ్ ।	
మయి ప్రసాదప్రవణం మధురోదారభాషణమ్ ॥	౧౦
ఆత్మలాభాత్పరం కింఞ్చి దన్యన్నాస్తీతి నిశ్చయాత్ ।	
అక్షీక ర్తుమివ ప్రాప్త మకింఞ్చన మిమజ్జనమ్॥	౧౧
భవంతమేవ నీరన్ధ్రం పశ్యన్వశ్యేనచేతసా ।	
మునే వరవరస్వామి ముహుస్తామేవ కీర్తయన్॥	౧౨
త్వదన్యవిషయస్పర్శ విముఖై రభిలేన్ద్రియైః ।	
భవేయం భవదుఃఖానా మసహ్యానామనాస్పదమ్॥	౧౩
* పరేద్యుఃపశ్చిమేయామే యామిన్యా స్సముపస్థితే ।	
ప్రబుద్ధ్యశరణం గత్వా పరాజ్ఞురుపరమ్పరామ్ ॥	౧౪
ధ్యాత్వా రహస్యత్రితయం తత్త్వయాథాత్మ్యదర్శణమ్ ।	
పరవ్యూహాదికాః పత్న్యః ప్రకారాః ప్రణిధాయచ॥	౧౫

- తతః ప్రత్యుపసి స్నాత్వా కృత్వా పౌర్వాహ్నికీః క్రియాః ।
యతీంద్రచరణద్వంద్వ ప్రవణేనైవ చేతసా॥ ౧౬
- అథ రజ్జునిధిం సమ్యగభిగమ్య నిజంప్రభుమ్ ।
శ్రీనిధానం శనై స్తస్య శోధయిత్వా పదద్వయమ్॥
- తత స్తతస్నిధి స్తమ్భ మూలభూతలభూషణమ్ ।
ప్రాజ్ఞుఖం సుఖమాసీనం ప్రసాదమధురస్థితమ్॥ ౧౮
- భృతైః ప్రియ హితైః కాగ్రైః ప్రేమపూర్వ ముపాసితమ్ ।
తత్త్వార్థనానుసారేణ సంస్కారాన్ సంవిధాయ మే॥ ౧౯
- అనుకమ్పాపరీవాహై రభిషేచనపూర్వకమ్ ।
దివ్యం పదద్వయం దత్వా దీప్తంప్రణమతో మమ॥ ౨౦
- సాక్షాత్పలై కలక్ష్యత్వప్రతిపత్తిపవిత్రతమ్ ।
మస్త్యరత్నం ప్రయచ్ఛంతం వందే వరవరమ్మనిమ్॥ ౨౧
- తతస్సార్థం వినిగత్య భృతైః స్థిత్యానపాయభిః ।
శ్రీరజ్జమజ్జలం ద్రవ్యం పురుషా భుజగేశయమ్॥ ౨౨
- మహతి శ్రీమతి ద్వారే గోపురం చతురాననమ్ ।
ప్రణిపత్య శనై రస్తః ప్రవిశంతం భజామి తమ్॥ ౨౩
- దేవీ గోదా యతిశతశః ద్వేషిణౌ రజ్జశృజం
సేనానాథో విహగవృషభః శ్రీనిధి స్థిన్ధుకన్యా
భూమాసీలాగురుజనవృతః పూరుషశ్చేత్యమిషా
మగ్రే నిత్యం వరవరమునే రక్షియిక్తుం ప్రపద్యే॥ ౨౪
- మజ్జలాశాసనం కృత్వా తత్రతత్ర యథోచితమ్ ।
ధామ్న స్తస్మా ద్వినిష్క్రమ్య ప్రవిశ్య స్వం నికేతనమ్॥ ౨౫
- అథ శ్రీకైలనాథార్యనామ్ని శ్రీమతి మణ్డపే ।
తదక్షిపజ్జుచద్వంద్వచ్చాయామధ్యనివాసినామ్॥ ౨౬

తత్త్వం దివ్యప్రబంధానాం సారం సంసారవైరిణామ్ ।
 సరసం సరహస్యానాం వ్యాచక్షణం సమామి తమ్ ॥ ౨౭
 తతస్త్వచరణామృజ స్పర్శసమ్పన్నసౌరభైః ।
 పావనై రర్థినస్తీర్థైర్భావయంతం భజామి తమ్ ॥ ౨౮
 ఆరాధ్య శ్రీనిధిం పశ్చా దనుయాగం విధాయచ ।
 ప్రసాదపాత్రం మాం కృత్వా పశ్యంతం భావయామి తమ్ ॥
 తతశ్చేత సమాధాయ పురుషే పుష్కరేక్షణే ।
 ఉత్తంసితకరద్వంద్వ ముపవిష్ట ముపహ్వరే ॥ ౩౦
 అబ్జాసనస్థ మవదాతనుజాతమూర్తి
 మామీలితాక్ష మను సంహితమన్త్రరత్నమ్ ।
 ఆనమ్రమాలిభి రుపాసిత మన్తరజ్జై
 ర్నిత్యం మునిం వరవరం నిభృతో భజామి ॥ ౩౧
 తతశ్శుభాశ్రయే తస్మిన్నిమగ్న నిభృతం మనః ।
 యతీన్ద్రప్రపాదం కర్తుం యతమానం సమామి తమ్ ॥ ౩౨

ఉత్తర దిన చర్యా.

అథ గోష్ఠీం గరిష్ఠానా మధిష్ఠాయ సుమేధసామ్ ।
 వాక్యాలంకృతీ * వాక్యానాం వ్యాఖ్యాతారం సమామితమ్ ॥
 సాయంతనం తతః కృత్వా సమ్యగారాధనం హరేః ।
 స్వైరాలావై శ్శుభైశ్శ్రోత్రాన్ సన్దయంతం సమామి తమ్ ॥
 తతః కనకపర్యజ్జే తరుణద్యుమణిద్యుతౌ ।
 విశాలవిమలశక్తి తుల్యతూలాసనోజ్జ్వలే ॥ ౩౩

సమగ్రసారభోద్ధారనిరస్తరదిగస్తరే ।

సోపధానే సుఖాసీనం సుకుమారే వరాసనే॥

౪

ఉన్నీలత్పద్మగర్భద్యుతితలముపరి క్షీరసజ్ఘాతశారం

రాకాచద్వప్రకాశప్రచురనఖమణిద్యోతవిద్యోతమానమ్ ।

అజ్జుల్యగ్రేషు కిశ్చిన్నతమతిమృదులం రమ్యజామాతృయోగీ

దివ్యం తత్పాదయుగ్లం దితతు శిరసి మే దేశికేంద్రోగయాలుః॥

త్వం మే బంధుస్త్వమసి జనకస్త్వం సఖా దేశిక స్త్వం

విద్యా వృత్తం సుకృతమతులం విత్తమవృత్తమం త్వమ్ ।

ఆత్మా శేషీ భవసి భగవన్నాస్తర శ్శాసితా త్వం

యద్వా సర్వం వరవరమునే యశ్యదాత్మానురూపమ్॥

౬

అగ్రే పశ్యా దుపరి పరిశో భూతలం పార్శ్వతో మే

మాలానక్త్రే వపుషి సకలే మానసామృగహేచ ।

దర్శం దర్శం వరవరమునే దివ్యమక్ష్యోన్వయస్తే

నిత్యమృజ్జన్నమృతజలఘౌ నిస్తరేయం భవాభిమ్॥

౭

కర్తాధీనే వపుషి కుమతిః కల యన్నాత్మభావం

దుఃఖే మగ్నః కిమపి సుచిరం దూయతే జన్తురేషుః ।

సర్వం త్యక్త్వా వరవరమునే సప్రమృతి త్వత్ప్రసాదా

ద్దివ్యం ప్రాప్తం తవ పదయుగం దేహి మే సుప్రభాతమ్॥

౮

యా రూ వృత్తి ర్కససి మమ సా జాయతాం సంస్కృతిస్తే

యోయో జ్వస్య భవతు విభో నామసక్ష్యైర్తనం తే ।

యాయా చేష్టా వపుషి భగవన్ నా భవేన్వందనం తే

సర్వం భూయా న్వరవరమునే సమ్యగారాధనం నే॥

౯

యదనుచావిధేయై ర్జాతు నృప్తోఽపితస్త్రి

రుచిరవరమునీన్ద్రే రూఢభావౌ భవేయమ్ ।

దృఢతరమతియాతోదు స్వజానర్థకామాన్

జనిజలధితానాం జామతే కర్ణధారః॥ ౧౦

అపగతమదమానైరన్తిమోపాయనిష్ఠై

రధిగతపరమార్థైరర్థకామానపేక్షైః ।

నిఖిలజనసుహృద్భిర్నిర్జితకోధలోభై

ర్వరవరమునిభృత్యైరస్తు మే నిత్యయోగః॥ ౧౧

ఇతిస్తుతినిబద్ధేన సూచితస్వమనీషితాన్ ।

భృత్యాన్ప్రేమార్ద్రయా దృప్త్యా సిద్ధుస్తగచిస్తయామితమ్॥

అథ భృత్యా ననుస్మయ్య కృత్వా చేత శ్శుభాశ్రయే ।

శయనీయం పరిష్కృత్య శయానం తు స్తరామ్యహమ్॥ ౧౩

దినచర్యా మిమాం దివ్యాం సౌమ్యజామాతృయోగినః ।

భక్త్యా నిత్య మనుభ్యాయ న్నాప్నోతి పరమం పదమ్॥ ౧౪

ప్రపద్యే పదపద్మాని పరమప్రేమసమ్పదామ్ ।

సౌమ్యజామాతృయోగీన్ద్రచరణైకజహం సతామ్॥ ౧౫

సమృత్స్విరూపానుగుణైవ యస్మిన్

సర్వోత్తరో యత్ర మఃకిప్రసాదః ।

సద్భిస్సమం *దైవతమేవ దేశం

ప్రాప్తం ప్రపద్యే భవదఙ్గిమూలమ్॥ ౧౬

యన్మూల మాశ్వయుజమాస్యవతారమూలం

కాన్తోపయన్త్రయమిసగి కరుణైకసిన్ధోః ।

అసీ దసత్సు గణితస్య మమాపి సతా

మూలం తదేవ జగదభ్యుదయైకమూలమ్॥ ౧౭

శ్రీమద్రజ్జం జయతు పరమం ధామ తేజోనిధానం
 భూమా తస్మి స్థవశు కుశలీ కోఽపి భూమాసహాయః ।
 దివ్యం తస్మై దిశతు విభవం దేశికో దేశికానాం
 కాలేకాలే వరవరమునిః కల్పయన్తజ్జలాని॥ ౧౮
 సచేదామానుజేత్యేషా చతురా చతురక్షరీ ।
 కామవస్థాప్రప్రపద్యంతే జన్తపౌ హన్త మాదృశః॥ ౧౯
 పుణ్యామౌఘాభవికాసాయ పాపధ్వాన్తక్షియాయచ ।
 శ్రీమా నావిరభూ ద్భూమా రామానుజ దివాకిరః॥ ౨౦
 తృణీకృతవిరిఞ్చాదినిర్భూతవిహూతయః ।
 రామానుజపదామౌఘాభసమాశ్రయణశాలినః॥ ౨౧
 ఉత్తర దినదర్యా సమాస్తా.
 శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీమద్వరవరమునిశతకమ్.

వేదాన్తదేశికకటాక్షవిప్లవబోధం
 కాన్తోపయన్తయమినఃకరుణైకపాత్రమ్ ।
 ఎత్సాన్యవాయమనపద్యగుణైరుపేతిం
 భక్త్యా భజామి పరివాదిభయంకరార్యమ్॥
 మూలేఽవతీర్ణమిహ మూలమనూదితార్థ
 తత్త్వావబోధనుఖతాం వసుధాం విధాతుమ్ ।
 రామానుజార్యచరణామ్బుజచచ్ఛరీకం
 రమ్యాపయన్తయమినం శరణం ప్రపద్యే॥ ౧
 యదవతరణమూలం ముక్తిమూలం ప్రజానాం
 శరరిపుమునిదృష్టామ్నాయసామ్రాజ్యమూలమ్ ।

కలికలుషసమూలోన్మూలనే మూలమిధనే
సభవతు వరయోగీ సస్సమస్తార్థమూలమ్॥ ౨

జనివిపదపవాదౌ యస్య సాదౌ విదస్త
స్సతతమపి మహాస్త సాస్విస్తపప్రౌద్యహన్తి ।
స జయతి భజదస్తర్ధాస్తకల్పాస్తభాను
ర్నిరవధిగుణకాంతోహస్త కాంతోపయన్తా॥ ౩

ఇధే వాక్యవిభూషణస్య మహతోయద్భూషణం*పోషణం [ణం]
యత్పదామ్బురుహద్వయం సుమనసాం మూర్ధ్నస్సదాభూష
యద్భక్తాః పరజః కణో వితనుతే దుఃఖోదధేశోషణం
వస్తేకాస్తవరం ముని తమనఘం నిత్యం కలేర్భిషణమ్॥ ౪
యత్పదామ్బుజసంశ్రయేణ విమలా యల్లబ్ధబోధోజ్జ్వలా
యత్సేవైకరసా స్వశిష్యనివహవ్యాప్తాః పులాశాస్తరాః ।
ప్రఖ్యాతా హి వరప్రదప్రభృతయస్తే నిత్యసిద్ధౌపమా
స్తస్తాత్మాస్తవరాన్తునే రనుపమాద్దేవం పరం నాద్రియే॥ ౫

యత్సుక్తైకరసా యదజ్ఞియుగలీసేవైకహేవాకినో
యద్వాత్సల్యదయాదిసద్గుణగణాకూపారమగ్నాశయాః ।
మన్యస్తేన పరం విముక్తికణం సంతోయదాలోకనా
త్తన్యాన్న సుశుభాన్యవేలమహిమా కాంతోపయన్తా మునిః॥
యద్వాణీ శతవై రిసూక్తితరుణీమాజ్జల్యదీపావలి
ర్యదీప్తో స్వశరవ్య సర్వజనతాసర్వార్థచిన్తామణిః ।
యన్తూర్తి ర్భజదార్తి భజనచణాం సూక్తిం వివక్త్యజ్ఞానా
భూయాన్న సతతం స మే హృది గురుః కాంతోపయన్తా మునిః॥ ౬

అవాగ్భూషాజుష్టైరభువనగురుఁ పేమభరితై

రమూలక్షోద్భూతై రవరదగురూపాసితపదైః ।

కృతం తైస్తై స్సర్వైర్గురుభి రమహాయోగిభిరితి

వ్యవస్యస్త స్సన్తో హృది మమ ల సన్తు ప్రతికలమ్॥ ౮

సఖిల్వవరయోగినాం భజనతః ఫలస్యోద్భవ

స్తదన్యవిముఖా స్సదా వరమునిం భజన్వం జనాః ।

తదజ్ఞిభజనం సకృత్కృతమశేషతో దుష్కృతం

నివారయతి భూయసీం శ్రియ మనుత్తమాం పుష్కతి॥ ౯

సురాహారాసారీకరణచణయత్సూక్తిలహరీ

గరీయస్తా స్తోతుం ప్రభవతి న వాచస్పతిరపి ।

సన స్తన్యాదన్యాదృశమహిమశాలీ వరవరో

మునీన్ద్రో ని స్తన్ద్రః కుశలమనువేలం గురువరః॥ ౧౦

కలానిధిశిరోమణిః ద్వితమనోభవ్రా య ద్వచ

స్సుధాశనతరజ్జీవీ దధదనారతిం మూర్ధని

శివ్రాపి యదుపాశ్రితో విషమదృష్టితామూరగ

స్స మే దిశతు మజ్జలం వరవరో మునీనాం వరః॥ ౧౧

కల్యాణాచలధర్మభాగసమగు ర్యత్సంశ్రితో భూతిమాన్

బిభ్రద్యస్యకలానిధేఃకిలకలామూర్ధ్నాభృశం నిర్మలామ్॥

క్షప్తాహీనవిభూషణఃస్థరజిత స్సాయుజ్య మాటికే తే

సోఽవ్యాన్న స్సతితం మునిర్వరవరోఽనన్యార్హ తేజోనిధిః॥ ౧౨

యద్యక్తో నాభిభూతో మదనమథనకృద్వాగ్విలాసైకభూమి

ర్నాటికస్థోఽకృతోక్తివ్యవహృతిచతురాస్యత్వసంప్రాప్తభూమా

సంప్రాప్యనన్యలభ్యాం కమలభవతులా మేధతే సత్యభామా

సోఽవ్యాన్నః త్వాన్తిసిద్ధుర్నిరవధిమహిమా సౌమ్యజామాత్య
శిరసి నమాతాం యత్పదామ్యః కలానిధిమాలితా [యోగీ॥
జయతి వరదాచార్యాదీనా మనస్యసమాశ్రయా ।

సహి వరముని స్సాత్మాన్నారాయణస్తతవత త
చ్చరణశరణా స్సర్వేఽప్యుర్వాన్యం తరన్తిభవార్ణవమ్ ॥ ౧౪
జలజనిలయాకాన్తోఽనస్తద్విజ్ఞోత్తమసేవితో
జలజవిలసత్పాణిర్నిత్యం కరిస్థసుదర్శనః ।

సకలసుమనోవైరివ్రాతావలేపవిలోపకృ
న్మధురిపుతులాకాన్తః కాన్తోపయన్త్రమునీశ్వరః ॥ ౧౫

యద్వాగ్జాలం మధుజిడతనుచ్ఛేదినాలీకవాసో
తక్మత్తోద్వృత్తాసురసురవరైస్సాడిరిసేవ్యమానమ్ ।
పద్మావాసాక్షితిధరితువాక్చుచీకాన్తభూతైః
కాన్త్యా కాన్తం స జయతు మహాయోగికాన్తోపయన్తా ॥

హృద్యా యస్య సరస్వతీ సువిమలా తాపానశేషానపి
ద్రాగఃస్థూలయతి శ్రుతాపి భవిరాం శుద్ధిం విధితే పరామ్ ।
భజన్తే నైతి కదాపి కుత్రచిదపి ప్రాప్తాపి గమ్యారతాం
సోఽవ్యాన్తామతివేలవైభవనిధిః కాన్తోపయన్తా మునిః ॥ ౧౬

సమిధే యత్సూక్తి స్సకలసుమనోహాలివిధృతా
శివత్వం సర్వేషామపి విదిధతి స్వాస్వయవతామ్ ।
విధోత్యాసన్నా నిరవధికపూర్త్యా విలసత
స్సదా గజ్జోత్తుజ్గా జయతి సముని స్సుస్థరవరః ॥ ౧౭

సూర్యానందవిధాయినీతి యమనా కాన్తోపయన్తర్మునే
ర్వాణీవ వ్యవహారభాగ్యవతు సా కిం తావతాఽస్యాస్సమా ।

శుద్ధేయం నహి సా స్వకం శ్రీతవతాం తాపాన శేషానియం
సర్వేషాం వినివార్య కర్తుమమితం శ్రేయః క్షమా నై వ సా॥
వివారతి యమునాయాస్సోతిసీవాతిహృద్యే
వచసి మనసిచ శ్రీమాధశ్చై యస్య నిత్యమ్।
నిరుపమమహిమానం యోగినం తం మహా స్తం
నిరవధిగుణకా స్తం చి స్తయ స్వా స్త నిత్యమ్॥ ౨౦
కృతానగాహ జనతా యదీయ

సారస్వతప్రోతిసి తుజ్జభద్రా ।

సంసేవ్యమానా కవిభి స్సమిధే

పాయాత్స నః కా స్తవరో మునీంద్రః॥

౨౧

యద్వాణీ మధురా మవాప్య సుధియ స్సా కేతధామత్యజో
మాయాసజ్జవిదూరగాశ్చ సుతరాం సంతృక్తకాశ్చాశ్రయాః।
కాశ్చాన్యదిష్వపి నిస్స ప్పహాశ్చ సతతం రామానుజై కా స్తినో
రాజ స్తే సతనోతు సుందరవరో యోగీశ్వరో నశ్శుభమ్॥ ౨౨

యద్వాణీ మపరాజితాం మధుజదుల్లాసాస్పదం సంతతం

శేషాహీనబలద్విజేంద్రమహితాం ముక్తావలీబన్ధరామ్

శుద్ధ స్సంప్రతిపద్య హృష్యతి జనో నోపైతి వాపోత్తర

స్తస్మాత్కా స్తవరాన్తు నేరనుపమా దైవం పరం నాశ్రయే॥ ౨౩

యద్వాణీ విరజావగాహనకలాఘాతాత్ నామాత్మనాం

ప్రజ్ఞాతర్జితినిర్జరేశ్వరగురుప్రాధిం సమాఘాత తే ।

భక్తిః శ్రీశతదీయదేశికపదాధారా జరీబృభ్యతే

ముక్తిర్యాతి కరాపచేయఫలతాం సోఽవ్యాద్యరోఽస్మాన్మనః॥

యచ్ఛిష్యా స్తిప్యడిమ్భప్రతిమకుమతిదు స్తర్కసంపర్కజాత

త్రయ్యస్తస్వాపరూపప్రతిమనిరవధిధ్వాన్తకల్పాన్తసూర్యాః।

శ్రీమద్రామానుజాశ్వాదితమతమమతామూర్తయః కీర్తిమనో
జాగ్రత్వస్వైరమస్తాద్వరవరమునయేన స్తనిస్తుల్యభూమ్నః॥

అనిమిషతను ర్భ్రహ్మ నిర్వేదభావనిబద్ధనం

భజతి కిల యశ్శ్రీమన్మత్స్యవతారతులాం హరేః ।

స జయతి సతాం సంఘ సౌమ్యోపయన్త్రసమాశ్రయ

స్తమిహ సతతం చేత స్సేవస్వ సద్గుణశేవధిమ్॥

౨౬

ప్రాపయన్నమృతకాక్షిణోఽమృతం

మన్దరాగభరణేఽపి సాదరః ।

దివ్యకూర్మసదృశో యదాశ్రిత

స్సద్గుణోఽవతు స మాం వరోమునిః॥

౨౭

సౌకర్యవాక్యత్పదభక్తిశాలీ

భవాభిమగ్నోద్ధరణప్రవీణః ।

ఆటీకతేహ్యద్యకిచేరభిఖ్యాం

మునిస్సనః పాతు వరోపయన్తా॥

౨౮

హిరణ్యజిద్యత్పదభక్తిశాలీ

నృసింహభావం ప్రకటికరోతి ।

సమే విధత్తా మతులానుభావై

వరోపయన్తా కుశలాన్యజస్రమ్॥

౨౯

భజతేకిల వామనోపమాం

సుమనోవై రిబలిన్తయం హరణ్ ।

శుభవిక్రమభృద్యదాశ్రిత

స్తముపాసే వరయోగి శేఖరమ్॥

౩౦

మహీభరకుదృగ్బలశ్చ పణదక్షిణాజోభృతో

యదక్షిన్తముపాశ్రయాః పరశురామసాగర్మ్యగాః ।

జయ స్త్యఖిలపాపభీమహితవిష్ణుధర్మాన్వితా
స్స నో వరవరో ముని ర్వితరతు శ్రియం సంతతమ్॥ 30

సహజానఘలక్ష్మణాన్వితా
వసుమత్యుద్భవయా శ్రియోజ్వలాః।
రఘువర్యసమా యదాశ్రితా
వరయోగీ స శుభం తనోతు నః॥ 31

అధిగతబలభద్రాభిఖ్యయా యత్పదాబ్జ
ప్రవణజనసమప్త్యా వాసుదేవాగ్రజస్య।
అనితరజనలభ్యా లభ్యతే సామ్యలక్ష్మీ
స్సజయతి వరయోగీ నిస్తులావేలభూమా॥ 32

సధర్మజాతార్జునచిత్తహర్ష
ప్రధ్వంసిపక్షుక్షపణప్రవీణాః।
యదాశ్రయాః కృష్ణతులాం భజన్తే
పాయా త్స నః కాన్తవరో మునీంద్రాః॥ 33

కలిదోషమశేషతః క్షితౌ
క్షుపయన్ కల్కితులావిహారభూః।

యదుపాశ్రితసజ్జన స్సన
స్సతతం సామ్యవరోభిరక్షతు॥ 34

అహీనభోగప్రవణస్సమిధే
శ్రీరఙ్గధామా కిల రఙ్గభర్తుః।
సాధర్మ్యమాసాద్య యదజ్ఞిభక్తః
పాయాత్స న సామ్యవరోమునీంద్రాః॥ 35

వృషాచలస్థితిం భజన్వహన్ననారతం శ్రియం
సుదుర్లభాగమాఖిలార్థదానకేలికీర్తిమాన్।

విభాతి వేంకటేశవద్యదక్షిణసేనినాం గణ
స్సనస్తనోతు మజ్జలం వరోపమస్తృదేశికః॥

32

భక్తాఖిలాధిగమైకహేతుం
శ్రీపుణ్యకోట్యాతనం యదీయమ్।

విదన్తి సన్తో వరదేన తుల్యం
వరో మునిర్న స్స తనోతు భద్రమ్॥

33

కాస్తం వరం ప్రాప్య సతీ మదీయా
మతిః పరస్మిన్నురుషే విరక్తా।

తత్సద్గుణాస్వాదరసైకలోలా
పతివ్రతోదాహరణత్వ మేతుం॥

34

సరసి కృతవిహారం భ్యానమాత్రేణ పుంసాం
శమితినకలతాపే హంససంసేవ్యమానే।

భజతి ముదమవేలాం సంతతం యస్య చేత
స్సభవతు వరయోగీ మానసే మామకీనే॥

౪౦

సారాసారవివేచనైకరసికం సారస్వతం సారసం
సారాహారఝరీసహోదరపరీపాకేన లోకోత్తరమ్।

భక్త్యా శీలయత స్సుశీలజనతోత్తంసం పదాబ్జద్వయం
నిత్యం చింతయ చిత్త సాదరభరం సామ్యాపయన్తుర్మనేః॥

భూతార్థస్వోక్తిసందర్శితనిగమశిఖాసూధతత్త్వార్థజాతే
భూతాభ్యో యోగివర్యే భగవతి సతతం భక్తితో లగ్నచిత్తమ్।

సేవస్వస్వాంత కాస్తం నిరవధికగుణైః త్వాన్తికారుణ్యముఖ్యైః
కాస్తం జామాతరం తం నిరవధికగుణాస్వాదముక్తాన్యసజ్జమ్॥

మహదాహ్వాయపాదపద్మయో
ర్నహదుత్తంసితయోర్నధువ్రతమ్ ।

వరయోగినమేవ సాదరం

మతిరాసీదతు మామికాఽన్వహమ్॥

౪౩

శ్రీవిష్ణుచిత్తపదపద్మరజోనుషజ్ఞా

చ్చిత్తం యదీయ మరజస్కతయా సమిధే॥

అవ్యాజవత్సృతయా ప్రథితస్సదాఽస్తా

నవ్యాత్స సుందరవరో మునిసార్వభౌమః॥

౪౪

క్షీరం శర్కరయేవ యద్విహితయా సాభిఖ్యయా వ్యాఖ్యయా

శ్రీగోదాగురుభారతీ సుమహితా పుష్టాతి సామాధురీమ్॥

తస్య శ్రీపదపద్మయుగ్మమనిశంకాన్తోపయన్తురునేః

స్తారంస్తారమహం విధూతదురితో యాచూమనాయాసతః॥౪౫

యత్కృతాన్తజ్జలాశాసనాదన్వహం

మజ్జలాని శ్రియో నల్లభో విన్దతి॥

తస్య గోదాగురోర్జ్జలాశాసనం

కుర్వతే స్యాన్తహయోగినే మజ్జలమ్॥

౪౬

క్షోణీసారపురీకృతావతరణే స్వీయోక్తిసందర్శితా

శేషామ్నాయశిరోరహస్యనికరే శ్రీభక్తిసారే మునా॥

భక్త్యా భూషితమానసే వరమునౌ భక్తిం పదాం భిభ్రతో

భక్త్యా నిత్యముపాసిషీయ విలసత్తద్భక్తిధన్యానహమ్॥ ౪౭

యచ్చిత్తం రఘుశేఖరాఙ్గికమలద్వంద్వకబద్ధీకృతం

తస్యశ్రీకులశేఖరస్య పదయోస్సుక్తాచ సక్తాశయమ్॥

తద్వద్రజ్జభుజ్జపుజ్జవగిరిపేమానువిధాశయం

చేతః కాన్తవరం విభాషయ సదా యోగీశ్వరం సాదరమ్॥ ౪౮

శీరజ్గాధిపదివ్యమజ్జలవపుస్సాన్దర్య సారామృత

ప్రసాతోమగ్నమునీన్ద్రవాహనగణోదస్వన్నిమగ్నాశయమ్ |
చేతః శాస్తవరం విచిన్తయ మునిం యచ్చిన్తనం సంతతం
కుర్వన్తోహి విదన్తి దైవమపరం సన్తోస యన్తాత్పరమ్ || ౪౯
యత్పాదరేణువహనేన సుగన్ధమాలి

స్తం బ్రహ్మబన్ధ మధిగచ్ఛతి ముక్తబన్ధః |
తద్విష్ణుభక్తపదరేణుమునీన్ద్రభక్తం
కాన్తోపయస్తృముని మన్వహ మాశ్రయేయమ్ || ౫౦

యత్పాదుకాత్వమధిగచ్ఛతి సంయమిన్ద్ర
స్తస్మిన్మనా వకులమాలిని బద్ధభావమ్ |
తత్సక్తిసాగరచతుష్టయపూర్ణచన్ద్రం
సౌమ్యోపయస్తృయమిసం శరణం వృణేహమ్ || ౫౧

మూర్త్యో భక్తిభూమా మురరిపుపదయోర్యన్తహిమ్నః
కలాపి వ్యాసాదీనామలభ్యాభుజగవిహగరాట్ సైన్యభృద్విన్త
యాయా యత్సక్తీనాం గరిష్ఠే స్పృహయతి సకలోఽప్యగ
మోఽపౌరుషేయస్తస్మిన్స్వస్థాత్ భారశ్శతజతి వరయోగ్యస్త
మేస్వస్తిభూమ్నే || ౫౨

శతారాతిశ్రీమద్వదనసరసీజాతమిహిర
స్తదీయ శ్రీపాదామ్బుజమధుకరస్తస్య వచసామ్ |
చతుర్ణాం సిన్ధూనా మమృతకిరణో భక్తజనతా
సురద్రుః పాయాన్తాం వరమునివరోఽవేలమహిమా || ౫౩

శతరీపుమునిదృష్టామ్నాయగూఢార్థతత్త్వ
ప్రకటనపటులోకాచార్యసూక్త్యర్థజాతమ్ |
వ్యపృణత భవభాజాం గుప్తయేయః కృపావాక్
వతు స వరయోగీ శ్రేయసే భూయసే నః || ౫౪

తాదృక్సరభూషదృష్టచతురామ్నాయాజ్ఞచటాత్మక
 స్వాక్యా నన్దితకేశవః కిల కలిప్రధ్వంసియోగీశ్వరః |
 నిత్యోద్బుద్ధయదీయహృత్సరసిజే పుష్టాతి హంసశ్రియం
 సశ్రీయాంసి తనోతు నః ప్రతికలం కాన్తోపయన్తామునిః || ౫౫
 స్వకరలసచ్చితాగ్రకరవాలజితాబ్ధినుతా
 దయితహృతానపాయనిగమాస్తనిగూఢధనమ్ |
 కలిరిపుయోగివర్యమనిశం హృదయే నిదధ
 స్తనసి విహారమేతు సతతం మమకాస్తవరః || ౫౬
 యద్ధస్తస్య స్తశస్త్రం శకలయతి కలిం యస్య సారస్వతంతు
 ప్రోతశ్రోత్యా నశేషానపి సపది హతాశేషతాపాన్విధతే |
 తస్మిన్నిర్ధూతతిష్యే జగదధిపధనస్తేయనిఃస్తుల్యభూమ్ని
 స్యస్తాత్మాస్య స్తివిస్తారయతుమమసదా సౌమ్యజామాతృయోగీ ||
 యద్వాణీ రసభూమదారితసుధావేణీమదా సంయమి
 త్కోణీపాలముఖై స్తదన్యవిముఖై రాస్వాద్యతే సాదరమ్ |
 వేదాస్త స్పృహణీయవైభవవతీ ఘేదాస్తకృద్దేహినాం
 గోదాంతాం శరణం శ్రయన్వరవరో మోదాయనఃకల్పతామ్ ||
 యత్సుక్తిర్సుక్తిహేతుంప్రకటయతితతామాగమాన్తాతియాథం
 లక్ష్మీకాన్తానువాదం స్ఫురదమితగుణాచార్యవర్యాభిధానమ్ |
 గోదాం తామాదరేణ ప్రణిదధతి వరేయోగినిస్యస్తచిత్తాస్సస్త
 స్సంతోషవన్తో విదధతిభజతాంస్వాస్తనంతాపశాన్తిమ్ || ౫౭
 యన్తాలిస్పర్శదీప్యత్పరిమలభరితామృతాంకాంమూర్ధ్నిబిభ్ర
 ధన్యంస్వంమన్యతే శ్రీనిధిరపి పురుష స్తామమేయానుభావామ్ |
 గోదాంభక్త్యాయతిత్తోపతిమివసతతంలాబయ స్తమృహస్తం
 నేవస్తేయోగినం యే హృదయకలయతానన్వహం దేశికేన్ద్రాన్ ||

శతవైరిమునేః పరం సదైవం విదితం యేన తదేకదైవతేన ।
 మధురంకవిమాశ్రితస్తమిష్యంవరయోగీవిదధాశుభాశ్రకంనః॥
 యత్పాదాబ్జానుబంధస్సకలభవభృతాం కల్పతేముక్తిసిద్ధ్యై
 యత్సమ్మన్ధాత్మరస్థామమనుతసయతిత్వాపతిస్స్వస్యముక్తిమ్॥
 తస్మిన్కూరాధినాథే నిరవధికగుణే భక్తిమామ్రేషయస్తం
 ముక్త్యైభక్త్యా భజన్తోవరమునిమనఘాదేశికామేదయన్తామ్ ॥
 యతిపతిపదయుగ్మం దైవతం యస్య నాస్య
 త్తమిహ వటుకపూర్ణం సాదరం భావయన్తమ్॥
 సతత మభిలషస్తం తస్య నిష్ఠాం గరిష్ఠాం
 వరవరమునివర్యం సంతతం చిన్తయేయమ్॥

౬౩

శతరిపుమునిదృష్టసామవేదం

వ్యవృణత యో యతిరాజశాసనేన॥

తమిహ శతజిదాహ్వాయం శ్రయస్తం

వరమునివర్య ముపాసిషీయ నిత్యమ్॥

౬౪

శతాదిదృష్టవేదమాలిభావసంప్రకాశకృ

త్కృతేతిరోక్తిమాలివేద్యయోగిశేఖరే సదా॥

శమాదిసద్గుణోదధౌ నిమజ్జతీవ యస్యధీ

ర్వరోపయస్తృయోగినం నిరస్తరం తమాశ్రయే॥

౬౫

తతమధురగభీరద్రావిడామ్నాయభాష్యం

యదుదిత మిహ సస్తస్సంతతం శీలయన్తి

సహి విహరతి కృష్ణో దేశికో యస్య చిత్తే

స దిశతు వరయోగీ భద్రమవ్యాహతం నః॥

౬౬

సుధాసిన్దో రిన్దోస్సుహృదతిగభీరం సుమధురం

యదుక్తం భాష్యం తచ్ఛతజదుదీతామ్నాయశిరసః॥

స కృష్ణార్కః పుష్కా హృది విహరణం యస్య జయతి

శ్రియం సంతన్యా స్తే వరమునివరస్స ప్రతిదిసమ్॥

౬౭

నిఖిలనిగమమాలిసారసారం

ప్రథయతి యద్ద్యవిడాగమా న్తభాష్యమ్।

తదిహ జయతి యత్ర సాదశీతం

హృదయ సదా వరయోగినం భజస్వ॥

౬౮

సుధాసారాకారం సకలనిగమాన్తార్థముకురం

యదు క్తం తత్పారాంకుశనిగమభాష్యం శరణయత్ ।

సమిధే యత్సంఘ స్స విహరతి కృష్ణో గురువర

స్సదా యచ్ఛితే తం వరవర ముపాసే మునివరమ్॥

౬౯

సర్వజ్ఞేన ధృతాహి యేన శిరసా సా కృష్ణపాదోద్భవా

శ్రీపారాజ్యుతవేదమాలివిధృతిస్సర్వాహినిసోదరీ।

తాపంసర్వమపాకరోతి భవినాం ధత్తే పరాం నిర్వృతిం

సేవే తస్య పదాబ్జయుగ్మ మనిశం సౌమ్యోపయన్తునేః॥ ౭౦

శతరిపునిగమార్థత త్వహోధం

జనయతి యః కిల వాదిసింహ ఘోషః।

వరవరమునివర్యమాశ్రయే త

త్రప్తవణధియం ప్రశమాదిసద్గుణాఢ్యమ్॥

౭౧

సరఃవృక్షాఖిదివ్యసూర్యుదితదివ్యసూక్త్యా శయ

ప్రకాశససముద్భవానితరలభ్యకీర్త్యజ్జ్వలమ్।

గురుం హృది విభావయ న్వరమునిర్హి కృష్ణాహ్వయం

మదీయహృదయే సదా సకరుణం విధత్తాం సితిమ్॥

౭౨

రహస్యత్రయాఖ్యం జగద్దేశికోక్తం

రహస్యత్రయాన్తర్గతార్థప్రదీపమ్।

వివశే జగద్గుప్తయే యః కృపాభి

స్సనః పాతు రమ్యోపయంతా మునీంద్రః॥ 23

శ్రీమల్లోకగురూదితా శుక్తిశిరస్సిద్ధాంతసంజీవినీ

సా త త్వత్రితయాహ్వయా కిలకృతీర్యద్వావ్యఖ్యమాలంకృతా

శ్లాఘాలోలఘణీంద్రమాలిపిలసదృత్సంశునీరాజితా

పాయాన్న స్సతతం స ముద్దరవరో యోగీ గుణైస్సుందరః॥ 24

శుక్తస్మృతినరోమునిప్రభృతిసూరిసూక్తిస్ఫుర

త్ప్రసూనరచితాతులానఘవరార్యసూక్తిప్రజః।

విభక్తిశుభసారభశ్రియ ముదారయద్భూతీ

స మే దిశతు ముద్దరో వరముని శ్శుభం శాశ్వతమ్॥ 25

జగద్గురువరానుజప్రథితచిత్రగుర్వాశయా

భిధానకృతినంప్రకాశనపటీయసీ యత్కృతిః ।

అనన్యసులభా వ్యనక్త్యనఘశేముషీనైపుణీం

స మే వరవరో మునిర్వితరతు శ్రియం భూయసీమ్॥ 26

కృత్వానేకాన్యహాన్యప్రతిమనయమహాశాస్త్రసంపాతఘోరం

తత్రాదృగ్వాదయుద్ధం యతిపతిరనయద్యం విజిత్య స్వపక్షమ్ ।

తత్తోక్తం జ్ఞానసారం వ్యవృణుతేకిలయో మేయపారంచనమ్య

క్తస్తే నిత్యంనమస్సాస్య ద్వరవరమునయేనిస్తులోదారభూష్మ॥

ప్రపన్నానాం గాయత్ర్యమృతకవిదృష్టా యతిపతి

స్తుతిర్యద్వాఖ్యాతాప్రజనయతి సత్తోత్తరముదమ్ ।

అజస్రం సః పాయా ద్వరమునివరశీలకరుణా

క్షమావాత్సల్యాద్యైరనవధిగుణైశ్చైస్సమధురః॥ 27

విష్ణో ర్యద్దర్శనార్చాసరణిమనుసరన్నర్చనం సత్త్వభాజాం

సంఘస్సర్వోఽపి కుర్వణోజయతిగుణనిధిస్తత్కటాక్షైకపాత్రం।

తన్నాత్కాన్తోపయన్తుః ప్రణతజనని ధేశ్శ్రీమతో దేశికేంద్రా
 న్నాహంజానే న జానే పరమిహ శరణం దైవతం నైవ జానే॥
 శ్రీమత్కాన్తవరస్య దేశికవరస్యాజ్ఞీ సోజోపమా
 సంసారార్థవమగ్నస్వజనతాసంతారణైకవ్రతే ।
 యేధ్యాయన్తి సదా తదన్యవిముఖా స్తద్దర్శితే సత్పథే
 నిష్ఠాం బిభ్రతి నద్గుణై స్సురభితా . సైభ్యో మహద్భ్యో నమః॥
 యదుదితా యతిభూపతివింశతి

స్సమవధీరితశీతసుధారసా।

విశదయత్యఖిలం భవినాం హితం

వరమణి స్సతనోతు శుభానినః॥

౧౧

మహాయోగీ వక్తానితరగుణసామాన్యమహిమా

నతు స్తుత్యశ్రీమా నమితగుణభూమా యతిపతిః।

అతోనిస్తుల్యా సా యతినరపతే ర్వింశతిరితి

వ్యవస్యన్త స్సన్తః కలి మహా జయన్తు వ్యజ్జ్వలధియః॥ ౧౨

ద్రాక్షామధిక్షిపతి నిన్దతి మాకరన్ద

ధారాం సుధారసర్పరీమధరీకరోతి।

యత్సంప్రణీత మతులం యతినార్యభామ

స్తోత్రంసమే వరమణిర్వితనోతుభద్రమ్॥

౧౩

శ్రీమద్రజ్జనుభాభిధానకవినూక్త వ్యర్థానుసంధోజ్జ్వలా

గోదోదారవచఃప్రదర్శితగురూపాయత్వనిష్ఠాశ్రయా।

యత్సక్తిర్యతిరాజవింశతినుతి ర్వేదాన్తసింధోస్సుధా

శ్రీమద్రమ్యవరాయ సంయమవతాం నాథాయ తస్మై నమః॥

యతివరభక్తిపూర్తికలితార్తిసమాహ్వయయ

త్కృతిరనవేదినః కిల తరన్తి భవార్తుదధిమ్ ।

తమనుదీనం యతీంద్రపదపజ్జుజభృజ్వరం
 వరమునిమాశ్రయాశయ విహాయ తదన్యరుచిమ్ || ౮౫
 శశారిదృష్టసామవేదభావ్యదర్శితాఘట
 ప్రమాణసంగ్రహో మహోపకారకోమనీషిణామ్ |
 ముదంతనోతియత్కృతి స్సమాశ్రయస్వ సాదరం
 మనోహరోపయన్త్రయోగినం తి మన్వహం మనః ||
 స్వకృతజగద్గుతుత్వత్రితయవ్యాఖ్యానమానసంగ్రహతః |
 భవినాం కృతోపకారో వరయోగీ పాతు న స్సతతమ్ || ౮౬
 యదీయయోపదేశరత్నమాలయా సరిష్కృతా
 యదజ్ఞిపద్మశేఖరా జయన్తి దేశికోత్తమాః |
 తమాశ్రితస్య సున్దరోపయన్త్రయోగీ శేఖరం
 భవార్ణ ప్రాపి గోష్పదత్వమేతి తత్ప్రభావతః || ౮౭
 శశారిదృష్టసామవేదమాలిసంగ్రహాత్మికాం
 యదుక్తి మన్వహం గృణా విముక్తిసంపదాస్పదమ్ |
 సమేధతే సతాం గణ స్సన శ్శుభాని సాదరం
 వరోపయన్త్రయోగిరాట్ తరజ్జయత్వనారతమ్ || ౮౮
 దుగ్ధోదన్వద్ధవలమధురం శుద్ధసత్త్వైకరూపం
 రూపం యస్య స్ఫుటయతితరాం యం ఘోషోవతారమ్ |
 ధ్యాయన్త స్తం వరవరమునిం కేఽపి ధన్యా మహస్తః
 కాలం సర్వం కలుషరహితా హృష్టచిత్తా హరన్తి || ౮౯
 రాజచ్ఛితమయూఖమణ్డలశరజ్జ్యోతస్సిన నాభిద్యుతిః
 కాషాయామృతధారిణీ కరలసద్దణ్డత్రయీమణితా |
 ఫాలాద్యజ్గసముల్లసత్సువిమలస్నిగ్ధోర్ధ్వపుణ్డోజ్జ్వలా
 దీప్యన్త్యాత్మగుణైస్సదా వరవరాకారాస్తు మే భావనా || ౯౦

చింతా మే యతిసార్వభౌమచరణపేమాత్మికా పోల్లన
 చ్ఛాంతిక్షాంతిదయాదినద్గుణమయీ రాకేందుభాసానిధిః |
 శ్రీమత్స్వాంఘీసరోజభక్తజనతామోక్షప్రదానోద్యతా
 భూయాత్సర్వజగద్ధితావతరణా సామ్యోపయంతాత్మికా ||
 అంఘీశృంఖలతాబ్జకీర్తివిభవా తన్నాశదంభచ్ఛిదా
 జంఘేహస్తికరప్రళస్తహరణోన్నిద్రం తదూరుద్యయమ్ |
 మధ్యగతానవహృద్యమాయతభుజామధ్యం కవాటోపమం
 బాహుద్వంద్వమమర్త్యభూజవిటపాహంకారపాటచ్చరమ్ || ౯౩
 కంఠం కుంతితకంబుడంబరభరం వక్త్రం శరచ్చంద్రమ
 స్సౌందర్యోదితగర్వచర్వణకలాసాంశిత్యనిత్యోజ్జ్వలమ్ |
 మాళిర్నిస్తులమప్యపాస్తభజదాతంకం వపుస్సాదరం
 తత్క్షీరోదనహోదరం వరమునేశ్చేతస్సదా భావయ || ౯౪
 పుంజైర్ద్వానశభిర్యథావిధిశ్చైశ్శుభైర్గదభచ్ఛవి |
 స్తతాదృశ్చరదంబువాహపటలీసౌందర్యసంపన్నః |
 ధీభక్త్యాదిగుణోఘసంభృతయశస్సంబోహసంధేహదా
 మూర్తిస్సావరయోగినః ప్రతికలం జాగర్తు చిత్రేమమ || ౯౫
 యన్తూర్తిధ్యానమాత్రిం శమయతిభవినాంజ్ఞప్తిపూర్వవిధత్రే
 భక్తిం పుష్టాతి విష్ణో విషయవిషయిణీమాశుముష్టాతి తృప్తామ్ |
 సోఽయం కాంతోపయంతా నిరసధకగుణస్తామవిస్తారికీర్తి
 స్వర్గంగోత్తంగవీచిప్రళమితజగతీవిశ్వతాపోఽవతాన్నః || ౯౬
 మాతర్వాణి నిరంతరం కథయ తా కాంతోపయంతుర్గుణా
 సంతర్వాణివరైర్వరప్రదరమావాసాద్యముఖైర్నుతా ||
 పాదౌ తస్య కరద్వయార్చయ భవతంకాపవాదౌ సదా
 తదృక్తాననుచింతయాశయతమో వై దేశికాదేశికా || ౯౭

అజ్ఞానామహమగ్రణిరథచ మాం మన్యే భృశం పండితం
 పాపీయానపి పాపలేశరహితం హ నిశ్చినోమి స్వయమ్ ।
 భాస్వత్కర్మవిదేశగోపికలయే సత్కర్మనిష్ఠాం సదా
 ధిజ్ఞానాథమహమునేతదధునా తాత్తుంత్వమేవక్షమః॥ ౯౮౮
 నాహంసత్కర్మకర్తుంపటురపటుతర స్సాంఖ్యయోగంవిభాతుం
 నైవ ధ్యాతుం పరమనుపమం ధామ భూమానిధానమ్!
 నైవస్యస్యామితస్త్రిభరమనధిగమాత్ తత్రవిశ్వాసభూమ్నో
 ముక్తేస్తస్మాదుపాయో వరమునివరమేత్వత్కృపై వానపాయా॥
 త్వత్సాక్షైకరసాంస్త్వదంఘ్రియుగళన్యస్తాత్కరతౌభరాం
 స్త్వత్సేవైకపరాంస్త్వదీయ కరుణాప్రసాదిస్విసీసాగరాత్ ।
 ఆచార్యామమ వీక్ష్య మయ్యపి భృశం నిస్సీమదోషాస్పదే
 శ్రీమత్ రమ్యవరప్రసీదయతినాంరాజన్ సమస్తేనమః ॥ ౧౦౦
 శ్రీమతే సౌమ్యజామాతృమునీంద్రాయ మహాత్మనే ।
 శ్రీరంగవాసినే భూయాన్నిత్యశ్రీ ర్నిత్యమంగళమ్ ॥

ఇతి శ్రీ వాచిభీకరార్యవీరచితం - వరపరమునిశతకం

సమాప్తమ్.

శ్లో. యద్వాచిభీకరగురోరవతార హేతు
 రాషాధమాసి జగదేకగురోరిహాసీత్ ।
 పుష్యం తతిస్తదగమద్గురుపుష్యసంజ్ఞాం
 నూనం తదేవ గురువాసరసంగమేన ॥

